

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล และเขาวัดถัณฑ์ เสรีเสถียร. บทบาทของบิดากับการพัฒนาสุขภาพ
ของครอบครัว. สารสภากาชาดไทย. 7 ฉบับที่ 4 (ธันวาคม 2535) : 10-16.
- กิติกร มีทรัพย์. พ่อยุคโลกาภิวัตน์. สารสภากาชาดไทย. 9 ฉบับที่ 4 (ธันวาคม 2537) :
7-9.
- จินตนา ปิ่นทวงศ์. การศึกษาพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูกในโครงการสอนลูกให้
ฉลาด. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2531.
- ฉลาดชาย รมิตานนท์. พ่อบ้านยุคใหม่ คือ ผู้ชายของบ้าน. วารสารสตรีทัศน์. ปีที่ 20
ฉบับที่ 32 (พฤศจิกายน - ธันวาคม 2537) : 14-17.
- ขมมาศ พงนามาตร์. การบริหารอนามัยครอบครัว เล่ม 1 การดูแลทารก. คณะพยาบาล-
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2532.
- ชาญชัย ศรีโตยเพชร. ทักษะและเทคนิคการสอน. กรุงเทพมหานคร : พิกัดอักษร, 2525.
- เชิขรศรี วิวิธศิริ. การศึกษานักเรียนและผู้ใหญ่และการศึกษานอกโรงเรียน : เทคโนโลยีทางการศึกษา
ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ-
ประสานมิตร, 2535.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. เทคโนโลยีทางการศึกษา : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพ-
มหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2526.
- _____ เทคโนโลยีการสอน การออกแบบและพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : โอเอส-
พรินติ้งเฮาส์, 2533.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม. "ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับ
สุขภาพจิตและจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่น" รายงานวิจัย. สถาบันวิจัยพฤติกรรม-
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524 : 151.
- เทียมศร ทองสวัสดิ์. การพยาบาลในระยะหลังคลอด. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่, 2536.
- นภาพร ชโยวรรณ. รายงานล่วงหน้า "โครงการศึกษาสถานภาพสตรีและภาวะเจริญพันธุ์
ในประเทศไทย อดหมายว่าวประชากรสถานบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย. 52 (พฤศจิกายน 2537) : 7-10.

- นวดอนงค์ บุญจรรยาดี. พ่อ-แม่-ลูก : ความหมายของครอบครัว-วันนี้. วารสาร
 พยาบาลศาสตร์. ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 (เมษายน-มิถุนายน 2537) : 64-68.
- นิรมล ทรายานี. ผลของการให้คำแนะนำแก่บิดาค่าตอบแทนการเป็นบิดาและสัมพันธ์ภาพ
 ระหว่างบิดากับทารกภายหลังการคลอด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขา
 พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2531.
- นิรมล ทรายานี. ผลการประเมินเรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอดโดยใช้วิธีบรรยายร่วมกับ
 สถานการณ์จำลองต่อความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติตัวของมารดา. วิทยานิพนธ์
 ปริญญาโท สาขาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ภาควิชาการพยาบาล จุฬาลงกรณ์-
 มหาวิทยาลัย, 2533.
- บุญชม ศรีสะอาด. การพัฒนาการสอน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุวิทย์สาส์น, 2537.
- บุญยารัต อ่อนน้อมพันธ์. บทบาทของห้องสมุดของเด็กในสถานวันเลี้ยงเด็กที่มีต่อความ
 พร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัย และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536.
- บังอร ศุภวิทิศพัฒนา. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้พัฒนาการของบิดา การสนับสนุนจากผู้
 สมรสกับพฤติกรรมการเล่นของบุตรของบิดา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาพยาบาลศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536.
- ปณิศา จีระพรชัย. ผลของการฝึกปฏิสัมพันธ์ของบิดามารดาที่มีต่อสัมพันธ์ภาพกับบุตรที่
 เรียนซ้ำ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาพยาบาลศาสตร์ ภาควิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย, 2536.
- ประคอง วรรณสุด. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย, 2538.
- ประภาเทวี สุวรรณ. ทักษะการคิดและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพ-
 มหานคร : สำนักพิมพ์โอเคเอ็นสโตร์, 2526.
- ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. จิตวิทยาการศึกษามา. กรุงเทพมหานคร : สหมิตรออฟเซต,
 2534.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร :
 โรงพิมพ์และท่าอากาศยาน, 2538.
- ภัสสร ฉิมานนท์, เกื้อ วงศ์บุญสิน, สุวัฒนา วิบูลเศรษฐ์ และวิพรรณ ประจวบเหมาะ
 รุฟโฟโด. สรุปผลวิจัยเบื้องต้นโครงการศึกษาคอร์สอบทอไทย. สถาบัน
 ประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมษายน, 2538.

- มันใจ จรัสรุ่งรวิวรร. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้โดยใช้หุ่นจำลองและแผนภูมิ
แบบอภิธานในการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒประสานมิตร, 2526.
- มุกดา สิตตานุจิต. การศึกษามูลของการสอนโดยใช้หุ่นจำลองประกอบที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนและความคงทนของความจำเรื่อง การวัดความดันเลือดส่วนกลางใน
นักศึกษามหาพยาบาลที่มีระดับความสามารถต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญา
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2531.
- ยุวดี ภาษา และคณะ. วิจัยทางการพยาบาล. กรุงเทพมหานคร : สยามศิลป์การพิมพ์, 2537.
- ฉัตรคา ศุขปริณี. เทคโนโลยีการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์, 2523.
- วนิดา จึงประสิทธิ์. การบริหารและการบริการงานเทคโนโลยีศึกษา. ภาควิชาเทคโนโลยี
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2536.
- วรศักดิ์ เทียรชอบ. หลักและวิธีสอนวิชาพลศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช, 2527.
- วาสนา ชาวหา. เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์กราฟฟิคอาร์ท,
2525.
- วิลาวัลย์ ศรีสุวัฒน์. ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพของคู่สมรส เจตคติของบิดาต่อบุตร
กับบทบาทในการเลี้ยงดูบุตรของบิดาที่มีบุตรคนแรก. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2531.
- วิไล ถีสวรรณ, อมรา ภิญโญ และวันดี เสวตมาลย์. ความรู้ เจตคติ และบทบาทของ
บิดาในการเลี้ยงดูบุตรวัย 1-3 ปี *Ramathibodi Medical Journal*, 14 (4)
1991 : 268-274.
- ศิริพร ฉัตรโพธิ์ทอง. การเตรียมบทบาทพ่อในการดูแลแม่ระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และ
หลังคลอด *วารสารพยาบาลสาธารณสุข*. ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 (2534) : 90-98.
- ศิริพร ถึงหจินดาวงศ์. ผลการสอนโดยให้มารคามมีส่วนร่วมในการดูแลบุตรวัยที่รับไว้ใน
โรงพยาบาลต่อความรู้เจตคติ และการดูแลบุตร. วิทยานิพนธ์ปริญญา-
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการพยาบาล จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, 2537.

- สมคิด รักษาศักดิ์ และประนอม โอทกานนท์. การจัดการเรียนการสอนในเด็กผู้ป่วย.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เอเชีย, 2525.
- สมหวัง ศิริชานูวัฒน์. "การประเมินระบบการเรียนการสอน" ใน เอกสารชุดวิชาวิทยาการ
การสอนเล่ม 2 หน่วยที่ 13 สาขาศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
2528.
- ศราวดี เรืองวิเศษ. การวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ของอาจารย์กับนักศึกษาในสถานการณ์การ
สอนทางคลินิกวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการพยาบาลศึกษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2537.
- สุพิน บุญชูวงศ์. หลักการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน. คณะศึกษาศาสตร์
วิทยาลัยครูสวนดุสิต, 2531.
- สุภา อยู่อิน. ผลการสอนเรื่องเสียงดูทารกแรกเกิดโดยใช้สถานการณ์จำลองต่อความ
สามารถในการแก้ปัญหาของมารดาหลังคลอด. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต ภาควิชาการพยาบาลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- สุภาพ วาดเขียน. เครื่องมือวิจัยทางสังคมศาสตร์ที่ดี ชนิด และวิธีหาคุณภาพ. กรุงเทพ-
มหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2525.
- สุรางค์ ใ้ว์ตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, 2538.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.
- โสพิน สุวรรณกุล. ศึกษานวนบาทของบิดาในการเลี้ยงดูบุตรในวัยขวบปีแรก. วิทยานิพนธ์
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพยาบาลศาสตร มหาวิทยลัยมหิดล, 2535.
- โสภา ชนิดมันท์. หนังสือชุดปัญหาสังคม : ครบครันทั้งพื้นฐานปัญหาสังคมที่น่าเป็นห่วงใน
ปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : สยามการพิมพ์, 2536.
- อรนันท์ หาญบุทร. "จิตวิทยาการเรียนรู้เพื่อการสอนสุขภาพอนามัย". การเรียนการสอน
สุขภาพอนามัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2532.
- อรวรรณ เกตุแก้ว. ผลการสอนบิดาและมารดาต่อการมีส่วนร่วมของบิดาในการดูแลทารก
แรกเกิดตามการรายงานของบิดาและมารดา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต ภาควิชาการพยาบาลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

- อาภรณ์ ใจเที่ยง. หลักการสอน. กรุงเทพมหานคร : โอเคชั่นพริ้นติ้งเฮาส์, 2537.
- อารีชา เศรษฐกิจจิตต์. ผลของการส่งเสริมสัมพันธ์สภาพแวดล้อมต่อความผูกพันระหว่างบิดามารดาและทารกและบทบาทในการเลี้ยงดูบุตรของบิดาที่มีบุตรคนแรก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535.

ภาษาอังกฤษ

- Ainsworth, M.D.S., Blehar, M.C., Waters, E. and Wall, S. Patterns of Attachment. Hillsdale, N.J.: Lawrence Erlbaum Association, 1978.
- Bandura, A. Social Learning Theory. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, 1977.
- Battles, R.S. Factors influencing men's transition into parenthood. Neonatal Network. 6 No. 5 (1988) : 63-66.
- Beail and Nigel. Fathers and infant caretaking. Journal of Reproductive and infant Psychology. 3 No. 2 (September 1985) 54-63.
- Bloom, B.S, Engellhart, D.M. Furst, J.E, Hill, H.W. and Krathwohl, D.R. Taxonomy of Educational Objectives. The Classification of Educational Goals. Handbook I : Cognitive Domain. New York : David Mckay Company, 1956.
- Bobak, Lowdermilk and Jensen. Maternity Nursing. New York : Mosby, 1995.
- Bowen, S.L. and Miller, B.C. Paternal attachment behaviour as related to presence at delivery and pre parenthood classes : a pilot study. Nursing Research. 29 (1980) : 307-311.
- Bowlby, J. Attachment and Loss : Vol.1. Attachment. New York : Basic Books, 1969.
- Censullo, M. Strategy for promoting greater responsiveness in adolescent parent/infant relationships : report of a pilot study. Journal Pediatric Nursing. 9 No. 5 (October 1994) : 326-332.

- Coverman, S. Explaining husbands' participation in domestic labor. Sociological Quarterly. 26 No. 1 (1985) : 81-97.
- Dachman, R.S. Ronald et al. Development and evaluation of an infant-care training program with first-time fathers. Journal of Applied Behavior Analysis. 19 No. 3 (Fall 1986) : 211-230.
- Dale, E. Audiovisual Methods in Teaching. New York : Holt Rinechart and Winston, 1969.
- Darling-Fisher, C.S. and Tiedje, L.B. The impact of maternal employment characteristics on fathers' participation in child care. Family Relations. 41 (1990) : 20-26.
- Dickason, E.J. Silverman, B.L., and Schult, M.O. Maternal-infant Nursing care. Boston. Mosby ; 1994.
- Duvall, E.M. Family Development. Philadelphia : J.B. Lippincott Co, 1967.
- Eidelman, A.I., Hovars, R. and Kaitz, M. Comparative tactile behavior of mothers and fathers with their newborn infants. Israel Journal of Medical Sciences. 30 No.1 (1994) : 79-82.
- Fein, R.A. The First weeks of fathering : the importance of choices and supports for new parents. Birth and the Family Journal. 3 (2) (1976) : 53-58.
- Ferketich, S.L. and Mercer, T.R. Predictors of Role Competence For Experienced and Inexperience Fathers. Nursing Research. 44 No 2 (March/April 1995) : 89-95.
- Flanagan, P.J., Coppa, D.F., et al., Communication behaviors of infants of teen mothers. An exploratory study. Journal of Adolescent Health. 15 No. 2 (Mar 1994) : 169-175.

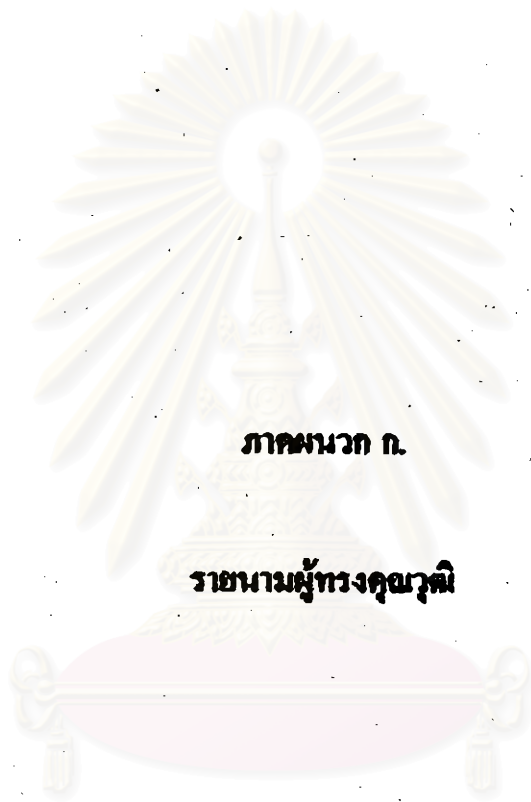
- Freed, G.L. and Fraley, J.K. Effect of expectant mothers' feeding plan on prediction of fathers' attitude regarding breast-feeding. American-Journal-Perinatal. 10 No. 4 (July 1993) : 300-303.
- Freed, G.L. and Fraley, J.K. and Schanler, R.J. Accuracy of expectant mothers's prediction of fathers' attitude regarding breast-feeding. Journal Family Practice. 37 No. 2 (August 1993) : 148-152.
- Gagne, R.M. The conditions of Learning and theory of Instruction. New York : CBS college Publishing, 1985.
- Gamble and Morse. Farthers of Breasfed Infants : Postponing and types of Involvement. IOGNN. 22 No. 4 (July - August 1992) : 358-365.
- Gieter, M.A. and Nelson, C. A method to help new fathers develop parenting skills. Journal of Obstetric Gynecologic, and Neonatal Nursing, 10 (1981) : 455-457.
- Girolametto, L. and Tannock, R. Correlates of Directiveness in the Interactions of Fathers and Mothers of Children With Developmental Delays. Journal of Speech and Hearing Research. 37 (October 1994) : 1178-1192.
- Gorrie, I.M., Mckinney, E.S. and Murray, S.S. Foundation of Maternal Newborn Nursing. Philadelphia : W.B. Saunders Company, 1994.
- Greenberg, M. and Morris, N. Engrossment : The newborn's impact upon the father, American Journal of Orthopsychiatry. 44 (1974) : 520-531.
- Hall, W.A. New Fatherhood : Myths and Realities. Public Health Nursing. 11 No. 4 (August 1994) : 219-228.
- Hangsleben, K.L. Transition to fatherhood : An exploratory study. Journal of Obstetrical Gynecological and Neonatal Nursing. (July - August 1983) : 265-270.

- Hawkins, A.J. and Roberts, T. Designing a primary intervention to help dual-earner couples share housework and child care. Family Relations. 41 (1992) : 169-177.
- Henderson, A.D. and Brouse, A.J. The experience of new fathers during the first 3 week of Life. Journal of Advanced Nursing. 16 (1991) : 293-298.
- Hillgard, E.R. and Bower, G.H. Theories of Learning. New York : Meridith Publishing Co, 1966.
- Jordan, P.L. Laboring for relevance : Expectant and new fatherhood. Nursing Research. 39 No. 1 (1990) : 11-16.
- Jordan, P.L. and Wall, V.R. Supporting the father when an infant is breastfed. Journal Human Lactation. 9 No. 1 (Mar 1993) : 31-34.
- Kaplan, P.S. A Child's Odyssey child and Adolescent Development. New York : West Publishing Company, 1986.
- Klaus, H.M. and Hennell, J.H. Maternal infant bonding. Saint Louis : The C.V. Mosby company, 1976.
- _____. Parent-Infant Bonding. Saint Louis : The C.V. Mosby company, 1976
- Klis, M.A. "Discharge Planning and Patient Teaching". Practical Approaches to Patient Teaching. Boston : Little Brown and Group, 1981 : 114.
- Krathwohl, D.R., Bloom, B.S. and Masia, B.B. Taxnomy of Educational Objectives. The Classification of Education Goals Handbook II : Affective Domain. New York : David Mckay Company, 1964.
- Lipkin, G.B. Parent-child nursing Psychosocial aspects. New York : Mosby, 1978.

- Littman, H. Medendorp, S.V. and Gold Farb, J. The Decision to Breastfeed. The importance of fathers' Approval. Clinical Pediatrics. (April 1994) : 214-219.
- Lobo, M.L. Parent - infant interaction during feeding when the infant has congenital heart disease. Journal of Pediatric Nursing. 7 No. 2 (April 1992) : 97-105.
- May, K.A. and Mahlmeister, R.L. Maternal and Neonatal Nursing Family-Centered Care. Philadelphia : J.B. Lippincott company, 1994.
- Matich, J.R. and Sims, L.S. A comparison of social support variable between women who intend to breast or bottle feed. Social-Science Medicine. 34 No. 8 (April 1992) : 919-927.
- Mertin, P.G. Maternal-infant attachment : a developmental perspective. Australian and New Zealand Journal of obstetrics and Gynaecology. 26 No. 4 (November 1986) : 280-283.
- Nardi, D.A. Parent-infant interaction during perinatal addiction treatment. Issues Comprehensive - Pediatric- Nursing. 17 No. 3 (July - September 1994) : 161-175.
- Narrow, B.W. Fundamentals of Nursing Practice : Teaching and Learning. John Wiley & Sons, 1987.
- Nay, W.R. Asystematic comparison of instruction techniques for parents. Behavior Therapy. 6 (1975) : 14-21.
- Nichols. F.H. and Humenick, S.S. childbirth Education : Practice, Research, and Theory. Philadelphia : W.B. Saunders company, 1988. .
- Noppe, T.C., Noppe, L.D and Hughes, F.P. Stress as a predictor of the quality of parent- infant interactions. Journal of Genetic Psychology. 152 No. 1 (Mar 1991) : 17-28.

- Olds, J.B. , London , M.L.and Ladewig, P.W. Maternal-Newborn Nursing.
Boston : Broun and Company, 1992.
- Organek, N.S. Role Theory and Parent-Infant Interaction. Western Journal of Nursing Research. 14 No 4 (August 1992) : 520-525.
- Page, G. International Dictionary of Education. Nicholas Publishing Co., 1972.
- Palkovitz, R. Sources of Father-Infant Bonding Beliefs : Implications for childbirth educators. Maternal-Child Nursing Journal. 17 No. 2 (Summer 1988) : 101-113.
- Pilliteri, A. Maternal and child Health Nursing Care of the Childbearing and Childrearing Family. Philadelphia : J.B. Lippincott Company, 1995.
- Pinnell, N.N. The Nursing Process : Theory, Application and related Process. Connecticut : Appleton-Century Crofts, 1986.
- Pirsch and Ann, L. The direct and indirect effects of paternal involvement on father-child interactions. MAI 29 No. 2 (Summer 1991) : 323.
- Pruett, K.D. Father's influence in the development of infant's relationships. Acta Paediatrica Scandinavica 344 No. 7 (1988) : 43-53.
- Redman, B.K. The process of Patient Teaching in Nursing. Saint Louis : The C.V. Co., 1976.
- Rustia J. and Abbott, D. Predicting paternal role enactment. Western Journal of Nursing Research. 12 No. 2 (1990) : 145-160.
- Rustia, J.G. and Abbott, D. Father involvement in infant care : two longitudinal studies. International Journal Nursing study. 30 No. 6 (1993) : 467-476.
- Sear, W. The Father's role in Breastfeeding. NAACOGS. Clinical - Issues- Perinatal-Womens - Health Nursing. 3 No. 4 (1992) : 713-716.

- Sherwen, L.N., Scoloveno, M.A. and Weingarten, C.T. Nursing Care of the Childbearing Family. Norwalk, Connecticut : Appleton and Lange, 1995.
- Thibaut, J.W. and Kelly, H.H. The Social Psychology of Groups. New York : Willey, 1959.
- Tiller, C.M. Fathers' Parenting Attitudes During a child's First Year. IOGNN. 24 No. 6 (July/August 1995) : 508-514.
- Tomlinson, P.S. Rothenberg, M.A. and Carver, L.D. Behavioral interaction of Fathers with infants and mothers in the immediate postpartum period. Journal of Nurse - Midwifery. 36 No. 4 (July/August 1991) : 232-239.
- Volling, B.L. and Belsky, J. The contribution of mother-child and father-child relationships to the quality of sibling interaction : a longitudinal study. child Development. 63 No. 5 (October 1992) : 1209-1222.
- Wang, J.F. Caregiver-Child Interactions in Japan, Taiwan, and the United States. IOGNN. (May 1995) : 353-361.
- Webster's New Twentieth Century. Dictionary of English Language, William Collins Publishers Inc., USA, 1980.
- Wente, A.S and Crockenburg, S.B. Transition to fatherhood : Lamaze preparation, adjustment difficulty and the husband-wife relationship. Family Coordinator. 25 (1976) : 351-357.
- Windersman, L.P. The adjustment of fathers of their first baby : The roles of parenting groups and marital relationship. Birth and the Family Journal. 7 (1980) : 155-161.
- Zahr, L. Correlated of Mother-Infant Interaction in Premature Infants from Low Socioeconomic Backgrounds. Pediatric Nursing. 17 No 3 (May-June 1991) : 259-263.

ภาคผนวก ก.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผศ.ถ่ายอง รัชมีมาลา ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์
โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
2. รศ.อารีณา ภาณุโสภณ ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์
โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
3. รศ.อรพินทร์ เจริญผล ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์
พยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
4. ผศ.ดร.ประนอม รอดคำดี คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. พ.ศ.อ. นพ. พิชัย เขียวสวัสดิวัฒนา หัวหน้ากลุ่มงานสูติ-นรีเวชกรรม โรงพยาบาลตำรวจ
สูติแพทย์ โรงพยาบาลหัวเฉียว
6. นพ.ชัยรัตน์ ปันจุมพร นักจิตวิทยา สถาบันสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
7. อาจารย์กิติกร มีทรัพย์ หัวหน้าภาควิชาจิตวิทยาพัฒนาการ
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
9. ผศ. ดร.ยุวดี วัฒนานนท์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
10. ผศ.ยุพิน จันทร์คคะ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
11. อาจารย์ถนัดดาวัลย์ ศรีชัยวัฒน์ ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์
โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
12. อาจารย์จรัสศรี ชีระกุลชัย ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์
โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
13. นางอารีชา เตชะไมตรีจิตต์ ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์
โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

ภาคผนวก ข

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1) การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ (Power of Discrimination) ใช้สูตรของฟินเลย์ (Finley) มีสูตรดังนี้ (อ้างถึงใน ประคอง กรรณสูตร, 2538)

$$D = (R_U - R_L) / f$$

เมื่อ	D	=	ค่าอำนาจจำแนก
	R_U	=	คนในกลุ่มสูงที่ตอบถูก
	R_L	=	คนในกลุ่มต่ำที่ตอบถูก
	f	=	จำนวนคนในแต่ละกลุ่ม (50 % ของทั้งหมด)

2) การหาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ (Level of Difficulty) ใช้สูตรของจอห์นสัน (Johnson) มีสูตรดังนี้ (อ้างถึงใน ประคอง กรรณสูตร, 2538)

$$P = (R_U + R_L) / 2f$$

เมื่อ	P	=	ค่าความยากง่าย
	R_U	=	คนในกลุ่มสูงที่ตอบถูก
	R_L	=	คนในกลุ่มต่ำที่ตอบถูก
	f	=	จำนวนคนในแต่ละกลุ่ม (50 % ของทั้งหมด)

3) การคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบความรู้ โดยใช้สูตร ดูเคอร์ ริชาร์ดสัน 20 (K.R. 20) มีสูตรดังนี้ (อ้างถึงใน ประคอง กรรณสูตร, 2538)

$$r_{11} = \frac{n}{n-1} \cdot \left[1 - \frac{\sum pq}{S_x^2} \right]$$

เมื่อ	r_{11}	=	สัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยง
	n	=	จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ
	P	=	สัดส่วนของคนที่ตอบข้อสอบได้ถูกต้อง
	q	=	สัดส่วนของคนที่ตอบแต่ละข้อผิด
	pq	=	ผลคูณของสัดส่วนของผู้ที่ตอบถูกและผิด
	S_x^2	=	ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ถูกทดสอบทั้งหมด

4) การคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบวัดเจตคติ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach) มีสูตรดังนี้ (อ้างถึงใน ประคอง กรรณสูตร, 2538)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \cdot \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

เมื่อ α = ค่าความเที่ยง

n = จำนวนข้อสอบ

S_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้รับการทดสอบ

ทั้งหมดหรือกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(Standard deviation) ของคะแนนของผู้รับการทดสอบ

ทั้งหมด

5) การคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบสังเกต ทักษะ และพฤติกรรม ปฏิสัมพันธ์ โดยใช้วิธี วิลเลียม เอ สกอตต์ (William A. Scott) มีสูตรดังนี้ (อ้างถึงใน สุภาพ วาดเขียน, 2525)

$$\pi = (Po - Pe) / (1 - Pe)$$

เมื่อ π = ค่าความเที่ยงของการสังเกต

Po = ค่าความแตกต่างระหว่างค่า 1.0 กับผลรวมของสัดส่วนของความแตกต่างคะแนนระหว่างผู้สังเกตที่มีต่อเรื่องที่สังเกต

Pe = ผลรวมกำลังสองของค่าสัดส่วนคะแนนที่ได้จากการสังเกต ถัดมาสูงสุดกับค่าที่รองลงมา ซึ่งปรากฏแก่ผู้สังเกตคนใดคนหนึ่ง ในจำนวนผู้สังเกต 2 คน หรือมากกว่า

6) การกำหนดค่า t-test แบบ Dependent Sample มีสูตรดังนี้ (อ้างถึงใน
ประกอบ กรรณสูตร, 2538)

$$t = \frac{\sum D}{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}$$

เมื่อ D = ผลต่างของคะแนนระหว่างคะแนนหลังและก่อนสอน

n = จำนวนคนของกลุ่มตัวอย่าง

โดยันแห่งความเป็นอิสระ = $n-1$ และกำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) การคำนวณหามัชฌิมเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย (Mean) มีสูตรดังนี้ (อ้างถึง
ใน ประกอบ กรรณสูตร, 2538)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} = มัชฌิมเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n = จำนวนคนของกลุ่มตัวอย่าง

2) การคำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีสูตรดังนี้
(อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538)

$$S = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

n = จำนวนคนของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง โดยนำ
คะแนนทุกตัวยกกำลังสองแล้วจึงรวมเข้าด้วยกัน

$(\sum X)^2$ = ผลรวมทั้งหมดของคะแนนทุกตัวแล้วนำมา
ยกกำลังสอง

3) การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยค่าที (t-test) โดยใช้สูตรตัวอย่างไม่สัมพันธ์กัน กรณีกลุ่มตัวอย่างมีความแปรปรวนเท่ากัน มีสูตรดังนี้ (อ้างถึงใน ทวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left[\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \right] \cdot \left[\frac{1 + 1}{n_1 \cdot n_2} \right]}}$$

- เมื่อ \bar{X}_1 = ค่ามัธยฐานเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1
 \bar{X}_2 = ค่ามัธยฐานเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 2
 n_1 = จำนวนคนของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1
 n_2 = จำนวนคนของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 2
 S_1^2 = ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1
 S_2^2 = ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 2

โดยขั้นแห่งความเป็นอิสระ = $n_1 + n_2 - 2$ และกำหนดความมีนัยสำคัญ

ที่ระดับ .05

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

รายละเอียดคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 ความแตกต่างของคะแนนความรู้ระหว่างคะแนนก่อนและหลังการสอนของ
กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม (คะแนนเต็ม 40 คะแนน)

คนที่	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม		
	คะแนน ก่อนสอน	คะแนน หลังสอน	ความ แตกต่าง	คะแนน ก่อนสอน	คะแนน หลังสอน	ความ แตกต่าง
1	19	37	18	26	34	8
2	22	34	12	16	27	11
3	24	34	10	31	35	4
4	23	36	13	24	31	7
5	30	34	4	26	33	7
6	28	38	10	28	30	2
7	31	38	7	24	25	1
8	24	36	12	26	29	3
9	20	32	12	15	24	9
10	18	31	13	26	31	5
11	25	37	12	27	28	1
12	17	37	20	16	28	12
13	24	35	11	27	29	2
14	21	33	12	9	25	16
15	25	33	8	25	24	-1
คะแนน เฉลี่ย	23.40	35.00	11.60	23.06	28.86	5.80

ตารางที่ 17 ความแตกต่างของคะแนนเจตคติ ระหว่างคะแนนก่อนและหลังการสอน ของ
กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม (คะแนนเต็ม 200 คะแนน)

คนที่	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม		
	คะแนน ก่อนสอน	คะแนน หลังสอน	ความ แตกต่าง	คะแนน ก่อนสอน	คะแนน หลังสอน	ความ แตกต่าง
1	165	179	14	160	161	1
2	155	178	23	172	180	8
3	143	162	19	171	175	4
4	146	179	33	147	151	4
5	144	168	24	176	154	-22
6	194	200	6	152	157	5
7	167	168	1	166	155	-11
8	163	169	6	158	153	-5
9	161	174	13	160	152	-8
10	147	164	17	155	160	5
11	158	191	33	160	145	-15
12	164	174	10	154	151	-3
13	171	187	16	167	152	-15
14	164	166	2	145	160	15
15	181	191	10	160	164	4
คะแนน เฉลี่ย	161.53	176.66	15.13	160.20	158.00	-2.20

ตารางที่ 18 ความแตกต่างของคะแนนทักษะ ระหว่างคะแนนก่อนและหลังการสอน ของ
กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม

คนที่	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม		
	คะแนน ก่อนสอน	คะแนน หลังสอน	ความ แตกต่าง	คะแนน ก่อนสอน	คะแนน หลังสอน	ความ แตกต่าง
1	41	136	95	39	113	74
2	53	179	126	49	128	79
3	62	200	138	49	111	62
4	39	141	102	40	112	72
5	25	135	110	52	124	72
6	75	175	100	48	108	60
7	54	178	124	44	106	62
8	46	160	114	56	108	52
9	73	170	97	38	108	70
10	37	137	100	58	108	50
11	59	181	122	38	91	53
12	58	201	143	44	102	58
13	29	203	174	38	124	86
14	48	147	99	59	102	43
15	58	165	107	48	112	64
คะแนน เฉลี่ย	50.46	167.20	116.73	46.66	110.46	63.80

ตารางที่ 19 คะแนนความรู้ในการดูแลทารกแรกเกิดรายชื่อก่อนและหลังการสอนของบิดา
ในกลุ่มทดลอง

ความรู้ในการดูแลทารกแรกเกิด	ก่อนการสอน		หลังการสอน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. อาหารที่ดีที่สุดสำหรับทารก วัยแรกเกิดถึง 3 เดือน คือ ชื้อใด	0.86	0.35	1.00	0.00	1.47
2. น้ำดื่มที่เหมาะสมที่สุดสำหรับทารก คือชื้อใด	0.93	0.25	1.00	0.00	1.00
3. หลังให้นมทารกควรจัดให้ทารก นอนอย่างไร	0.06	0.25	0.93	0.25	9.54**
4. ชื้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของนมมารดา	0.40	0.50	0.86	0.35	2.82*
5. ควรเริ่มให้ทารกดูดนมมารดาเมื่อใด	0.80	0.41	0.93	0.25	1.00
6. เมื่อต้องการเปลี่ยนข้างเต้านมให้ ทารกดูดนม ควรปฏิบัติอย่างไร	0.13	0.35	0.93	0.25	7.48**
7. การกระตุ้นให้ทารกดูดนม โดยเร็ว มีประโยชน์อย่างไร	0.26	0.45	0.80	0.41	2.78*
8. นำนมเหลืองมีประโยชน์ต่อทารก อย่างไร	0.93	0.25	0.86	0.35	1.00
9. มารดาควรปฏิบัติอย่างไรเมื่อเต้านม คัดคั่ง	0.66	0.48	0.80	0.41	0.81
10. ถ้ามารดามีการคิดเชื้อเอคส์ การ ดื่มน้ำนมมารดาจะมีผลต่อทารก อย่างไร	0.53	0.51	0.80	0.41	1.29
11. หลักการเช็ดตาของทารกที่ถูกต้อง คือชื้อใด	0.60	0.50	1.00	0.00	3.06*
12. ทารกแรกเกิดจะมีโอกาสติดเชื้อ ง่าย เนื่องจากสาเหตุใด	0.80	0.41	0.93	0.25	1.00
13. ภาวะหรือที่นอนของทารกควรมี ลักษณะอย่างไร	0.33	0.48	0.86	0.35	4.00**

ตารางที่ 19 (ต่อ) คะแนนความรู้ในการดูแลทารกแรกเกิดรายช้อก่อนและหลังการสอนของ
บิดาในกลุ่มทดลอง

ความรู้ในการดูแลทารกแรกเกิด	ก่อนการสอน		หลังการสอน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
14. ห้องนอนของทารกควรมีสถิติ อย่างไร	1.00	0.00	0.93	0.25	1.00
15. ก่อนอุ้มทารกทุกครั้งควรปฏิบัติ อย่างไร	0.93	0.25	0.93	0.25	0.00
16. บุคคลใดที่สามารถแพร่กระจาย เชื้อโรคไปสู่ทารกได้ทางการ หายใจ	1.00	0.00	1.00	0.00	-
17. ข้อใดเป็นลักษณะของสะดือทารก ที่มีการอักเสบ	0.86	0.35	0.93	0.25	0.56
18. หลังจากทารกถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะ บิดามารดาควรทำ อย่างไร	0.46	0.51	0.73	0.45	2.26*
19. การกระตุ้นพัฒนาการด้านการฟัง แก่ทารกควรทำอย่างไร	0.20	0.41	0.73	0.45	3.23**
20. การกระตุ้นพัฒนาการด้านการ มองเห็นแก่ทารกควรทำอย่างไร	0.80	0.41	0.86	0.35	0.43
21. เมื่อทารกร้องไห้ บิดามารดา ควรทำอย่างไร	0.53	0.51	0.86	0.35	2.09
22. การจับแขนทารกยกสูงขึ้น-ลงเป็น การกระตุ้นพัฒนาการด้านใด	0.80	0.41	0.80	0.41	0.00
23. การพูดคุยกับทารกควรทำหรือไม่ เพราะเหตุใด	0.60	0.50	0.66	0.48	0.37
24. การกอดและการอุ้มทารกบ่อย ๆ ควรทำหรือไม่ เพราะอะไร	0.53	0.51	1.00	0.00	3.50**
25. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการ อาบน้ำทารก	0.46	0.51	0.66	0.48	1.38

ตารางที่ 19 (ต่อ) คะแนนความรู้ในการดูแลทารกแรกเกิดรายชื่อก่อนและหลังการสอนของ
บิดาในกลุ่มทดลอง

ความรู้ในการดูแลทารกแรกเกิด	ก่อนการสอน		หลังการสอน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
26. สถานที่สำหรับอาบน้ำทารก ควรเป็นเช่นไร	0.00	0.00	0.80	0.41	7.48*
27. การอาบน้ำทารกควรเริ่มจาก อวัยวะส่วนใด	0.26	0.45	0.93	0.25	5.29**
28. หลังจากอาบน้ำให้ทารกควรดูแล สะดือทารกอย่างไร	0.53	0.51	1.00	0.00	3.50**
29. การเลือกถุงมือสำหรับทารกควร เลือกอย่างไร	0.40	0.50	0.80	0.41	2.45*
30. การเลือกเสื้อผ้าสำหรับทารก ควรเลือกอย่างไร	0.26	0.45	0.66	0.48	2.10
31. ข้อใดคือการป้องกันการเกิดผื่น ผ้าอ้อม	0.93	0.25	1.00	0.00	1.00
32. เมื่อทารกมีคราบบนหนังศีรษะ ควรทำอย่างไร	0.46	0.51	0.93	0.25	2.82*
33. ฟันในปากของทารกส่วนใหญ่จะ เกิดจากสาเหตุใด	0.60	0.50	0.93	0.25	2.09
34. ท่านจะปฏิบัติอย่างไรเมื่อพบว่า ทารกมีฟันขาวในปาก	0.20	0.41	0.60	0.50	2.45*
35. ข้อใดที่ไม่ใช่การป้องกันอาการ เป็นหวัดและอาการจามในทารก	0.73	0.45	0.86	0.35	1.00
36. ข้อใดคือลักษณะของอุจจาระที่ บ่งบอกว่าทารกท้องเสีย	0.93	0.25	0.86	0.35	1.00
37. เมื่อทารกท้องเสีย บิดา มารดา ควรปฏิบัติอย่างไร	0.93	0.25	1.00	0.00	1.00
38. การป้องกันอาการแหวนนมหรือ สารอกนมของทารกที่ดีที่สุด	0.53	0.51	0.86	0.35	2.09

ตารางที่ 19 (ต่อ) คะแนนความรู้ในการดูแลทารกแรกเกิดรายช้อก่อนและหลังการสอนของ
บิดาในกลุ่มทดลอง

ความรู้ในการดูแลทารกแรกเกิด	ก่อนการสอน		หลังการสอน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ควรทำอย่างไร					
39. เมื่อทารกสะอึกควรทำอย่างไร	0.73	0.45	1.00	0.00	2.26*
40. เมื่อทารกหัวเหลืองข้อใดเป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้อง	0.33	0.48	0.86	0.35	4.00**
รวม	23.40	4.12	35.00	2.20	11.50**

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 คะแนนความรู้ในการดูแลทารกแรกเกิดรายช้อก่อนและหลังการสอนของบิดา
ในกลุ่มควบคุม

ความรู้ในการดูแลทารกแรกเกิด	ก่อนการสอน		หลังการสอน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. อาหารที่ดีที่สุดสำหรับทารก วัยแรกเกิดถึง 3 เดือน คือ ข้าวใด	0.53	0.51	0.93	0.25	3.06**
2. น้ำดื่มที่เหมาะสมที่สุดสำหรับทารก คือข้าวใด	1.00	0.00	1.00	0.00	-
3. หลังให้นมทารกควรจัดให้ทารก นอนอย่างไร	0.53	0.51	0.73	0.45	1.15
4. ข้าวใดไม่ใช้ประโยชน์ของนมมารดา	0.60	0.50	0.60	0.50	0.00
5. ควรเริ่มให้ทารกดูดนมมารดาเมื่อใด	0.33	0.48	0.53	0.51	1.38
6. เมื่อต้องการเปลี่ยนข้างเต้านมให้ ทารกดูดนม ควรปฏิบัติอย่างไร	0.20	0.41	0.33	0.48	0.81
7. การกระตุ้นให้ทารกดูดนม โดยเร็ว มีประโยชน์อย่างไร	0.53	0.51	0.60	0.50	0.43
8. นำนมเหลืองมีประโยชน์ต่อทารก อย่างไร	0.93	0.25	0.80	0.41	-1.00
9. มารดาควรปฏิบัติอย่างไรเมื่อเต้านม คัดคั่ง	0.73	0.45	0.40	0.50	-2.09
10. ถ้ามารดามีการติดเชื้อเอคต์ การ คั้นน้ำนมมารดาจะมีผลต่อทารก อย่างไร	0.33	0.48	0.60	0.50	2.26*
11. หลักการเช็ดตาของทารกที่ถูกต้อง คือข้าวใด	0.60	0.50	1.00	0.00	3.06*
12. ทารกแรกเกิดจะมีโอกาสติดเชื้อ ง่าย เนื่องจากสาเหตุใด	0.93	0.25	0.80	0.41	1.47
13. เเบาะหรือที่นอนของทารกควรมี ลักษณะอย่างไร	0.13	0.35	0.53	0.51	3.06**

ตารางที่ 20 (ต่อ) คะแนนความรู้ในการดูแลทารกแรกเกิดรายชื่อก่อนและหลังการสอนของ
บิดาในกลุ่มควบคุม

ความรู้ในการดูแลทารกแรกเกิด	ก่อนการสอน		หลังการสอน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
14. ห้องนอนของทารกควรมีลักษณะ อย่างไร	1.00	0.00	0.86	0.35	-1.47
15. ก่อนอุ้มทารกทุกครั้งควรปฏิบัติ อย่างไร	0.80	0.41	1.00	0.00	1.87
16. บุคคลใดที่สามารถแพร่กระจาย เชื้อโรคไปสู่ทารกได้ทางการ หายใจ	1.00	0.00	1.00	0.00	-
17. ข้อใดเป็นลักษณะของสะดือทารก ที่มีการอักเสบ	0.86	0.35	0.86	0.35	0.00
18. หลังจากทารกถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะ บิดามารดาควรทำ อย่างไร	0.46	0.51	0.46	0.51	0.00
19. การกระตุ้นพัฒนาการด้านการฟัง แก่ทารกควรทำอย่างไร	0.40	0.50	0.53	0.51	0.81
20. การกระตุ้นพัฒนาการด้านการ มองแก่ทารกควรทำอย่างไร	0.60	0.50	1.00	0.00	3.06*
21. เมื่อทารกร้องไห้ บิดามารดา ควรทำอย่างไร	0.73	0.45	0.86	0.35	1.00
22. การจับแขนทารกยกสูงขึ้น-ลงเป็น การกระตุ้นพัฒนาการด้านใด	0.60	0.50	0.73	0.45	0.69
23. การพูดคุยกับทารกควรทำหรือไม่ เพราะเหตุใด	0.46	0.51	0.33	0.48	-1.00
24. การกอดและการอุ้มทารกบอซ ๆ ควรทำหรือไม่ เพราะอะไร	0.60	0.50	0.80	0.41	1.38
25. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการ อาบน้ำทารก	0.46	0.51	0.46	0.51	0.00

ตารางที่ 20 (ต่อ) คะแนนความรู้ในการดูแลทารกแรกเกิดรายชื่อก่อนและหลังการสอนของ
บิดาในกลุ่มควบคุม

ความรู้ในการดูแลทารกแรกเกิด	ก่อนการสอน		หลังการสอน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
26. สถานที่สำหรับอาบน้ำทารก ควรเป็นเช่นไร	0.20	0.41	0.60	0.50	3.06**
27. การอาบน้ำทารกควรเริ่มจาก อวัยวะส่วนใด	0.26	0.45	0.60	0.50	2.09
28. หลังจากอาบน้ำให้ทารกควรดูแล สะดือทารกอย่างไร	0.26	0.45	1.00	0.00	6.20**
29. การเลือกถุงมือสำหรับทารกควร เลือกอย่างไร	0.26	0.45	0.66	0.48	3.06**
30. การเลือกเสื้อผ้าสำหรับทารก ควรเลือกอย่างไร	0.26	0.45	0.66	0.48	3.06**
31. ข้อใดคือการป้องกันการเกิดผื่น ผ้าอ้อม	0.86	0.35	0.93	0.25	1.00
32. เมื่อทารกมีคราบบนหนังศีรษะ ควรทำอย่างไร	0.26	0.45	0.73	0.45	2.82*
33. ฟันในปากของทารกส่วนใหญ่จะ เกิดจากสาเหตุใด	0.46	0.51	0.73	0.45	2.26*
34. ท่านจะปฏิบัติอย่างไรเมื่อพบว่า ทารกมีฝ้าขาวในปาก	0.66	0.48	0.46	0.51	-1.38
35. ข้อใดที่ไม่ใช่การป้องกันอาการ เป็นหวัดและอาการจามในทารก	0.80	0.41	0.80	0.41	0.00
36. ข้อใดคือลักษณะของอุจจาระที่ บ่งบอกว่าทารกท้องเสีย	0.80	0.41	0.80	0.41	0.00
37. เมื่อทารกท้องเสีย บิดา มารดา ควรปฏิบัติอย่างไร	0.60	0.50	0.80	0.41	1.15

ตารางที่ 20 (ต่อ) คะแนนความรู้ในการดูแลทารกแรกเกิดรายช้อก่อนและหลังการสอนของ
บิดาในกลุ่มควบคุม

ความรู้ในการดูแลทารกแรกเกิด	ก่อนการสอน		หลังการสอน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
38. การป้องกันอาการแหวนนมหรือ สำรอกนมของทารกที่คิที่สุด ควรทำอะไร	0.73	0.45	0.93	0.25	1.38
39. เมื่อทารกสะอึกควรทำอะไร	0.73	0.45	1.00	0.00	2.26*
40. เมื่อทารกคว่ำเหลืองข้อใดเป็นการ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง	0.46	0.51	0.33	0.48	-0.81
รวม	23.06	6.10	28.86	3.52	4.70*

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 คะแนนทักษะในการดูแลทารกแรกเกิดตามพฤติกรรมย่อย ก่อนและหลังการสอน
ของบิดาในกลุ่มทดลอง

พฤติกรรมการปฏิบัติ	ก่อนการสอน		หลังการสอน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ทักษะของบิดาในการช่วยเหลือมารดาให้นมแก่ทารก					
1.1 ให้การช่วยเหลือมารดาในการเตรียมให้นมแก่ทารก ดังนี้					
1.1.1 ถ้างม้อก่อนให้นม (เช่น ดักน้ำจากโองหีบผ้าเช็ดมือ)	0.00	0.00	0.46	0.51	3.50**
1.1.2 ทำความสะอาดเต้านม (เช่น หีบสำลี)	0.00	0.00	0.93	0.25	14.00**
1.1.3 จัดท่ามารดาให้สุขสบายก่อนให้นม	0.13	0.35	1.00	0.00	9.54**
1.1.4 จัดท่าทารกเมื่อมารดาอุ้มทารกเพื่อให้นม	0.13	0.35	0.93	0.25	7.48**
1.2 ให้การช่วยเหลือมารดาในขณะที่ให้นมแก่ทารก ดังนี้					
1.2.1 กระตุ้นให้ทารกดูดนมอย่างสม่ำเสมอ (เช็ดข้างแก้มเมื่อทารกหยุดดูดนม)	0.00	0.00	1.00	0.00	-
1.3 ให้การช่วยเหลือมารดาหลังให้นมแก่ทารก ดังนี้					
1.3.1 อุ้มทารกให้เธอเพื่อได้ลม	0.00	0.00	1.00	0.00	-
1.3.2 จัดท่านอนทารกให้ออนตะแคงขวา	0.00	0.00	1.00	0.00	-
2. ทักษะของบิดาในการทำความสะอาดร่างกายทารก (การอาบน้ำ การสระผม การเปลี่ยนผ้าอ้อม และการสวมเสื้อผ้า)					
2.1 จัดสถานที่สำหรับอาบน้ำทารกอย่างเหมาะสม	0.00	0.00	1.00	0.00	-
2.2 เตรียมอุปกรณ์สำหรับอาบน้ำทารกอย่างครบถ้วน.	0.06	0.25	1.00	0.00	14.00**
2.3 เตรียมน้ำอุ่นในปริมาณที่พอเหมาะ	0.06	0.25	0.86	0.35	5.53**
2.4 ทดสอบอุณหภูมิของน้ำสำหรับอาบน้ำให้ทารก ด้วยข้อศอกหรือหลังมือ	0.06	0.25	1.00	0.00	14.00**
2.5 ห่อทารกด้วยผ้าเช็ดตัว บริเวณลำตัวและแขน เหลือไว้เฉพาะใบหน้าและศีรษะ	0.00	0.00	1.00	0.00	-
2.6 ถ้างม้อให้สะอาดก่อนเช็ดตัวทารก.	0.00	0.00	0.73	0.45	6.20**
2.7 เช็ดตัวทารกด้วยสำลีชุบน้ำส้มสุกที่ทิ้งไว้จนเย็น	0.13	0.35	1.00	0.00	9.54**

ตารางที่ 21 (ต่อ) คะแนนทักษะในการดูแลทารกแรกเกิดตามพฤติกรรมย่อย ก่อนและหลัง
การสอนของบิดาในกลุ่มทดลอง

พฤติกรรมการปฏิบัติ	ก่อนการสอน		หลังการสอน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
2.8 เช็ดใบหน้าทารก	0.20	0.41	1.00	0.00	7.48**
2.9 อุ้มทารกเพื่อสระผม ดังนี้					
2.9.1 อุ้มทารกด้วยแขนข้างที่ถนัด	0.66	0.25	1.00	0.00	14.00**
2.9.2 แขนแขนข้างที่อุ้มทารกเข้ากับฝ่าตัว	0.00	0.00	1.00	0.00	-
2.9.3 ใช้ฝ่ามือข้างที่อุ้มทารกประคองศีรษะทารก	0.00	0.00	1.00	0.00	-
2.9.4 ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วกลาง พับปิดหูของทารกทั้งสองข้าง	0.00	0.00	1.00	0.00	-
2.10 ใช้ผ้าถูตัวหรือฟองน้ำชุบน้ำให้ชุ่ม	0.66	0.25	1.00	0.00	14.00**
2.11 สระผมทารก ดังนี้					
2.11.1 ใช้ผ้าถูตัวหรือฟองน้ำชุบน้ำถูผมทารกให้เปียก	0.66	0.25	1.00	0.00	14.00**
2.11.2 ฟอกผมด้วยสบู่	0.66	0.25	1.00	0.00	14.00**
2.11.3 ถ้างฟองสบู่ออกด้วยน้ำให้สะอาด	0.66	0.25	1.00	0.00	14.00**
2.11.4 เช็ดผมทารกให้แห้งทันที	0.66	0.25	1.00	0.00	14.00**
2.12 วางทารกบนเบาะที่เตรียมไว้	0.26	0.45	1.00	0.00	6.20**
2.13 คลี่ผ้าเช็ดตัวที่ห่อตัวทารกออก	0.00	0.00	1.00	0.00	-
2.14 อาบน้ำให้ทารก ดังนี้					
2.14.1 ใช้ผ้าถูตัวหรือฟองน้ำชุบน้ำถูตัวทารกให้ทั่ว	0.26	0.45	1.00	0.00	6.20**
2.14.2 ฟอกสบู่ให้เป็นฟองจนเอาแต่ฟอง	0.20	0.41	1.00	0.00	7.48**
2.14.3 ฟอกสบู่ที่ฝ่าตัวและขาของทารกทั้ง 2 ข้าง	0.26	0.45	1.00	0.00	6.20**
2.14.4 ฟอกสบู่ที่แขนของทารกทั้ง 2 ข้าง	0.20	0.41	1.00	0.00	7.48**
2.14.5 อุ้มทารกลงอ่าง เพื่อล้างสบู่ออกให้หมด	0.86	0.35	1.00	0.00	1.47

ตารางที่ 21 (ต่อ) คะแนนทักษะในการดูแลทารกแรกเกิดตามพฤติกรรมย่อย ก่อนและหลัง
การสอนของบิดาในกลุ่มทดลอง

พฤติกรรมการปฏิบัติ	ก่อนการสอน		หลังการสอน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
2.14.6 ใช้ผ้าเช็ดตัวซับน้ำตามร่างกายทารกและ เช็ดตัวให้แห้ง	0.93	0.25	1.00	0.00	1.00
2.14.7 ทาแป้งให้ทารก โดยทาแป้งลงบนฝ่ามือ แล้วทาตัวทารก	0.13	0.35	1.00	0.00	9.54**
2.15 ฉี่งมือให้สะอาดก่อนทำความสะอาดสะดือ ทารก	0.00	0.00	0.93	0.25	14.00**
2.16 ทำความสะอาดสายสะดือทารกด้วยสำลีชุบ แอลกอฮอล์ 70% ดังนี้					
2.16.1 เช็ดปลายคัตของสายสะดือ	0.06	0.25	1.00	0.00	14.00**
2.16.2 เช็ดจากปลายสะดือเข้าหาโคนสะดือ	0.06	0.25	1.00	0.00	14.00**
2.16.3 เช็ดโคนสะดือบริเวณที่เป็นแฉ่งหรือ ชอกสะดือ	0.13	0.35	1.00	0.00	9.54**
2.16.4 เช็ดรอบ ๆ สะดือ กว้างออกไปประมาณ 2 เซนติเมตร	0.26	0.45	1.00	0.00	6.20**
2.17 สวมเสื้อให้ทารก ดังนี้					
2.17.1 ใช้นิ้วมือสอดเข้าปลายแขนเสื้อ	0.40	0.50	1.00	0.00	4.58**
2.17.2 จับมือทารกให้สอดแขนตามมือของบิดา	0.40	0.50	1.00	0.00	4.58**
2.17.3 ผูกเชือกค้ำหลังเสื้อ	0.53	0.51	1.00	0.00	3.50**
2.18 นุ่งผ้าอ้อมให้ทารก ดังนี้					
2.18.1 พับผ้าอ้อมให้เป็นรูปสามเหลี่ยม	0.33	0.48	1.00	0.00	5.29**
2.18.2 วางผ้าอ้อมลงบนเบาะ	0.33	0.48	1.00	0.00	5.29**
2.18.3 อุ้มทารกนอนโดยให้ส่วนก้นของทารก อยู่บนผ้าอ้อม	0.33	0.48	1.00	0.00	5.29**
2.18.4 ตลบปลายผ้าอ้อมขึ้นระหว่างขาของ ทารก	0.33	0.48	1.00	0.00	5.29**
2.18.5 ผูกปมทั้งสองข้างของชายผ้าอ้อม	0.33	0.48	1.00	0.00	5.29**

ตารางที่ 21 (ต่อ) คะแนนทักษะในการดูแลทารกแรกเกิดตามพฤติกรรมย่อย ก่อนและหลัง
การสอนของบิดาในกลุ่มทดลอง

พฤติกรรมการปฏิบัติ	ก่อนการสอน		หลังการสอน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
3. ทักษะของบิดาในการป้องกันการติดเชื้อแก่ทารก					
3.1 มีการรักษาความสะอาดของร่างกายของตนเอง ดังนี้					
3.1.1 ตัดเล็บมือสั้นสะอาด	0.93	0.25	1.00	0.00	1.00
3.1.2 สวมเสื้อผ้าที่สะอาด	0.93	0.25	1.00	0.00	1.00
3.1.3 ตัดผมสั้นสะอาด	1.00	0.00	0.86	0.35	1.47
3.2 ล้างมือก่อนสัมผัสทารก ดังนี้					
3.2.1 ล้างมือก่อนอุ้มทารก	0.06	0.25	0.20	0.41	1.00
3.2.2 ล้างมือก่อนเตรียมอุปกรณ์อาบน้ำ	0.00	0.00	0.40	0.50	3.06*
3.3 ก่อนอาบน้ำทารกใช้สบู่ฆ่าเชื้อทั้งบริเวณ เข็ดตาทารก	0.13	0.35	1.00	0.00	9.54**
3.4 หลังอาบน้ำทารกใช้สบู่แอลกอฮอล์ 70 % เช็ดสะดือทารก	0.26	0.45	1.00	0.00	6.20**
3.5 มีการเตรียมเครื่องนุ่งห่มที่สะอาด					
3.5.1 ใช้ผ้าอ้อมแห้ง สะอาด	0.60	0.50	1.00	0.00	3.06**
3.5.2 ใช้เสื้อผ้าแห้ง สะอาด เหมาะสม ตาม ฤดูกาล	0.60	0.50	1.00	0.00	3.06**
3.6 จัดสถานที่นอนให้ทารก สะอาด อากาศถ่ายเท สะดวก	0.60	0.50	0.93	0.25	2.09
3.7 ดูแลที่นอนทารกให้สะอาด					
3.7.1 ใช้เบาะนอนแห้ง เรียบ คึง แน่น และ สะอาด	0.26	0.45	0.93	0.25	5.29**
3.7.2 ดูแลไม่มีมดหรือแมลง	0.60	0.50	0.93	0.25	2.65**
3.8 หลีกเลี่ยงการนำทารกไปในสถานที่ชุมชนแออัด เช่น ตลาด โรงภาพยนตร์.	0.73	0.45	1.00	0.00	2.26

ตารางที่ 21 (ต่อ) คะแนนทักษะในการดูแลทารกแรกเกิดตามพฤติกรรมย่อย ก่อนและหลัง
การสอนของบิดาในกลุ่มทดลอง

พฤติกรรมการปฏิบัติ	ก่อนการสอน		หลังการสอน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
4. ทักษะของบิดาในการดูแลด้านจิตใจทารก					
4.1 ทักทายทารกหรือเรียกชื่อทารกก่อนให้การดูแล	0.00	0.00	0.93	0.25	14.00**
4.2 บอกทารกก่อนให้การดูแล	0.00	0.00	1.00	0.00	-
4.3 สัมผัสทารกอย่างนุ่มนวลในขณะดูแล	0.60	0.50	1.00	0.00	3.06**
4.4 โอบกอดทารกในขณะดูแล	0.00	0.00	1.00	0.00	-
4.5 พูดคุยกับทารกในขณะดูแล	0.00	0.00	1.00	0.00	-
4.6 มองทารกแบบประสานสายตาดูในขณะดูแล	0.06	0.25	1.00	0.00	14.00**
4.7 ยิ้มให้ทารกในขณะดูแล	0.13	0.35	1.00	0.00	9.54**
4.8 ปล่อยโยนทารกเมื่อทารกร้องไห้หรือไม่พอใจใน ขณะดูแล	0.06	0.25	1.00	0.00	14.00**
4.9 เลียนแบบหน้าตา ท่าทาง ทารกในขณะดูแล	0.00	0.00	1.00	0.00	-
4.10 บอกทารกเมื่อสิ้นสุดการให้การดูแล	0.66	0.25	1.00	0.00	14.00**
*4.11 ฝึกลูกดูแลทารกไม่ปล่อยให้อยู่คนเดียวมานาน ๆ	0.46	0.51	1.00	0.00	4.00**
5. ทักษะของบิดาในการดูแลทารกเพื่อป้องกันอาการ ผิดปกติที่พบบ่อย					
5.1 ป้องกันอาการผดผื่น					
5.1.1 ดูแลผิวของทารกให้แห้งสะอาดอยู่เสมอ	0.60	0.50	1.00	0.00	3.06**
5.1.2 เลือกเสื้อผ้าให้ทารกสวมใส่เหมาะสม ตามฤดูกาล	0.73	0.45	1.00	0.00	2.26*
*5.1.3 เช็ดทำความสะอาดและเปลี่ยนผ้าอ้อมให้ ทารกทุกครั้งภายหลังจากถ่ายอุจจาระหรือ ปัสสาวะ	0.46	0.51	1.00	0.00	4.00**
5.2 ป้องกันฝีดาษในปาก					
*5.2.1 คอยสำรวจช่องปากของทารกอยู่เสมอ	0.33	0.48	1.00	0.00	5.29**

ตารางที่ 21 (ต่อ) คะแนนทักษะในการดูแลทารกแรกเกิดตามพฤติกรรมย่อย ก่อนและหลัง
การสอนของบิดาในกลุ่มทดลอง

พฤติกรรมการปฏิบัติ	ก่อนการสอน		หลังการสอน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
*5.2.2 เมื่อทารกเป็นผ้าในปาก ใช้ผ้านุ่ม ๆ ชุบน้ำต้มสุกเช็ดเบา ๆ	0.26	0.45	0.93	0.25	5.29**
5.3 ป้องกันสะดือและ					
5.3.1 หลังอาบน้ำเช็ดสะดือของทารกด้วยสำลี ชุบแอลกอฮอล์ 70 %	0.20	0.41	1.00	0.00	7.48**
5.4 ป้องกันอาการท้องเสีย					
5.4.1 ช่วยเหลือมารดาทำความสะอาดด้านมกก่อน ให้นมแก่ทารก	0.06	0.25	1.00	0.00	14.00**
5.5 ป้องกันการแหวนนมหรือสำรอก	0.06	0.25	1.00	0.00	14.00**
5.5.1 ดุ้มทารกเพื่อเรอไล่ลม					
5.5.2 จัดท่านอนของทารกให้นอนตะแคงขวาหลัง ให้นม	0.06	0.25	1.00	0.06	14.00**
5.6 ป้องกันรอยเล็บขีดข่วน					
*5.6.1 ตัดเล็บของทารกให้สั้นสะอาดอยู่เสมอ	0.20	0.41	1.00	0.00	7.48**
5.7 ป้องกันอาการจาม เป็นหวัด					
5.7.1 เลือกเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มให้ทารก สวมใส่เหมาะสมตามสภาพอากาศ	0.60	0.50	1.00	0.00	3.06**
5.7.2 ดูแลระมัดระวังบุคคลที่ติดเชื้อ เป็นหวัด ไม่ให้เข้าใกล้ทารก	0.73	0.45	1.00	0.00	2.26
5.7.3 ระวังไม่ให้ทารกนอนในที่ ๆ มีลมโกรก	0.66	0.48	1.00	0.00	2.65
รวม	21.00	7.91	80.00	1.36	27.04**

ตารางที่ 22 คะแนนทักษะในการดูแลทารกแรกเกิดตามพฤติกรรมย่อย ก่อนและหลังการสอน
ของบิดาในกลุ่มควบคุม

พฤติกรรมการปฏิบัติ	ก่อนการสอน		หลังการสอน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ทักษะของบิดาในการช่วยเหลือมารดาให้นมแก่ทารก					
1.1 ให้การช่วยเหลือมารดาในการเตรียมให้นมแก่ทารก ดังนี้					
1.1.1 ถ้างมูก่อนให้นม (เช่น ดักน้ำจากโอ่งหยิบผ้าเช็ดมือ)	0.00	0.00	0.00	0.00	-
1.1.2 ทำความสะอาดเต้านม (เช่น หยิบสำลี)	0.00	0.00	0.60	0.50	4.58**
1.1.3 จัดท่ามารดาให้สุขสบายก่อนให้นม	0.13	0.35	0.40	0.50	1.74
1.1.4 จัดท่าทารกเมื่อมารดาอุ้มทารกเพื่อให้นม	0.13	0.35	0.66	0.48	4.00**
1.2 ให้การช่วยเหลือมารดาในขณะที่ให้นมแก่ทารก ดังนี้					
1.2.1 กระตุ้นให้ทารกดูดนมอย่างสม่ำเสมอ (เขี่ยข้างแก้มเมื่อทารกหยุดดูดนม)	0.13	0.35	0.86	0.35	6.20**
1.3 ให้การช่วยเหลือมารดาหลังให้นมแก่ทารก ดังนี้					
1.3.1 อุ้มทารกให้เธอเพื่อใกล้ตน	0.00	0.00	0.93	0.25	14.00**
1.3.2 จัดท่านอนทารกให้นอนตะแคงขวา	0.06	0.25	0.93	0.25	9.54**
2. ทักษะของบิดาในการทำความสะอาดร่างกายทารก (การอาบน้ำ การสระผม การเปลี่ยนผ้าอ้อม และ การสวมเสื้อผ้า)					
2.1 จัดสถานที่สำหรับอาบน้ำทารกอย่างเหมาะสม	0.00	0.00	0.66	0.48	5.29**
2.2 เตรียมอุปกรณ์สำหรับอาบน้ำทารกอย่างครบถ้วน.	0.00	0.00	0.80	0.41	7.48**
2.3 เตรียมน้ำอุ่นในปริมาณที่พอเหมาะ	0.06	0.25	0.93	0.25	6.50**
2.4 ทดสอบอุณหภูมิของน้ำสำหรับอาบน้ำทารกด้วยข้อศอกหรือหลังมือ	0.00	0.00	0.46	0.51	3.50**
2.5 ห่อทารกด้วยผ้าเช็ดตัว บริเวณฝ่าเท้าและแขนเหนือไว้เฉพาะใบหน้าและศีรษะ	0.00	0.00	0.93	0.25	14.00**
2.6 ถ้างมูก่อนให้นมเช็ดตาทารก.	0.00	0.00	0.26	0.45	2.26*
2.7 เช็ดตาทารกด้วยสำลีชุบน้ำต้มสุกที่ทิ้งไว้จนเย็น	0.00	0.00	0.73	0.45	6.20**

ตารางที่ 22 (ต่อ) คะแนนทักษะในการดูแลทารกแรกเกิดตามพฤติกรรมย่อย ก่อนและหลัง
การสอนของบิดาในกลุ่มควบคุม

พฤติกรรมการปฏิบัติ	ก่อนการสอน		หลังการสอน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
2.8 เช็ดใบหน้าทารก	0.00	0.00	0.73	0.45	6.20**
2.9 อุ้มทารกเพื่อประหมอบ ค้างนี้					
2.9.1 อุ้มทารกด้วยแขนข้างที่ถนัด	0.00	0.00	1.00	0.00	-
2.9.2 แขนแขนข้างที่อุ้มทารกเข้ากับลำตัว	0.00	0.00	1.00	0.00	-
2.9.3 ใช้ฝ่ามือข้างที่อุ้มทารกประคองศีรษะ ทารก	0.00	0.00	1.00	0.00	-
2.9.4 ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วกลาง หนีบปิดหูของ ทารกทั้งสองข้าง	0.00	0.00	1.00	0.00	-
2.10 ใช้ผ้าอุดตัวหรือฟองน้ำชุบน้ำให้ชุ่ม	0.00	0.00	1.00	0.00	-
2.11 ประหมอบทารก ค้างนี้					
2.11.1 ใช้ผ้าอุดตัวหรือฟองน้ำชุบน้ำประหมอบทารก ให้เปียก	0.00	0.00	1.00	0.00	-
2.11.2 ฟอกนมด้วยสบู่	0.00	0.00	1.00	0.00	-
2.11.3 ฉ้างฟองสบู่ออกด้วยน้ำให้สะอาด	0.00	0.00	1.00	0.00	-
2.11.4 เช็ดนมทารกให้แห้งทันที	0.00	0.00	1.00	0.00	-
2.12 วางทารกบนเบาะที่เตรียมไว้	0.00	0.00	1.00	0.00	-
2.13 คลี่ผ้าเช็ดตัวที่ห่อตัวทารกออก	0.00	0.00	1.00	0.00	-
2.14 อาบน้ำให้ทารก ค้างนี้					
2.14.1 ใช้ผ้าอุดตัวหรือฟองน้ำชุบน้ำอุดตัวทารก ให้ทั่ว	0.33	0.48	1.00	0.00	5.29*
2.14.2 ฟอกสบู่ให้เป็นฟองจนเอาแต่ฟอง	0.40	0.50	1.00	0.00	4.58*
2.14.3 ฟอกสบู่ที่ลำตัวและขาของทารกทั้ง 2 ข้าง	0.40	0.50	1.00	0.00	4.58**
2.14.4 ฟอกสบู่ที่แขนของทารกทั้ง 2 ข้าง.	0.40	0.50	1.00	0.00	4.58**
2.14.5 อุ้มทารกลงอ่าง เพื่อล้างสบู่ออกให้หมด	1.00	0.00	1.00	0.00	-

ตารางที่ 22 (ต่อ) คะแนนทักษะในการดูแลทารกแรกเกิดตามพฤติกรรมย่อย ก่อนและหลัง
การสอนของบิดาในกลุ่มควบคุม

พฤติกรรมการปฏิบัติ	ก่อนการสอน		หลังการสอน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
2.14.6 ใช้ผ้าเช็ดตัวซับน้ำตามร่างกายทารกและ เช็ดตัวให้แห้ง	1.00	0.00	0.93	0.25	-1.00
2.14.7 ทนเบี่ยงให้ทารก โดยทาเบี่ยงลงบนฝ่ามือ แล้วทาตัวทารก	0.26	0.45	1.00	0.00	6.20**
2.15 ล้างมือให้สะอาดก่อนทำความสะอาดสะดือ ทารก	0.00	0.00	0.40	1.50	3.06**
2.16 ทำความสะอาดสายสะดือทารกด้วยสำลีชุบ แอลกอฮอล์ 70% ดังนี้					
2.16.1 เช็ดปลายตัดของสายสะดือ	0.00	0.00	0.66	0.48	5.29**
2.16.2 เช็ดจากปลายสะดือเข้าหาโคนสะดือ	0.06	0.25	0.60	0.50	4.00**
2.16.3 เช็ดโคนสะดือบริเวณที่เป็นแฉ่งหรือ ขอกสะดือ	0.66	0.25	0.60	0.50	4.00**
2.16.4 เช็ดรอบ ๆ สะดือ กว้างออกไปประมาณ 2 เซนติเมตร	0.66	0.25	0.80	0.41	6.20**
2.17 สวมเสื้อให้ทารก ดังนี้					
2.17.1 ใช้นิ้วมือสอดเข้าปลายแขนเสื้อ	0.26	0.45	1.00	0.00	6.20**
2.17.2 จับมือทารกให้สอดแขนตามมือของบิดา	0.26	0.45	1.00	0.00	6.20**
2.17.3 ผูกเชือกด้านหลังเสื้อ	0.53	0.51	1.00	0.00	3.50**
2.18 มุ่งผ้าอ้อมให้ทารก ดังนี้					
2.18.1 พันผ้าอ้อมให้เป็นรูปสามเหลี่ยม	0.40	0.50	1.00	0.00	4.58**
2.18.2 วางผ้าอ้อมลงบนเบาะ	0.46	0.51	1.00	0.00	4.00**
2.18.3 ถูมทารกนอนโดยให้ส่วนกันของทารก อยู่บนผ้าอ้อม	0.46	0.51	1.00	0.00	4.00**
2.18.4 คลบปลายผ้าอ้อมขึ้นระหว่างขาของ ทารก	0.33	0.48	1.00	0.00	5.29**
2.18.5 ผูกปมทั้งสองข้างของชายผ้าอ้อม	0.40	0.50	1.00	0.00	4.58**

ตารางที่ 22 (ต่อ) คะแนนทักษะในการดูแลทารกแรกเกิดตามพฤติกรรมย่อย ก่อนและหลัง
การสอนของบิดาในกลุ่มควบคุม

พฤติกรรมการปฏิบัติ	ก่อนการสอน		หลังการสอน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
3. ทักษะของบิดาในการป้องกันการติดเชื้อแก่ทารก					
3.1 มีการรักษาความสะอาดของร่างกายของตนเอง ดังนี้					
3.1.1 ตัดเล็บมือสั้นสะอาด	1.00	0.00	1.00	0.00	-
3.1.2 สวมเสื้อผ้าที่สะอาด	1.00	0.00	1.00	0.00	-
3.1.3 หัดผมสั้นสะอาด	1.00	0.00	1.00	0.00	-
3.2 ล้างมือก่อนสัมผัสทารก ดังนี้					
3.2.1 ล้างมือก่อนอุ้มทารก	0.00	0.00	0.00	0.00	-
3.2.2 ล้างมือก่อนเตรียมอุปกรณ์อาบน้ำ	0.00	0.00	0.00	0.00	-
3.3 ก่อนอาบน้ำทารกใช้สบู่ฆ่าเชื้อทุกทั้งไว้จนเย็น เช็ดตาทารก	0.00	0.00	0.86	0.35	9.54**
3.4 หลังอาบน้ำทารกใช้สบู่แอลกอฮอล์ 70 % เช็ดสะดือทารก	0.66	0.25	0.93	0.25	9.54**
3.5 มีการเตรียมเครื่องนุ่งห่มที่สะอาด					
3.5.1 ใช้ผ้าอ้อมแห้ง สะอาด	0.86	0.35	1.00	0.00	1.47
3.5.2 ใช้เสื้อผ้าแห้ง สะอาด เหมาะสม ตาม ฤดูกาล	0.86	0.35	1.00	0.00	1.47
3.6 จัดสถานที่นอนให้ทารก สะอาด อากาศถ่ายเท สะดวก	0.93	0.25	1.00	0.00	1.00
3.7 ดูแลที่นอนทารกให้สะอาด					
3.7.1 ใช้เบาะนอนแห้ง เรียบ ตึง แน่น และ สะอาด	0.20	0.41	0.60	0.50	2.16
3.7.2 ดูแลไม่มีมดหรือแมลง	0.80	0.41	1.00	0.00	1.87
*3.8 หลีกเลี่ยงการนำทารกไปในสถานที่ชุมชนแออัด เช่น ตลาด โรงภาพยนตร์.	0.60	0.50	1.00	0.00	3.06**

ตารางที่ 22 (ต่อ) คะแนนทักษะในการดูแลทารกแรกเกิดตามพฤติกรรมย่อย ก่อนและหลัง
การสอนของบิดาในกลุ่มควบคุม

พฤติกรรมการปฏิบัติ	ก่อนการสอน		หลังการสอน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
4. ทักษะของบิดาในการดูแลด้านจิตใจทารก					
4.1 ทักทายทารกหรือเรียกชื่อทารกก่อนให้การดูแล	0.00	0.00	0.00	0.00	-
4.2 บอกทารกก่อนให้การดูแล	0.00	0.00	0.00	0.00	-
4.3 ถัมผัสทารกอย่างนุ่มนวลในขณะที่ดูแล	0.80	0.41	1.00	0.00	1.87
4.4 โอบกอดทารกในขณะที่ดูแล	0.66	0.25	0.13	0.35	0.56
4.5 พูดยุกับทารกในขณะที่ดูแล	0.06	0.25	0.46	0.51	3.06**
4.6 มองทารกแบบประสานสายตาดูในขณะที่ดูแล	0.00	0.00	0.06	0.25	1.00
4.7 อ้อมให้ทารกในขณะที่ดูแล	0.20	0.41	0.53	0.51	1.78
4.8 ปล่อยให้ทารกเมื่อทารกร้องไห้หรือไม่พอใจใน ขณะที่ดูแล	0.06	0.25	0.53	0.51	3.50**
4.9 เปลี่ยนแบบหน้าตา ท่าทาง ทารกในขณะที่ดูแล	0.00	0.00	0.06	0.25	1.00
4.10 บอกทารกเมื่อสิ้นสุดการให้การดูแล	0.00	0.00	0.00	0.00	-
4.11 เฝ้าดูแลทารกไม่ปล่อยให้อยู่คนเดียวนาน ๆ	0.60	0.50	0.93	0.25	2.65
5. ทักษะของบิดาในการดูแลทารกเพื่อป้องกันอาการ ผิดปกติที่พบบ่อย					
5.1 ป้องกันอาการผดผื่น					
5.1.1 ดูแลผิวของทารกให้แห้งสะอาดอยู่เสมอ	0.73	0.45	1.00	0.00	2.26*
5.1.2 เลือกเสื้อผ้าให้ทารกสวมใส่เหมาะสม ตามฤดูกาล	0.86	0.35	1.00	0.00	1.47
*5.1.3 เช็ดทำความสะอาดและเปลี่ยนผ้าอ้อมให้ ทารกทุกครั้งภายหลังจากถ่ายอุจจาระหรือ ปัสสาวะ	0.53	0.51	0.86	0.35	2.09
5.2 ป้องกันฟันผุในปาก					
*5.2.1 คอยสำรวจช่องปากของทารกอยู่เสมอ	0.40	0.50	0.93	0.25	4.00**

ตารางที่ 22 (ต่อ) คะแนนทักษะในการดูแลทารกแรกเกิดตามพฤติกรรมย่อย ก่อนและหลัง
การสอนของบิดาในกลุ่มควบคุม

พฤติกรรมการปฏิบัติ	ก่อนการสอน		หลังการสอน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
5.2.2 เมื่อทารกเป็นผ้าในปาก ใช้ผ้านุ่ม ๆ ชุบน้ำต้มสุกเช็ดเบา ๆ	0.26	0.45	0.73	0.45	2.82
5.3 ป้องกันสะดือและ					
5.3.1 หลังอาบน้ำเช็ดสะดือของทารกด้วยสำลี ชุบแอลกอฮอล์ 70 %	0.20	0.41	0.93	0.25	6.20**
5.4 ป้องกันอาการท้องเสีย					
5.4.1 ช่วยเหลือมารดาทำความสะอาดด้านมก่อน ให้นมแก่ทารก	0.00	0.00	0.66	0.48	5.29**
5.5 ป้องกันการแหวนนมหรือสำรอก					
5.5.1 อุ้มทารกเพื่อเรอได้ถ่ม	0.06	0.25	0.93	0.25	9.54**
5.5.2 จัดท่านอนของทารกให้นอนตะแคงขวาหลัง ให้นม	0.06	0.25	0.86	0.35	7.48**
5.6 ป้องกันรอยเล็บขีดข่วน					
*5.6.1 ตัดเล็บของทารกให้สั้นสะอาดอยู่เสมอ	0.06	0.25	0.80	0.41	6.20**
5.7 ป้องกันอาการจาม เป็นหวัด					
5.7.1 เลือกเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มให้ทารก สวมใส่เหมาะสมตามสภาพอากาศ	0.80	0.41	1.00	0.00	1.87
*5.7.2 ดูแลระมัดระวังบุคคลที่ติดเชื้อ เป็นหวัด ไม่ให้เข้าใกล้ทารก	0.93	0.25	1.00	0.00	1.00
*5.7.3 ระวังไม่ให้ทารกนอนในที่ ๆ มีลมโกรก	0.93	0.25	1.00	0.00	1.00
รวม	22.66	5.40	64.80	4.81	20.31**

ภาคผนวก ง.

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ทม 0309/2805

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

18 มีนาคม 2539

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกาฬสินธุ์

เนื่องด้วย น.ส. ม่องฉวี การดี นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลการสอนโดยใช้หุ่นจำลองทารกแรกเกิดร่วมกับการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบิดา และมารดาต่อความรู้ เจตคติ และทักษะของบิดาในการดูแลทารกแรกเกิด" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พ.ศ.ศ.หญิง พวงเพ็ญ ชุณหพราม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการสอนหญิงมีครรภ์และสามีที่มาใช้บริการฝากครรภ์ที่แผนกฝากครรภ์ของโรงพยาบาลกาฬสินธุ์ และติดตาม สอนและนิเทศเมื่อมาคลอดและพักฟื้นระยะหลังคลอดที่แผนกห้องคลอดของโรงพยาบาลกาฬสินธุ์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ น.ส. ม่องฉวี การดี ได้ เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ กงสุวธรรม)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 0309/...

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

5 มีนาคม 2539

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

เนื่องด้วย น.ส. มิ่งฉวี การดี นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลการสอนโดยใช้หุ่นจำลองทารกแรกเกิดร่วมกับการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบิดา และมาราคือความรู้ เจตคติ และทักษะของบิดาในการดูแลทารกแรกเกิด" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พ.ศ.ศ.หญิง หวางเหนือ ชูณหะพรหม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญผู้มีนามข้างท้ายนี้ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

1. รองศาสตราจารย์ อารีณา ภาณุโสภณ
2. รองศาสตราจารย์ อรพันธ์ เจริญผล
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ล้ำทอง รัชมีมาลา

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ผู้มีนามดังกล่าวข้างต้นเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ กงสุวรรณ)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

24 พฤษภาคม 2539

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน บิดาของทารกแรกเกิด

เนื่องด้วยดิฉัน นางสาวม่องฉวี การดี ขณะนี้กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการสอนโดยใช้หุ่นจำลองทารกแรกเกิดร่วมกับการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบิดาและมารดาต่อ ความรู้ เจตคติ และทักษะ ของบิดาในการดูแลทารกแรกเกิด

จึงใคร่ขอความร่วมมือท่านในการตอบแบบสอบถามที่แนบมานี้ ตามความเป็นจริง และขอรับรองว่าการตอบแบบสอบถามของท่านในครั้งนี้ จะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่านและทารกแรกเกิดทั้งสิ้น

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือของท่าน

สถาบันวิทยบริการ

(นางสาวม่องฉวี การดี)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชุดที่ 1

แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ส่วนบุคคล

ข้าพเจ้า โปรดติ๊กความในช่องว่างและกาเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่อง [] ตามความเป็นจริง

บิดาชื่อ..... อายุ ปี ที่อยู่.....

1. ระดับการศึกษาของบิดา
 - [] ประถมศึกษา
 - [] มัธยมศึกษา
 - [] ปริญญาตรีขึ้นไป
 - [] อื่น ๆ
2. อาชีพของบิดา
 - [] ทำนา
 - [] ค้าขาย
 - [] รับจ้าง
 - [] รับราชการ
 - [] อื่น ๆ โปรดระบุ.....
3. รายได้ของครอบครัว
 - [] ต่ำกว่า 3,000 บาท/เดือน
 - [] 3,000 - 5,000 บาท/เดือน
 - [] สูงกว่า 5,000 บาท/เดือน โปรดระบุประมาณ..... บาท/เดือน
4. ลักษณะครอบครัว
 - [] อยู่ร่วมกับพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย
 - [] อยู่ครอบครัวเดียว
5. เพศของบุตร
 - [] เพศหญิง
 - [] เพศชาย

ชุดที่ 2

แบบทดสอบความรู้ เรื่อง การดูแลทารกแรกเกิด

คำแนะนำ : โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาเลือกคำตอบที่ท่านเห็นว่าถูกต้องที่สุด
แล้วใส่เครื่องหมาย X หน้าข้อความนั้น ๆ

1. อาหารที่ดีที่สุด สำหรับทารกวัยแรกเกิดถึง 3 เดือน คือข้อใด

ก. นมมารดาและข้าวซีเรียล	ข. นมมารดาอย่างเดียว
ค. นมผสมและน้ำผลไม้	ง. ข้าวบดผสมกด้วยครูด
2. น้ำดื่มที่เหมาะสมที่สุดสำหรับทารกคือข้อใด

ก. น้ำประปา	ข. น้ำดื่มสุก
ค. น้ำกรอง	ง. น้ำผสมเกลือ
3. หลังให้นมทารกควรจัดให้ทารกนอนอย่างไร

ก. นอนคว่ำ	ข. นอนหงาย
ค. นอนศีรษะต่ำ	ง. นอนตะแคงขวา
4. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของนมมารดา

ก. ทำให้ทารกอ้วน	ข. มีสารอาหารครบถ้วน
ค. ประหยัด สะอาด ปลอดภัย	
ง. ช่วยสร้างความผูกพันระหว่างมารดาและทารก	
5. ควรเริ่มให้ทารกดูดนมมารดามือใด

ก. หลังคลอดทันที	ข. หลังคลอด 2 วัน
ค. หลังการอยู่ไฟ	ง. เมื่อนมมารดาเริ่มไหล
6. เมื่อต้องการเปลี่ยนข้างเต้านมให้ทารกดูดนม ควรปฏิบัติอย่างไร

ก. รอให้ทารกหยุดดูดนมและดึงหัวนมออกจากปากทารก	
ข. รอให้ทารกดูดนมจนอิ่มและย้ายปากคายหัวนมมารดาเอง	
ค. ใช้นิ้วมือเขี่ยแก้มทารกเบา ๆ แล้วดึงหัวนมออกจากปากทารก	
ง. ใช้นิ้วมือกดคางทารกเบา ๆ ให้ย้ายปาก แล้วนำหัวนมออกจากปากทารก	

7. การกระตุ้นให้ทารกอุคนม โดยเร็วมีประโยชน์อย่างไร
 - ก. ช่วยกระตุ้นให้น้ำนมไหลเร็วขึ้น
 - ข. ช่วยให้ทารกอุคนมมารดาได้ดียิ่งขึ้น
 - ค. ช่วยให้ทารกเคยชินกับน้ำนมมารดาได้เร็วขึ้น
 - ง. ช่วยให้มารดาตรวจพบความผิดปกติในตัวทารกได้เร็วขึ้น
8. น้ำนมเหลืองมีประโยชน์ต่อทารกอย่างไร
 - ก. มีภูมิคุ้มกันโรค
 - ข. ทำให้ทารกไม่หิวหวนม
 - ค. ทำให้ทารกอุคนมได้ดีและหลับได้นาน
 - ง. ป้องกันอาการตัวเหลืองในทารก
9. มารดาควรปฏิบัติอย่างไรเมื่อเด็มนมคัดคั่ง
 - ก. รับประทานยาขับน้ำนม
 - ข. พยายามให้ทารกอุคนมให้หมดเต้า
 - ค. ห้ามบีบทิ้งเด็ดขาดเพราะจะทำให้นมหมดเร็วขึ้น
 - ง. บีบน้ำนมใส่ภาชนะหรือขวดนมที่สะอาดให้ถึงของเด็มนม
10. ถ้ามารดามีการคิดเชื้อเอคส์ การคั้นน้ำนมมารดาจะมีผลต่อทารกอย่างไร
 - ก. ทารกคิดเอคส์
 - ข. ทารกคิดเอคส์ 30 %
 - ค. ยังไม่ทราบแน่นอน
 - ง. ทารกไม่คิดเอคส์ทางน้ำนมมารดา
11. หลักการเช็ดตาของทารกที่ถูกต้องคือข้อใด
 - ก. เช็ดด้วยน้ำกรองที่สะอาด
 - ข. เช็ดด้วยน้ำยาล้างตาสำหรับทารก
 - ค. เช็ดด้วยน้ำที่ใสสะอาด
 - ง. เช็ดด้วยน้ำต้มสุกที่ทิ้งไว้จนเย็น
12. ทารกแรกเกิดจะมีโอกาสติดเชื้อง่าย เนื่องจากสาเหตุใด
 - ก. ผิวหนังบอบบาง
 - ข. มีภูมิคุ้มกันโรคต่ำ
 - ค. ตัวเล็กน้ำหนักน้อย
 - ง. ช่วยเหลือตัวเองได้น้อย
13. เบาะหรือที่นอนของทารกควรมีลักษณะอย่างไร
 - ก. อ่อนนุ่ม
 - ข. มีถาดก้นไม้
 - ค. ลีตันสวยงาม
 - ง. เรียบ คึง แน่น สะอาด
14. ห้องนอนของทารกควรมีลักษณะอย่างไร
 - ก. ห้องนอนที่จัดสวยงามน่ารัก
 - ข. ห้องนอนที่มีแสงแดดส่อง
 - ค. ห้องนอนที่สะอาดอากาศถ่ายเทสะดวก
 - ง. ห้องนอนที่จัดให้นอนรวมกันหลาย ๆ คน เพื่อให้ทารกคุ้นเคย

15. ก่อนรับประทานอาหารทุกครั้ง ควรปฏิบัติอย่างไร
- ก. ล้างมือให้สะอาด
- ข. เก็บหมให้เรียบร้อย
- ค. คัดเล็บมือให้สั้นสะอาด
- ง. ถูกทุกข้อ
16. บุคคลใดที่สามารถแพร่กระจายเชื้อโรคไปสู่ทารกได้ทางการหายใจ
- ก. ผู้ป่วยโรคเอดส์
- ข. ผู้ป่วยโรคเรื้อน
- ค. ผู้ป่วยโรคท้องร่วง
- ง. ผู้ป่วยโรคหัด
17. ข้อใดเป็นลักษณะของสะดือทารกที่มีการอักเสบ
- ก. สะดือเขียวมีเลือดซึมจากปลายสะดือ
- ข. สะดือแดงมีเลือดซึมจากสายสะดือ
- ค. สะดือแห้งมีคราบเลือดแห้งกรังติดอยู่
- ง. สะดือแดงรอบสะดือแดงมีกลิ่นเหม็น
18. หลังจากทารกถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะ บิดามารดาควรทำอย่างไร
- ก. ทำความสะอาดและเปลี่ยนผ้าอ้อมหลังจับถ่ายทันที
- ข. ทำความสะอาดและเปลี่ยนผ้าอ้อมเมื่อทารกร้อง
- ค. ทำความสะอาดและเปลี่ยนผ้าอ้อมวันละ 3 ครั้ง
- ง. ทำความสะอาดและเปลี่ยนผ้าอ้อมเมื่อผ้าอ้อมสกปรกและก้นทารกเปียกและ
19. การกระตุ้นพัฒนาการด้านการฟังแก่ทารกควรทำอย่างไร
- ก. เปิดเพลงเบา ๆ
- ข. เจือผ้ามือผ้าเท้า
- ค. กอดทารกแนบบอก
- ง. แฉวนปลาคะเทียนไว้เหนือที่นอน
20. การกระตุ้นพัฒนาการด้านการมองเห็นแก่ทารกควรทำอย่างไร
- ก. ร้องเพลงกล่อมเด็ก
- ข. หาของเล่นที่มีเสียงแปลก ๆ
- ค. ให้เล่นกับสมาชิกในครอบครัว
- ง. ทำของเล่นสีสันสดใสแขวนเหนือที่นอน เช่น ปลาคะเทียน
21. เมื่อทารกร้องไห้ บิดามารดา ควรทำอย่างไร
- ก. ให้อุคนมมารดาทันที
- ข. พูดเสียงดัง ๆ เพื่อให้ทารกสนใจ
- ค. ปลดอให้ร้องนาน ๆ เพื่อให้ปอดขยาย
- ง. ปลดอโยนแล้วหาสาเหตุว่าร้องเพราะอะไร

22. การจับแขนทารกยกสูงขึ้น-ลง เป็นการกระตุ้นพัฒนาการด้านใด
 ก. ด้านการฟัง
 ข. ด้านการทรงตัว
 ค. ด้านการสัมผัส
 ง. ด้านการเคลื่อนไหว
23. การพูดคุยกับทารกควรทำหรือไม่ เพราะเหตุใด
 ก. ไม่ควร เพราะทารกยังพูดได้ตอบไม่ได้
 ข. ไม่ควร เพราะเป็นการรบกวนทารกโดยใช่เหตุ
 ค. ควร เพราะเป็นการกระตุ้นระบบประสาทของทารก
 ง. ควร เพราะเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของทารก
24. การกอดและการอุ้มทารกบ่อย ๆ ควรทำหรือไม่ เพราะอะไร
 ก. ไม่ควร เพราะทารกจะติดคนอุ้ม
 ข. ไม่ควร เพราะจะทำให้ทารกเอาแต่ใจตนเอง
 ค. ควร เพราะเป็นการหัดให้ทารกคุ้นเคยกับคนอื่น
 ง. ควร เพราะจะทำให้ทารกมีสุขภาพกายและใจดี
25. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการอาบน้ำทารก
 ก. ช่วยทำให้ทารกสุขสบาย
 ข. ช่วยกระตุ้นการไหลเวียนโลหิต
 ค. ทำให้เคยชินกับการสัมผัสน้ำ
 ง. ทำให้ผิวหนังสะอาดป้องกันการติดเชื้อ
26. สถานที่สำหรับอาบน้ำทารก ควรเป็นเช่นไร
 ก. อยู่ใกล้ห้องน้ำ
 ข. แสงแดดส่องถึง
 ค. อากาศถ่ายเทได้สะดวก
 ง. ปิดหน้าต่างไม่มีมมโกรก
27. การอาบน้ำทารกควรเริ่มจากอวัยวะส่วนใด
 ก. ส่าตัว
 ข. ใบหน้า
 ค. แขน ขา
 ง. อวัยวะเพศ
28. หลังจากอาบน้ำให้ทารกควรดูแลสะดือทารกอย่างไร
 ก. ใช้น้ำปิ้งโรยสะดือทารก
 ข. ใช้ผงพิเศษตราว่านบุรีโรยสะดือทารก
 ค. ใช้น้ำส้มสุกเช็ดสะดือทารก
 ง. ใช้แอลกอฮอล์ 70 % เช็ดสะดือทารก

29. การเลือกถุงมือสำหรับทารกควรเลือกอย่างไร
- ก. สีสวย
 - ข. มีขนาดใหญ่
 - ค. ผ้าบาง ๆ เบา ๆ
 - ง. ควรเช็ดเข้าดำให้เรียบร้อยทั้งด้านในและด้านนอก
30. การเลือกเสื้อผ้าสำหรับทารกควรเลือกอย่างไร
- ก. ผ้าบางเบา
 - ข. เลือกชนิดที่ไม่มีกระดุม
 - ค. เลือกตามคำแนะนำของคนขาย
 - ง. เลือกขนาดใหญ่เพื่อให้ทารกสวมใส่สบาย
31. ข้อใดคือการป้องกันการเกิดผื่นผ้าอ้อม
- ก. ดูแลร่างกายทารกให้แข็งแรง
 - ข. ดูแลร่างกายทารกให้อบอุ่น
 - ค. ดูแลร่างกายทารกให้อุ่นทั่ววัน
 - ง. ดูแลร่างกายทารกให้แห้งสะอาด
32. เมื่อทารกมีครบบนหนังศีรษะ ควรทำอย่างไร
- ก. สระผมทารกด้วยสบู่ทุกวัน
 - ข. ใช้ขี้ผึ้งทาผมทารก
 - ค. ไม่ควรสระผมทารก
 - ง. ใช้น้ำมันมะกอกทาผมทารก
33. ฝ้าในปากของทารกส่วนใหญ่จะเกิดจากสาเหตุใด
- ก. ให้นมผสม
 - ข. ให้นมมารดา
 - ค. รับประทานข้าวบด
 - ง. รับประทานกล้วยครูด
34. ท่านจะปฏิบัติอย่างไร เมื่อพบว่าทารกมีฝ้าขาวในปาก
- ก. ซักยาควาดดินป้ายที่ฝ้าขาวในปาก วันละ 2 ครั้ง
 - ข. ใช้สำลีชุบน้ำส้มสุกถูบริเวณที่เป็นฝ้าขาวให้ออกจนหมด
 - ค. ใช้ไม้พันสำลีชุบน้ำสะอาดถูบริเวณที่เป็นฝ้าขาวให้ออกจนหมด
 - ง. ใช้ผ้านุ่มชุบน้ำสะอาดพันนิ้วมือกวาดเบา ๆ ที่ดินและกระพุ้งแก้ม
35. ข้อใดที่ ไม่ใช่ การป้องกันอาการเป็นหวัดและอาการจามในทารก
- ก. ดูแลห่มผ้าให้ค่อนกลางคืน
 - ข. ให้ออนในห้องนอนรวมกันหลาย ๆ คน
 - ค. หลีกเลี่ยงไม่ให้ทารกเข้าใกล้คนเป็นหวัด
 - ง. ดูแลสวมเสื้อผ้าให้เหมาะสมเพื่อความอบอุ่นของร่างกาย

36. ข้อใดคือลักษณะของอุจจาระที่บ่งบอกว่าทารกท้องเสีย
ก. อุจจาระมีสีเหลืองทอง	ข. อุจจาระมีเนื้อละเอียดสีเหลืองอ่อน
ค. อุจจาระเหลวมีกลิ่นเหม็นและมีมูกปน	ง. อุจจาระวันแรกๆมีสีดำและเหนียว
37. เมื่อทารกท้องเสีย บิดา มารดา ควรปฏิบัติอย่างไร
- ก. งดการให้นมหรือน้ำทุกชนิด
- ข. ดูแลความสะอาดในเรื่องการให้นม
- ค. ซื้อยาแก้ท้องเสียมาให้ทารกรับประทาน
- ง. ซื้อสมุนไพรแก้ท้องเสียมาให้ทารกรับประทาน
38. การป้องกันอาการแหวนนมหรือสำรอกนมของทารกที่ดีที่สุดควรทำอย่างไร
- ก. ไม่ให้ทารกดูดหัวนมปลอม
- ข. หลังให้นมจับทารกอุ้มเรือไถ่ลมทุกครั้ง
- ค. หลังให้นมไม่ควรปล่อยให้ทารกร้องนาน ๆ
- ง. หลังให้นมไม่ควรเล่นกับทารกนานเกินไป
39. เมื่อทารกสะอึก ควรทำอย่างไร
ก. เขย่าตัวทารกแรง ๆ	ข. เป่ากระหม่อมทารก
ค. ให้ทานยาขับลมสำหรับทารก	ง. ให้ทารกดื่มน้ำและอุ้มทาคบ่า
40. เมื่อทารกตัวเหลืองข้อใดเป็นการปฏิบัติ ไม่ถูกต้อง
ก. งดน้ำหรือนมทุกชนิด	ข. อุ้มทารกไว้แสงแดดอ่อน
ค. ให้ทารกดูดนมมารดาบ่อยครั้ง	ง. สังเกตอาการทารกอย่างใกล้ชิด

ชุดที่ 3

แบบวัดเจตคติในการดูแลทารกแรกเกิด

ส่วนแนะนำ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ท่านมีความภาคภูมิใจที่ได้ทำหน้าที่บิดาใน การดูแลทารกแรกเกิด.....
2. ท่านรู้สึกว่าการดูแลทารกแรกเกิดเป็นหน้าที่ ของภรรยาเท่านั้น.....
3. ท่านจะช่วยภรรยาดูแลทารกให้ดีที่สุดทั้งใน ปัจจุบันและอนาคต.....
4. ท่านรู้สึกว่าการดูแลทารกแรกเกิดเป็นสิ่งที่ จำเริญจำซาก.....
5. การฟังคำสอนเกี่ยวกับการดูแลทารกแรกเกิด เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับบิดาทุกคน.....
6. เมื่อทารกร้องให้ท่านรู้สึกหงุดหงิดรำคาญ.....
7. การมีความรู้เรื่องการดูแลทารกช่วย ให้ท่านสามารถดูแลทารกได้อย่างถูกต้อง.....
8. เมื่อทารกถ่ายอุจจาระหรือปัสสาวะ ท่านรู้สึก รังเกียจที่จะเปลี่ยนผ้าอ้อมให้ทารก.....
9. ท่านคิดว่าการสังเกตอาการผิดปกติของทารก เป็นสิ่งที่ทำได้ไม่ยาก ถ้ามีความสนใจและ ตั้งใจจริง.....
10. ท่านไม่ชอบอุ้มทารกเพราะต้องใช้เวลา เพื่อฝึกปฏิบัติ.....
11. ท่านมีความสุขที่ทารกมีสุขภาพกายและ สุขภาพจิตดี.....
12. บิดาควรทำงานหาเลี้ยงชีพมากกว่าช่วยภรรยา ดูแลทารก.....

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
13. การอุ้มทารกเพื่อเธอ ได้ดมหลังให้นมเป็น สิ่งจำเป็นต้องปฏิบัติ.....
14. การพูดหยอกก้อกับทารกเป็นเรื่องไร้สาระ เนื่องจากทารกยังพูดไม่ได้.....
15. การดูแลด้านจิตใจของทารกมีความสำคัญมาก เท่ากับการดูแลด้านร่างกาย.....
16. ท่านคิดว่า ไม่ใช่เรื่องของพ่อบ้านในการเลือก ของใช้สำหรับทารกแรกเกิด.....
17. บิดาและมารดามีความสำคัญต่อทารกมาก เท่ากัน.....
18. ท่านรู้สึกว่าเป็นภาระที่หนักมากเมื่อต้องดูแล ทารกแรกเกิดเพียงคนเดียว.....
19. ท่านรู้สึกว่าการเป็นสิ่งที่มีความมากที่สุด สำหรับท่าน.....
20. ท่านรู้สึกเบื่อหน่ายที่ทารกร้องกวนตอน กลางคืน.....
21. ท่านคิดว่าควรช่วยภรรยาในขณะที่ให้นม ทารก.....
22. ในระยะแรกคลอดใหม่ ๆ ทารกควรจะอยู่ กับภรรยามากกว่าอยู่กับท่าน.....
23. งานดูแลทารกแรกเกิดเป็นงานที่ทำเพื่อคนที่ ท่านรัก.....
24. เมื่อทารกร้องกวนตอนกลางคืนท่านคิดว่าเป็น หน้าที่ของภรรยาที่ต้องตื่นขึ้นมาอุ้มทารกเพียง ฝ่ายเดียว.....
25. เมื่อทารกแหงนนมหรือสำรอกนม ท่านคิดว่า สามารถให้การช่วยเหลือทารกได้.....

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็น อย่าง ยิ่ง
26. ท่านไม่ชอบอบน้ำให้ทารกเพราะเป็นเรื่อง ที่ยุงยาก.....
27. ถ้ามีเจ้าหน้าที่เยี่ยมบ้านไปให้คำแนะนำ เกี่ยวกับการดูแลทารกแรกเกิดที่บ้าน ท่าน กระตือรือร้นและพอใจที่ได้ฟังคำแนะนำ.....
28. เมื่อทารกอยู่กับคนอื่นท่านจะรู้สึกหวั่นหวาด..
29. ท่านมีความสุขกับการอุ้มทารกไปเดินเล่น.....
30. ท่านคิดอยู่เสมอว่าภรรยาดูแลทารกแรกเกิด ได้ดีกว่าท่าน.....
31. ท่านชอบมองทารกเป็นเวลานาน ๆ และมี ความสุขต่อการปฏิบัติเช่นนี้.....
32. ท่านไม่เห็นด้วยกับการที่พ่อบ้านต้องซัก เสื้อผ้าให้ทารก.....
33. ท่านรู้สึกพึงพอใจที่ทารกดูคนมมารคาได้ดี....
34. ท่านรู้สึกน้อยใจที่ภรรยาเอาใจใส่ดูแลทารก ทารกมากกว่าท่าน.....
35. ท่านชอบอ่านหนังสือ ฟังวิทยุ หรือดูทีวี ใน รายการที่เกี่ยวกับการดูแลทารก.....
36. ท่านคิดว่าท่านไม่จำเป็นต้องมีความรู้เรื่องการ ดูแลทารกก็ได้ เพราะถ้าทารกไม่สบายท่าน ก็พาไปพบแพทย์อยู่แล้ว.....
37. ท่านชอบพูดคุยกับภรรยาในเรื่องที่เกี่ยวกับ ทารก.....
38. ถ้าทารกแข็งแรงดี การพาทารกไปตรวจ สุขภาพก็เป็นสิ่งไม่จำเป็น.....
39. ท่านมีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นพ่อ.....
40. ท่านคิดว่าหน้าที่ในการดูแลทารกแรกเกิดเป็น หน้าที่ของภรรยาเพียงฝ่ายเดียว.....

ชุดที่ 4

แบบสังเกตทักษะในการดูแลทารกแรกเกิด

พฤติกรรมปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	หมายเหตุ
1. ทักษะของบิดาในการช่วยเหลือมารดาให้นมแก่ทารก			
1.1 ให้การช่วยเหลือมารดาในการเตรียมให้นมแก่ทารก ดังนี้			
1.1.1 ถ้างมูก่อนให้นม (เช่น คัดน้ำจากโอ่ง			
หีบผ้าเช็ดมือ).....
1.1.2 ทำความสะอาดเต้านม (เช่น หีบเต้านม).....
1.1.3 จัดท่ามารดาให้สุขสบายก่อนให้นม.....
1.1.4 จัดท่าทารกเมื่อมารดาอุ้มทารกเพื่อให้นม...
1.2 ให้การช่วยเหลือมารดาในขณะที่ให้นมแก่ทารก			
ดังนี้			
1.2.1 กระตุ้นให้ทารกดูดนมอย่างสม่ำเสมอ			
(เช็ดข้างแก้มเมื่อทารกหยุดดูดนม).....
1.3 ให้การช่วยเหลือมารดาหลังให้นมแก่ทารก ดังนี้			
1.3.1 อุ้มทารกให้เรอเพื่อไล่ลม.....
1.3.2 จัดท่านอนทารกให้นอนตะแคงขวา.....
2. ทักษะของบิดาในการทำความสะอาดร่างกายทารก			
(การอาบน้ำ การสระผม การเปลี่ยนผ้าอ้อม และ			
การสวมเสื้อผ้า)			
2.1 จัดสถานที่สำหรับอาบน้ำทารกอย่างเหมาะสม.....
2.2 เตรียมอุปกรณ์สำหรับอาบน้ำทารกอย่างครบถ้วน.
2.3 เตรียมน้ำอุ่นในปริมาณที่พอเหมาะ.....
2.4 ทดสอบอุณหภูมิของน้ำสำหรับอาบน้ำให้ทารก			
ด้วยข้อศอกหรือหลังมือ.....
2.5 ห่อทารกด้วยผ้าเช็ดตัว บริเวณฝ่าเท้าและแขน			
เหนือไหล่พาดบ่าหน้าและศีรษะ.....
2.6 ถ้างมูก่อนให้สระผมก่อนเช็ดตัวทารก.....
2.7 เช็ดตัวทารกด้วยผ้าเช็ดตัวที่แห้งสะอาดที่ทิ้งไว้จนเย็น..

พฤติกรรมกาปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	หมายเหตุ
2.8 เช็ดใบหน้าทารก.....
2.9 ถูมทารกเพื่อสระหม คังนี้			
2.9.1 ถูมทารกด้วยแขนข้างที่อนัด.....
2.9.2 แบนแขนข้างที่ถูมทารกเข้ากับส่าตัว.....
2.9.3 ใช้ฝ่ามือข้างที่ถูมทารกประกองศีรษะ ทารก.....
2.9.4 ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วกลาง พับปิดหูของ ทารกทั้งสองข้าง.....
2.10 ใช้ฝ่าอุตัวหรือฟองน้ำชุบน้ำให้ชุ่ม.....
2.11 สระหมทารก คังนี้			
2.11.1 ใช้ฝ่าอุตัวหรือฟองน้ำชุบน้ำถูมทารก ให้เปียก.....
2.11.2 ฟอกหมด้วยสบู่.....
2.11.3 ถ้างฟองสบู่ออกด้วยน้ำให้สะอาด.....
2.11.4 เช็ดมทารกให้แห้งทันที.....
2.12 วางทารกบนเบาะที่เตรียมไว้
2.13 คลี่ผ้าเช็ดตัวที่ห่อตัวทารกออก.....
2.14 อาบน้ำให้ทารก คังนี้			
2.14.1 ใช้ฝ่าอุตัวหรือฟองน้ำชุบน้ำถูมตัวทารก ให้ทั่ว.....
2.14.2 ฟอกสบู่ให้เป็นฟองดูเอาแต่ฟอง.....
2.14.3 ฟอกสบู่ที่ส่าตัวและขาของทารกทั้ง 2 ข้าง.....
2.14.4 ฟอกสบู่ที่แขนของทารกทั้ง 2 ข้าง.....
2.14.5 ถูมทารกลงอ่าง เพื่อล้างสบู่ออกให้หมด..
2.14.6 ใช้ผ้าเช็ดตัวจับน้ำตามร่างกายทารกและ เช็ดตัวให้แห้ง.....
2.14.7 ทาแป้งให้ทารก โดยทาแป้งลงบนฝ่ามือ แล้วทาตัวทารก.....

พฤติกรรมกาปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	หมายเหตุ
2.15 ฉ้างมือให้สะอาดก่อนทำความสะอาดสระคือ ทารก.....
2.16 ทำความสะอาดสายสระคือทารกด้วยสำลีรูป แอลกอฮอล์ 70% ค้างนี้			
2.16.1 เช็ดปลายค้ำของสายสระคือ.....
2.16.2 เช็ดจากปลายสระคือเข้าหาโคนสระคือ.....
2.16.3 เช็ดโคนสระคือบริเวณที่เป็นแฉ่งหรือ ขอกสระคือ.....
2.16.4 เช็ดรอบ ๆ สระคือ ก้างออกไปประมาณ 2 เซนติเมตร.....
2.17 สวมเสื้อให้ทารก ค้างนี้			
2.17.1 ใช้นิ้วมือสอดเข้าปลายแขนเสื้อ.....
2.17.2 จับมือทารกให้สอดแขนตามมือของบิดา..
2.17.3 ผูกเชือกค้ำหลังเสื้อ.....
2.18 นุ่งผ้าอ้อมให้ทารก ค้างนี้			
2.18.1 พับผ้าอ้อมให้เป็นรูปสามเหลี่ยม.....
2.18.2 วางผ้าอ้อมลงบนเบาะ.....
2.18.3 อุ้มทารกนอนโดยให้ส่วนก้นของทารก อยู่บนผ้าอ้อม.....
2.18.4 คลบปลายผ้าอ้อมขึ้นระหว่างขาของ ทารก.....
2.18.5 ผูกปมทั้งสองข้างของชายผ้าอ้อม.....
3. <u>ทักษะของบิดาในการป้องกันภรรดิเชื้อแก่ทารก</u>			
3.1 มีการรักษาความสะอาดของร่างกายของตนเอง ค้างนี้			
3.1.1 ตัดเล็บมือสั้นสะอาด.....
3.1.2 สวมเสื้อฝ้ายที่สะอาด.....
3.1.3 ตัดผมสั้นสะอาด.....

พฤติกรรมกาปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	หมายเหตุ
3.2 ถ้างมือก่อนสัมผัสทารก ดังนี้			
3.2.1 ถ้างมือก่อนอุ้มทารก.....
3.2.2 ถ้างมือก่อนเตรียมอุปกรณ์อาบน้ำ.....
3.3 ก่อนอาบน้ำทารกใช้ผ้าเช็ดตัวซับน้ำด้วยผ้าแห้งผืน เช็ดตัวทารก.....
3.4 หลังอาบน้ำทารกใช้ผ้าเช็ดตัวแอลกอฮอล์ 70 % เช็ดตัวทารก
3.5 มีการเตรียมเครื่องนุ่งห่มที่สะอาด			
3.5.1 ใช้ผ้าอ้อมแห้ง สะอาด.....
3.5.2 ใช้เสื้อผ้าแห้ง สะอาด เหมาะสม ตาม ฤดูกาล.....
3.6 จัดสถานที่นอนให้ทารก สะอาด อากาศถ่ายเท สะดวก.....
3.7 ดูแลที่นอนทารกให้สะอาด			
3.7.1 ใช้เบาะนอนแห้ง เรียบ ตึง แน่น และ สะอาด.....
3.7.2 ดูแล ไม่มีมดหรือแมลง.....
*3.8 หลีกเลี่ยงการนำทารกไปในสถานที่ชุมชนแออัด เช่น ตลาด โรงภาพยนตร์.....
4. ทักษะของบิดาในการดูแลด้านจิตใจทารก			
4.1 ทักทายทารกหรือเรียกชื่อทารกก่อนให้การดูแล....
4.2 บอกทารกก่อนให้การดูแล.....
4.3 สัมผัสทารกอย่างนุ่มนวลในขณะที่ดูแล.....
4.4 โอบกอดทารกในขณะที่ดูแล.....
4.5 พูดคุยกับทารกในขณะที่ดูแล.....
4.6 มองทารกแบบประสานสายตาในขณะที่ดูแล.....
4.7 ยิ้มให้ทารกในขณะที่ดูแล.....

พฤติกรรมกาปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	หมายเหตุ
4.8 ปลอดภัยนทกรกเมือทกรกร้องให้หรือไม่พอใจใน ขณะดูแล.....
4.9 เฝียนแบบหน้าตา ทำทง ทกรกในขณะดูแล.....
4.10 บอกทกรกเมือสิ้นสุดการให้การดูแล.....
*4.11 เฝาคูดูแลทกรกไม่ปล่อยให้อยู่คนเคียวนาน ๗.....
5. ทักษะของบิตาในการดูแลทกรกเพื่อป้องกันอาการ ผิดปกติที่พบโดย			
5.1 ป้องกันอาการผดผื่น			
5.1.1 ดูแลผิวของทกรกให้แห้งสะอาดอยู่เสมอ.....
5.1.2 เลือกเสื้อผ้าให้ทกรกสวมใส่เหมาะสม ตามฤดูกาล.....
*5.1.3 เช็ดทำความสะอาดและเปลี่ยนผ้าอ้อมให้ ทกรกทุกครั้งภายหลังจากถ่ายอุจจาระหรือ ปัสสาวะ.....
5.2 ป้องกันฝ้าขาวในปาก			
*5.2.1 คอยสำรวจช่องปากของทกรกอยู่เสมอ.....
*5.2.2 เมือทกรกเป็นฝ้าในปาก ใช้ผ้านุ่ม ๆ ชุบน้ำต้มสุกเช็ดเบา ๆ.....
5.3 ป้องกันระคายเคือง			
5.3.1 หลังอาบน้ำเช็ดระคายเคืองของทกรกด้วยผ้า ชุบน้ำแอลกอฮอล์ 70 %.....
5.4 ป้องกันอาการท้องเสีย			
5.4.1 ช่วยเหลือมารดาทำความสะอาดเต้านมก่อน ให้นมแก่ทกรก.....
5.5 ป้องกันการแหวนนมหรือสำรอก			
5.5.1 จับทกรกเพื่อเธอได้ถ่ม.....
5.5.2 จัดท่านอนของทกรกให้นอนตะแคงขวาหลัง ให้นม.....

พฤติกรรมปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	หมายเหตุ
5.6 ป้องกันรอยเล็บขีดข่วน			
*5.6.1 คัดเล็บของทารกให้สั้นสะอาดอยู่เสมอ.....
5.7 ป้องกันอาการจาม เป็นหวัด			
5.7.1 เลือกเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มให้ทารก สวมใส่เหมาะสมตามสภาพอากาศ.....
*5.7.2 ดูแลระมัดระวังบุคคลที่ติดเชื้อ เป็นหวัด ไม่ให้เข้าใกล้ทารก.....
*5.7.3 ระวังไม่ให้ทารกนอนในที่ ๆ มีลมโกรก.....

หมายเหตุ

หัวข้อที่มีเครื่องหมาย * ข้อมูลได้จากการสัมภาษณ์ ซึ่งได้แก่ 3.8, 4.11, 5.1.4, 5.2.1, 5.2.2, 5.6.1, 5.7.2 และ 5.7.3

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชุดที่ 5

แบบสังเกตทักษะการมีปฏิสัมพันธ์

สถานการณ์	พฤติกรรมการพูด	พฤติกรรมการมอง
<p>1. การช่วยเหลือมารดาให้นมแก่ทารก</p> <p>2. การทำความสะอาดร่างกายทารก (การอาบน้ำ การสระผม การเปลี่ยนเสื้อผ้า และการสวมเสื้อผ้า)</p> <p>3. การดูแลด้านจิตใจและการส่งเสริมพัฒนาการของทารก</p>		

แผนการสอนร่วมกับการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบิดาและมารดา เรื่อง การดูแลทารกแรกเกิด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลทารกแรกเกิดในเรื่อง
 - 1.1 การช่วยเหลือมารดาให้นมแก่ทารก
 - 1.2 การป้องกันการติดเชื้อแก่ทารก
 - 1.3 การดูแลด้านจิตใจและการส่งเสริมพัฒนาการของทารก
 - 1.4 การทำความสะอาดร่างกายทารก (การอาบน้ำ การสระผม การเปลี่ยนผ้าอ้อม และการสวมเสื้อผ้า)
 - 1.5 การดูแลทารก เพื่อป้องกันอาการผิดปกติที่พบบ่อย
2. เพื่อให้บิดา มารดา มีการติดต่อสื่อสารได้ต่อกันในเชิงสร้างสรรค์ ในขณะที่มีทักษะการดูแลทารกแรกเกิด
3. เพื่อส่งเสริมสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบิดา มารดา และทารก

แผนการสอน มี 2 ชุด

ชุดที่ 1 แผนการสอนเรื่อง

- การช่วยเหลือมารดาให้นมแก่ทารก
- การป้องกันการติดเชื้อแก่ทารก
- การดูแลด้านจิตใจและการส่งเสริมพัฒนาการของทารก

ชุดที่ 2 แผนการสอนเรื่อง

- การทำความสะอาดร่างกายทารก (การอาบน้ำ การสระผม การเปลี่ยนผ้าอ้อม และการสวมเสื้อผ้า)
- การดูแลทารกเพื่อป้องกันอาการผิดปกติที่พบบ่อย

สถานการณ์ในการมีปฏิสัมพันธ์

1. ในขณะที่ฝึกทักษะช่วยเหลือมารดาให้นมแก่ทารก
2. ในขณะที่ฝึกทักษะในการป้องกันการติดเชื้อแก่ทารก
3. ในขณะที่ฝึกทักษะการดูแลด้านจิตใจและการส่งเสริมพัฒนาการของทารก
4. ในขณะที่ฝึกทักษะการทำความสะอาดร่างกายทารก (การอาบน้ำ การสระผม การเปลี่ยนผ้าอ้อม และการสวมเสื้อผ้า)
5. ในขณะที่ฝึกทักษะการดูแลทารกเพื่อป้องกันอาการผิดปกติที่พบบ่อย

ขั้นตอนในการมีปฏิสัมพันธ์

1. ระยะเริ่มบทสนทนา (Initial phase)

เป็นระยะเตรียมบิดาเพื่อฝึกทักษะการดูแลทารกแรกเกิดในแต่ละสถานการณ์ ภายหลังจากรับฟังการสนทนาแบบบรรยายจากผู้วิจัยแล้ว โดยผู้วิจัยจะแนะนำให้บิดา มารดา ได้พูดคุยกันโดยอิสระ หรือผู้วิจัยชวนบิดา มารดาพูดคุย ชักถามเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เป็นการพูดคุยเพื่อปูเข้าสู่การสนทนาในขั้นต่อไป

2. ระยะสนทนา (working phase)

2.1 เป็นระยะที่บิดา มารดา เริ่มฝึกทักษะการดูแลทารกแรกเกิด ภายใต้อาการดูแลแนะนำจากผู้วิจัย บิดาจะได้รับการแนะนำและอธิบายจากผู้วิจัยให้ดูแลพูดคุยกับมารดา ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาของดูแลทารกแรกเกิดในเรื่อง การช่วยเหลือมารดาให้นมแก่ทารก การป้องกันการติดเชื้อแก่ทารก การดูแลด้านจิตใจและการส่งเสริมพัฒนาการของทารก การทำความสะอาดร่างกายทารก (การอาบน้ำ การสระผม การเปลี่ยนผ้าอ้อม และการสวมเสื้อผ้า) และการดูแลทารกเพื่อป้องกันอาการผิดปกติที่พบบ่อย

2.2 ในขณะที่บิดา มารดา ผิดทักษะการดูแลทารกแรกเกิดในแต่ละสถานการณ์ บิดา มารดา จะได้รับคำแนะนำ คำอธิบาย จากผู้วิจัย ในการพูดคุยเกี่ยวกับทารกแรกเกิด มีการกระตุ้นและฝึกให้บิดา มารดา หัดคุยกับทารกโดยตรง เมื่อหากการพูดคุยกับทารกแรกเกิด ได้แก่

- ด้านร่างกายทารก
- ด้านจิตใจทารก

2.3 ภายหลังจากบิดา มารดา มีการพูดคุยกัน พูดคุยกับทารกแล้ว บิดาจะได้รับคำแนะนำ คำอธิบาย จากผู้วิจัยให้มีการซักถาม แสดงความห่วงใยในภาวะสุขภาพของมารดา เป็นการสนับสนุนความสนใจของมารดา ภายหลังจากคลอดบุตร ในทางกลับกันมารดาจะต้องซักถามบิดาเช่นกัน ภายหลังจากการผิดทักษะการดูแลทารกแรกเกิด

3. ระยะสิ้นสุด (Terminating phase)

เป็นระยะสิ้นสุดการมีปฏิสัมพันธ์ ลักษณะการพูดคุย จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งที่ได้จากการมีปฏิสัมพันธ์ในแต่ละเรื่อง เช่น

- ความรู้สึกต่อการดูแลทารกแรกเกิด

- ผลของการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบิดาและมารดา ต่อความรู้ เจตคติ และทักษะ ของบิดาในการดูแลทารกแรกเกิดว่าเป็นอย่างไรบ้าง และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ของแต่ละฝ่าย เพื่อการมีปฏิสัมพันธ์ครั้งต่อไป

แผนการสอนร่วมกับการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบิดาและมารดา เรื่อง การดูแลทารกแรกเกิด ชุดที่ 1

วัตถุประสงค์	เนื้อหาวิชา	กิจกรรม การเรียนรู้ และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ไว้ค่าชุก	พฤติกรรมที่ไม่ไว้ ค่าชุก		
	<p>บทนำ</p> <p>ทารกแรกเกิด คือ บุคคลหนึ่งที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในภายภาคหน้า การที่จะได้มาซึ่งผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพนั้นจำเป็นต้องมีการส่งเสริมสุขภาพของทารกให้สมบูรณ์ แข็งแรงทั้งกายและใจ การดูแลทารกแรกเกิด บิดา มารดา และผู้ดูแลต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญในเรื่องเหล่านี้เป็นอย่างดี จึงจะสามารถให้การดูแลได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เนื่องจากวัยทารกเป็นวัยละเอียดอ่อนและมีการเปลี่ยนแปลงของร่างกายอยู่ตลอดเวลา หลักในการดูแลที่บิดา มารดา ควรทราบที่จะครอบคลุมถึงการให้อาหารทารก ซึ่งได้แก่ การให้นมมารดาแก่ทารก การป้องกันการติดเชื้อม่แก่ทารก การดูแลความสะอาดของร่างกาย ซึ่งหมายถึง การอาบน้ำ การ</p>	<p>จับนำเข้าสู่บทเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนแนะนำตัว บอกชื่อเพื่อสร้างสัมพันธภาพก่อน - การเรียนการสอน - แสดงความยินดีกับว่าที่บิดา มารดา คนใหม่กำลังจะคลอดภายในไม่ช้า - ผู้สอนแสดงภาพทารกแรกเกิด - ถามผู้เรียนว่า "ทารกน่ารักหรือไม่" 			<ul style="list-style-type: none"> - ภาพพลิกทารกแรกเกิด 	

วัตถุประสงค์	เนื้อหาทฤษฎี	กิจกรรม การเขียน และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ไร้ค่าชุด	พฤติกรรมที่ไม่ไร้ ค่าชุด		
เมื่อจบการเขียน การสอนแล้วผู้เขียน สามารถ : 1. บอกประโยชน์ ของนมมารดา ที่มีต่อทารกได้ ถูกต้อง	<p>ตระหนักรู้ การเปลี่ยนแปลงอาหารและการดื่มนมที่ ให้แก่ทารก การสังเกตอาการผิดปกติของทารก ที่พบบ่อย รวมทั้งวิธีการดูแลแก้ไข และที่สำคัญ ไม่ยิ่งหย่อนกว่าสิ่งใด คือ การดูแลด้านจิตใจ ทารก เมื่อมีคามารคาทราบหลักและวิธีปฏิบัติ เหล่านี้แล้ว จะสามารถนำความรู้ที่ได้ไปดูแล ทารกแรกเกิดได้ถูกต้อง เพิ่มความมั่นใจ มี ความสุขกับการรับบทบาทของบิดา มารดา</p> <p>เนื้อหาการเรียนการสอน</p> <p>การให้อาหารทารก</p> <p>อาหารที่สำคัญในวัยทารก คือ นมและน้ำ มารดาควรเลี้ยงบุตรด้วยนมตนเองเพราะมารดา เป็นสิ่งที่วิเศษที่สุดสำหรับทารก ประโยชน์ของนมมารดา</p> <p>1. นมมารดามีสารอาหารครบถ้วน พอเหมาะ กับความต้องการของทารกแรกเกิดช่วย ป้องกันอาการท้องเสียในทารกได้</p>	<p>“ผู้เขียนอยากได้ บุตรแบบนี้ไหม”</p> <p>- บอกหัวข้อที่จะทำ การเขียนการสอน เพื่อนำเข้าสู่เนื้อหา</p> <p>ขั้นเรียน</p> <p>- บรรยายร่วมกับ ประเมินผู้เขียน เป็นระยะ</p> <p>- ผู้สอนถามผู้เขียน ว่า “ประโยชน์ ของมารดาที่มีต่อ ทารกมีอะไรบ้าง</p>				
			- การมีปฏิสัมพันธ์ ระหว่างบิดา มารดา และทารกจะเริ่ม ปฏิบัติในช่วงการฝึก ทักษะการให้นม มารดา		- ภาพพลิก แสดงเนื้อหา เกี่ยวกับ ประโยชน์ ของนม มารดา	

วัตถุประสงค์	เนื้อหาทฤษฎี	กิจกรรม การเรียนรู้ และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้คำพูด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ คำพูด		
	<p>2. ประหยัด ไม่ต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการซื้อเนมเพลสหรือสิ้นเปลืองค่าอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการเตรียมทั้งยังช่วยป้องกันทารกไม่ให้ท้องเสียที่จะเกิดจากนมที่ไม่สะอาด</p> <p>3. สะดวก สะอาด และปลอดภัย นมมารดาไม่ต้องเสียเวลาในการเตรียม สะดวก และมีพร้อมเสมอ</p> <p>4. มีภูมิคุ้มกันทานโรค นมมารดานี้มีนมเหลืองหรือหัวน้ำนมที่หึ่งออกมาในวันที่ 2-4 หลังคลอด ซึ่งเป็นน้ำสีเหลืองใส ๆ มีคุณค่าทางอาหารสูง และมีไขมันต่ำ จะช่วยให้ย่อยง่าย มีผลเป็นยาระบายอ่อน ๆ สำหรับทารกและน้ำนมเหลือง ยังเป็นสารที่ให้ภูมิคุ้มกันและต้านทานโรคติดเชื้อแก่ทารกในช่วงปีแรกด้วย</p>					

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์	เนื้อหาทฤษฎี	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การปฏิบัติสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้คำพูด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ คำพูด		
2. บอกประโยชน์ ของการให้นม มารดาต่อตัว มารดาเองได้ ถูกต้อง	<p>5. ไม่ทำให้ทารกอ้วน ทารกอ้วนนมมารดา จะได้รับนมในปริมาณที่พอเหมาะกับความ ต้องการของร่างกาย เพราะเมื่อทารกอ้วนก็จะหยุด เอง ต่างกับนมขวด ซึ่งผู้เลี้ยงดูจะต้องพยายาม ป้อนให้ได้ตามปริมาณที่กำหนดไว้เสมอ</p> <p>6. เป็นผลดีทางด้านจิตใจของทารกและมารดา คือ ทารกได้รับความอบอุ่นจากมารดาขณะที่ กำลังดูดนม เพราะมารดาต้องสูมไว้ในอ้อมกอด ประคับประคอง ก่อให้เกิดสัมพันธ์ภาพที่ดี ระหว่างมารดาและทารก และช่วยส่งเสริม สุขภาพจิตที่ดีแก่ทารกด้วย</p> <p>ส่วนผลดีทางด้านมารดา คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทำให้มารดาทำหน้าที่มารดาได้อย่างสมบูรณ์ 2. ทำให้มดลูกหดรัดตัวดี ป้องกันการตกเลือด หลังคลอด 3. มารดาจะมีโอกาสเป็นโรคนะเร็งที่เต้านม ลดน้อยลง เพราะจากการศึกษาวิจัยพบว่า 	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - ประเมินผู้เรียน โดยถามผู้เรียนว่า “ประโยชน์ของ นมมารดาที่มีต่อตัว มารดา มีอะไรบ้าง” 			- ภาพพลิก หัวข้อ “การให้นม มารดา”	

วัตถุประสงค์	เนื้อหาบทวิชา	กิจกรรม การเขียน และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ไร้ค่าชุด	พฤติกรรมที่ไม่ไร้ ค่าชุด		
3. บอกหลักในการ ให้นมมารดาได้ ถูกต้อง	<p>มารดาที่ให้ทารกดูนมตนเอง เป็นแม่เลี้ยงที่ ชำนาญน้อยกว่า มารดาที่เลี้ยงบุตรด้วยนมผสม หรือมารดาที่ไม่ได้เลี้ยงบุตรด้วยนมตนเอง</p> <p>4. ทำให้มารดามีประจำเดือนหลังคลอดช้ากว่า ปกติ ซึ่งมารดาอาจจะไม่มีประจำเดือน 8-12 เดือน</p> <p>หลักในการให้นมมารดา</p> <p>1. หลังคลอดควรให้ทารกดูนมทันที เพื่อเป็น การกระตุ้นให้ผลิตน้ำนมได้เร็วขึ้น ในวันแรก หลังคลอดก่อนที่น้ำนมจะไหลควรให้ทารกดูด ในเวลาสั้น ๆ ประมาณข้างละ 1-2 นาทีใน วันแรก และนานขึ้นประมาณ 2-3 นาทีในวัน ต่อไป เพราะระยะแรกคอกนมยังไม่ไหล และเป็นการป้องกันไม่ให้ทารกดูดแรงจนหัวนม แตกหรือดลอกเป็นแผล ต่อมาเมื่อน้ำนมมามาก เป็นปกติแล้ว จึงให้ทารกดูนมประมาณข้างละ 10-20 นาที หรือจนหมดเต้าหรือให้ดูสลับทั้ง 2 ข้างในแต่ละมือ และต่อไปเมื่อทารกดูดได้แรง คืออาจให้ดูเต้าเดียวในแต่ละมือจนกถึงเต้า</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - สังเกตความสนใจ ของผู้เรียน - ประเมินผู้เรียนโดย ถามผู้เรียนว่า “หลังคลอดในขณะ ที่น้ำนมยังไม่ไหล ควรให้ทารกดูด หรือไม่ และ “เพราะอะไร” 			- ภาพทักที่มี เนื้อหา เกี่ยวกับหลัก ในการให้ นมมารดา ในหัวข้อ “หลักใน การให้นม มารดา”	

วัตถุประสงค์	เนื้อหาบทวิชา	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การปฏิบัติสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ไร้ค่าชุด	พฤติกรรมที่ไม่ไร้ ค่าชุด		
	<p>พอมือค่อไม้ที่สลัดน้ำส้ม การดูคนเมตตกับค่อไม้ทำให้เป็นการกระตุ้นการสร้างน้ำนมทั้ง 2 ข้าง</p> <p>2. ในกรณีที่ทารกดูคนเมไม่หมดค่อ ถ้ามารดามีอาการคัดคั่งค่านมควรบีบน้ำนมใส่ภาชนะที่สะอาดไว้ ถ้ามีน้ำนมเหลือค่างค่อแต่ไม่มีอาการคัดคั่ง ค่านมไม่ควรบีบออกเลยและเมื่อทารกดูคนเมครั้งต่อไปควรให้ทารกดูคนเมข้างที่เหลือค่างค่อนั้นก่อน โดยปกติเมื่อทารกอายุมากขึ้น แข็งแรงขึ้น การดูคนเมแต่ละครั้งน้ำนมจะหมดค่อไปเอง</p> <p>3. ในระยะ 2-4 วันแรกหลังคลอด ถ้ามารดามีน้ำนมน้อยไม่เพียงพอแก่ความต้องการของทารก ควรให้ทารกดื่มน้ำต้มสุกบ้าง ห้ามให้กลูโคสและน้ำหวาน ๆ แก่ทารก เพราะจะทำให้ทารกไม่หิว ดูคนเมได้น้อยค้วและการให้น้ำหวานแก่ทารกมาก ๆ จะทำให้ไม่ได้คุณค่าทางอาหารที่จำเป็นแก่การเจริญเติบโตร่างกาย และสมองของทารกอีกค้ว</p>	<p>- ประเมินความเข้าใจ โดยถามผู้เรียนว่า “เมื่อทารกดูคนเมแล้วค่อน้ำนมยังไม่หมดค่อ ค่านมควรทำอะไร”</p>			- ภาพพลิก	

วัตถุประสงค์	เนื้อหาบรรยาย	กิจกรรม การเขียน และการสอน	การนิปฏิบัติสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้่าพูด	พฤติกรรมที่ไม่ใช่ ่าพูด		
	<p>4. การให้เนมทากรจะต้องให้ตามความต้องการของทากร ไม่ควรกำหนดเวลาที่แน่นอนตายตัว การปล่อยให้ทากรร้องถาม ๆ เพราะหิวจะทำให้ทากรกลายเป็นเด็กที่ร้องกวน ผู้ และมื่ออารมณ์ไม่คงที่เมื่อโตขึ้น และอาจจะกลายเป็นเด็กและผู้ใหญ่ที่มองโลกในแง่ร้ายได้อีกด้วย จึงไม่ควรให้ทากรร้องถาม ๆ ควรให้เนมทันทีเมื่อทราบทากรหิว</p> <p>5. มารดาที่ป่วย เป็นไข้ ไม่ควรให้ทากรดูนมคนเองเพราะจะทำให้ทากรคิดเรื่อจากมารดา ระยะนี้มารดาควรบิมน้ำนมทิ้ง หรือบิมน้ำนมออกเรื่อ ๆ เพื่อช่วยให้การสร้างน้ำนมมีผู้ตลอดความและ ไม่คัดค้าน</p> <p>6. ในระยะให้เนมบุตร มารดาจะต้องปฏิบัติความห้วข้อต่อไปนี้เพื่อช่วยให้มีน้ำนมมากขึ้น โดย</p> <p>6.1 มารดาควรรับประทานอาหารที่มีประโยชน์อย่างเพียงพอ เช่น อาหารประเภทเนื้อสัตว์ นม ไข่ ผัก ผลไม้ต่าง ๆ งวันอาหารรสจัด ของหมักดอง และของมีเนมา</p>	<p>- ประเมินความผู้ ความเข้าใจของ ผู้เขียนโดยถาม ผู้เขียนว่า "ในระยะที่ มารดาให้เนมบุตร มารดาควรมีหลักใน</p>			<p>- ภาพพลิก การปฏิบัติ ตัวของ มารดา</p>	

วัตถุประสงค์	เนื้อหาวิชา	กิจกรรม การเขียน และการสอน	การนิเทศขั้นต้น		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้ค่าชุด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ ค่าชุด		
	<p>6.2 คัดน้ำให้มาก ๆ โดยเฉพาะหลังให้นม</p> <p>6.3 ทำจิตใจให้สบาย ไม่ควรมีความวิตกกังวลต่าง ๆ มากเกินไป ซึ่งจะมิขัดต่อการสร้างและการหลังน้ำนม</p> <p>6.4 ให้ทารกดูดนมทุก 2-3 ชั่วโมง หรือทุกครั้งที่ทารกหิว</p> <p>6.5 ออกกำลังกายตามปกติ ธร่น ทำงานบ้าน การเดินเล่นในที่อากาศบริสุทธิ์</p> <p>6.6 นอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ ควรนอนหลับประมาณวันละ 8-10 ชั่วโมง ในเวลากลางคืน และ 1-2 ชั่วโมงในเวลากลางวัน</p> <p>6.7 มารดาไม่ควรสูบบุหรี่ คัดน้ำชา กาแฟ หรือเหล้าโดยเด็ดขาด ชา, กาแฟ จะทำให้การผลิตน้ำนมน้อยลง ส่วนเหล้าถ้าดื่มจะเข้าไปในกระแสเลือดและในน้ำนมแม่ เมื่อทารกได้รับ จะทำให้ทารกมีอาการซึมและตนเองเบื่ออาหาร พยายามนอนหลับ อาบน้ำบ่อย แก้ไข อาปฎิวัจนะ</p>	<p>การปฏิบัติตัว อย่างไรเพื่อช่วย ให้น้ำนมเพิ่มขึ้น มากขึ้น”</p> <p>- ผู้สอนถามผู้เรียนว่า “อาหารที่มารดา ควรงดในระยะให้ นมบุตรมีอะไรบ้าง”</p>				

วัตถุประสงค์	เนื้อหาทฤษฎี	กิจกรรม การเรียนรู้ และการสอน	การปฏิบัติสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ไร้ค่าชุด	พฤติกรรมที่ไม่ไร้ ค่าชุด		
<p>4. บอกและอธิบายวิธีการให้นมมารดาได้อย่างถูกต้องและสามารถปฏิบัติความได้</p> <p>- พิกการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบิดาและมารดาในขณะที่ให้นมมารดา</p>	<p>ต่าง ๆ ที่มีผลไปสู่ทารกโดยน่านมได้เช่นกัน ทั้งนี้ มารดาควรปรึกษาแพทย์ทุกครั้งในการใช้ยาต่าง ๆ</p> <p>วิธีการให้นมมารดา มีขั้นตอน ดังนี้</p> <p>1. การเตรียมตัวมารดาและทารก</p> <p>1.1 มารดาจะต้องล้างมือให้สะอาดด้วยน้ำสบู่ และมารดาจะต้องคัดเส้นให้สั้น ร้างกษะอาดและทารกของก็จะต้องมีร่างกายสะอาด เช่นเดียวกับเพื่อป้องกันการติดเชื้อแบคทีเรีย</p> <p>1.2 มารดาใช้ผ้าเช็ดหรือผ้านุ่ม ๆ ขูดน้ำคัมตุกทำความสะอาดหัวนมก่อนให้ทารกดูดเพื่อเร็ดเหงื่อไคล และฝุ่นละอองต่าง ๆ ที่ติดตามหัวนมและเต้านมออก ส่วนมารดาที่อาบน้ำเสร์จใหม่ ๆ ไม่มีเหงื่อไคลก็ไม่จำเป็นต้องเร็ดหัวนมก็ได้ สามารถให้ทารกดูดได้โดย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - สาธิตถึงวิธีทำ ความสะอาดเต้านมก่อนให้นม - ให้ผู้เรียนบอกถึงขั้นตอนในการให้นมหลังจากสาธิตแล้วให้ฝึกปฏิบัติ 	<p>1. ระยะเวลาสั้นหนา</p> <p>- ผู้วิจัยซักถามบิดามารดาในเรื่องทั่วไปถามถึงความรู้สึกลังจากรับฟังการบรรยายเกี่ยวกับการให้นมมารดาแล้วกระตุ้นให้บิดาพูดคุยกับมารดา หัวข้อการสนทนา เช่น บิดาถามมารดาว่า "แม่เป็นอย่างไร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บิดามองสบคามารดา นั่งในระยะที่ไม่ห่างจนเกินไป สามารถใช้มือสัมผัส สนทนา กันได้อินในระดับน้ำเสียงปกติ 	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพพลิก - วิธีการให้นมมารดา - ผ้าลี - น้ำคัมตุก (ทิ้งให้เย็น) - คัมมารดาของ - ฟุ่นผ้ารองทารกแรกเกิด 	

สถาบันวิทยบ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์	เนื้อหาทฤษฎี	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การปฏิบัติงานสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้คำพูด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ คำพูด		
	<p>1.3 มารดาจะตั้งท้องให้คลอด ใกล้เคียง หลังตรง หรือถ้ามารดาเจ็บแปลกที่ฝีเย็บ ก็ใช้ ห่วงยางหรือผ้าขดมือนางกลมรองกันหรือนั่งบน เก้าอี้ที่มีพนักพิง ถ้าอ่อนเพลียมากก็อาจจะนอน ตะแคงให้แม่ทารกแทนการนั่งได้</p> <p>2. การจัดทำทารก มารดาผู้ทารกให้ศีรษะ อยู่ตรงกลางรองรับข้อศอก ผ่ามือข้างเดียวกันนั้น รองรับที่ก้นทารก ผู้ให้ศีรษะทารกสูงกว่าลำตัว เวลาที่อุ้มนม ด้านมารดาไม่ผู้ทารกก็สามารถที่ จะให้ทารกนั่งที่ตักมารดาขณะให้นมได้เช่นกัน</p> <p>3. การจัดทำให้ทารกดูด มารดาใช้นิ้วกลางกับ นิ้วชี้บีบหัวนมไปปากทารก เมื่อทารกอมหัวนมได้ แล้วปากทารกจะวางอยู่บนเต้านมรอบ ๆ ดาน หัวนม เมื่อทารกดูดนมจะดูดหัวนมเข้าไปถึง โคนลิ้น หัวนมและลานหัวนมจะอยู่ในปาก ทารก เหงือกของทารกจะอยู่ที่ลานนมมารดาช่วยบีบ ให้น้ำนมหลังออกมาหลังจากทารกอมหัวนม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ทัศนคติการจัดทำ ทารกในขณะที่ อุ้มนม หรือการ อธิบาย - ให้ผู้เรียนปฏิบัติคาม - ประเมินความ สามารถในการ ปฏิบัติพร้อมทั้ง สนับสนุนให้ผู้เรียน ปฏิบัติได้อย่าง คล่องแคล่ว 	<p>บ้าง” หรืออื่น ๆ ที่มี ใจความคล้ายคลึงกัน</p> <p>2. ระยะเวลา 2.1 ผู้วิจัยแนะนำ อธิบายถึงวิธีการให้นม มารดา มีการสาธิตให้ บิคา มารดา และให้ มารดาปฏิบัติคาม คำแนะนำเป็นข้อ ๆ ตามเนื้อหาในแผนการ สอนโดยให้บิคาเป็น ผู้คอยช่วยเหลือผู้ใด ๆ</p> <p>- กระตุ้นให้บิคาบอก ทารกก่อนการให้ นม “ลูกดื่มนมแม่ นะ”</p> <p>- ผู้วิจัยจะเน้นถึงสิ่งที่ บิคาควรทราบในการ ให้นมแก่ทารก ซึ่ง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บิคาของสบคาทารก บอกทารกอย่าง อ่อนโยนก่อนที่มารดา จะให้นม - ในขณะที่มารดาผู้ ทารกเพื่อให้นม บิคา เป็นผู้ที่คอยช่วยเหลือ 		

วัตถุประสงค์	เนื้อหาวิชา	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้คำพูด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ คำพูด		
	<p>ถูกต้องแล้ว นิ้วมือของมารดาอีกข้างหนึ่งที่ไม่ได้ อุ้มทารกควรแตะที่ด้านบรเวณโกศอุ้งทารก และกดลงเล็กน้อย เพื่อให้ทารกหายใจสะดวก มีดะเนินด้านมจะเปิดอุ้งทารก ทำให้ทารกหายใจ ไม่สะดวกได้</p> <p>4. การปฏิบัติขณะทารกอุ้มนม</p> <p>4.1 เมื่อทารกอุ้มนมได้แล้ว มารดาไม่ควร ก้มมองหรือจับคอทารกตลอดเวลา เพราะจะ ทำให้มารดาปวดศีรษะจากการเพ่งมาก ๆ แต่ก็ ควรจับคอทารกบ้างเพื่อป้องกันด้านมเปิดอุ้ง ทารก ทำให้ทารกหายใจไม่ออก และควรพูดคุย กับทารกบ้างขณะ ให้นมแก่ทารก</p> <p>4.2 เมื่อต้องการจะเปลี่ยนให้ทารกอุ้มนม จากเต้าหนึ่งไปอีกเต้าหนึ่ง ทำโดยกดค้างทารก เบา ๆ หรือกดข้างนมปากทารกเบา ๆ ทารกจะ ย้ายปากและปลดอหิวนมออกได้ ไม่ควรดึงให้ปาก ทารกหลุดออกจากหัวนมทั้ง ๆ ที่ทารกยังอุ้มนม ซึ่งจะทำให้หัวนมแตกหรือมีบาดแผลได้ แต่ ก่อนที่จะเปลี่ยนให้ทารกอุ้มนมอีกข้างหนึ่ง มารดาควรให้ทารกเรอเอานมออกก่อน ทั้งนี้ เพราะขณะอุ้มนมทารกจะดูดนมและอากาศเข้าไป</p>		<p>ได้แก่ ความสะอาด ของเต้านมก่อนให้ ทารกดูดและการจัด ท่าทารก การอุ้มทารก เธอได้ลมหลังให้นม โดยผู้วิจัยกำหนดให้ บิลาซักตามมารดา ครอบคดมเมื่อหาที่ ผู้วิจัยนั้น บิลาถาม มารดาโดยใช้แนว คำถามดังนี้ “แม่เจ็บเต้านมให้ สะดวกนะ” “แม่นั่งสบายหรือยัง” “แม่อุ้มลูกดีแล้ว ไรไหม” หรืออาจจะเป็นคำพูด อื่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ การให้นมมารดาตาม</p>	<p>ให้มารดาอุ้มทารก ง่ายขึ้น หรืออาจช่วย อุ้มทารกส่งให้มารดา และให้ทารกอยู่ใน ท่าที่เหมาะสม - บิลาถามมารดาจะ ต้องซักถามมารดาด้วย ใบหน้าที่แสดงความ สนใจห่วงใย - ในขณะที่ทารกอุ้มนม บิลาถามมารดาจะต้อง หยุดการสนทนา ระยะหนึ่งเพื่อให้ทารก อุ้มนมได้อย่างเต็มที่ โดยไม่มีเรื่องเบร ความสนใจอย่างอื่น - บิลา มารดา มองทารก ในขณะที่อุ้มนมโดย ไม่มีการพูดคุยกัน</p>		

วัตถุประสงค์	เนื้อหาทฤษฎี	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การปฏิบัติสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้คำพูด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ คำพูด		
	<p>มาก ทำให้ไม่สามารถย่อยได้ และจะทำให้ทารก ยึดติดไม่สบายหรือท้องอืดได้ ดังนั้นมารดาควร ทำให้ทารกเธอ โดยให้ทารกอยู่ในท่านั่ง การนั่ง ทารกจะผ่อนคลายหลังตรงบนตักมารดา หรืออาจ จะให้เธอโดยการอุ้มพาดบ่า แล้วอุ้มหลังเบาๆ ทารกจะเธอออกมา</p> <p>4.3 เมื่อทารกเธอแล้ว ให้ทารกดูดนมอีก เต้าหนึ่งต่อไป เมื่อทารกอิ่มแล้ว ก็ให้ทารก ปล่อยหัวนมออก โดยวิธีที่กล่าวมาแล้ว</p> <p>4.4 ขณะดูดนม มารดาต้องคอยกระตุ้นให้ ทารกดูดนมและอย่าให้ทารกหลับคาหัวนม โดย มารดาจะต้องใช้มือซ้ายจับแก้มทารกเบา ๆ เป็น ระยะ ๆ แต่ถ้าขณะดูดนมทารกหลับจริง ๆ ก็ควร ให้ทารกนอนตะแคงขวา</p> <p>5. การปฏิบัติหลังจากทารกดูดนมอิ่มแล้ว</p> <p>5.1 อุ้มทารกเธอไล่ลมออกจากกระเพาะ อาหารเพื่อป้องกันอาการท้องอืด ซึ่งทำได้โดย</p>	<p>- บรรยาย - ถามผู้เรียนว่า</p>	<p>ที่บิดาได้รับฟังการสอน 2.2 ในขณะนี้ ภายหลังจากทารกดูดนม จนอิ่มแล้ว ผู้วิจัยแนะนำ สิ่งที่บิดาควรพูดคุยกับ มารดาเกี่ยวกับทารก ซึ่งได้แก่ 2.2.1 การพูดคุยถึงทารก ด้านร่างกาย - การพูดคุยถึงสภาพ ร่างกายทั่วไป เช่น “ดูสบายดีหรือเปล่า” “ดูเป็นอย่างไรบ้าง” - การพูดคุยถึงร่างกายด้าน ต่างๆ เช่น “ผมสีคำ” “จุกเหมือนใคร” - พูดถึงการเจริญเติบโต</p>	<p>- บิดาจะนั่งเคียงข้างใน ระยะใกล้เพียงพอที่ จะใช้มือจับหรือสัมผัส ทารกได้ในขณะที่ ทารกดูดนมบิดามีการ มองสำรวจทารก มี การสัมผัสมือเท้าหรือ ส่วนของร่างกายทารก ทารกส่วนอื่น ๆ บ้าง</p> <p>- บิดามองสบตามารดา จากนั้นมองที่ศีรษะ</p>		

วัตถุประสงค์	เนื้อหาวิชา	กิจกรรม การเขียน และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล	
			พฤติกรรมที่ใช้คำพูด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ คำพูด			
	<p>ให้ทารกอยู่ในท่านั่ง ทารกจะต้องนั่งหลังตรง บนตักมารดาหรือโดยการอุ้มทารกพาดบ่าแล้ว ถูกหลังเบา ๆ</p> <p>5.2 หลังจากทารกดูคนนมเสร็จแล้ว ถ้าต้องการให้ทารกนอน ควรจัดให้ทารกนอน ตะแคงขวาบนเบาะหรือที่นอนที่เรียบ ดึงแข็ง ไม่นุ่มจนเกินไป การนอนตะแคงขวาจะทำให้ให้น้ำนมผ่านสู่กระเพาะ ได้ดีและเป็นการป้องกันไม่ให้ลมผ่านเข้าไปในลำไส้ทารก ทำให้ทารกปวดท้องได้</p> <p>5.3 หลังจากให้นมเสร็จแล้ว มารดาจะต้องล้างเต้านมและหัวนมให้สะอาดจับให้แห้งทุกครั้ง แล้วใส่อกทรงขนาดพอดีไว้ จะช่วยให้มารดารู้สึกสบายขึ้น และเป็นการช่วยถุงเต้านมอีกด้วย เมื่อทารกได้นมเพียงพอจะหลับได้นาน 2-4 ชั่วโมง</p> <p>6. บทบาทบิดาในการช่วยเหลือมารดาให้นมแก่ทารก เป็นบทบาทที่สำคัญของบิดา บิดาควร</p>	<p>“หลังจากทารกดูคนนมแล้วควรจัดท่านอนของทารกอย่างไร”</p> <ul style="list-style-type: none"> - สาธิตการอุ้มทารกเพื่อได้ลม - สาธิตการจัดท่านอนทารกหลังการให้นม - ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ 	<p>เช่น “ตัวโต” “น้ำหนักเท่าไร”</p> <p>2.2.2 การพูดถึงทารก ด้านจิตใจ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การชมเชย ชกช่อง เช่น “ลูกน่ารักจัง” “ลูกสวยเหมือนแม่” <p>บิดาอาจจะพูดกับมารดาในประ โยคอื่น ๆ ได้แก่ต้องมีเนื้อหาครอบคลุมถึงร่างกายและจิตใจของทารก</p> <p>ผู้วิจัยกระตุ้นให้บิดาพูดคุยกับมารดาเกี่ยวกับทารกคามที่แนะนำจากนั้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใ้บิดา พูดคุยกับทารกโดยตรง ชักถาม 	<p>ทารกใช้มือจับนม จับมูกอย่างอ่อนโยน ในขณะที่สาธิตา ็องมองส่วนของทารกที่เอ่ยถึงตามไป ด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - บิดาและมารดาของที่ทารก พูดถึงทารกด้วยใบหน้ายิ้มแย้ม มีความสุข - บิดาจะมองหน้าทารก ในขณะที่ดูคนนม มือจับที่ขาหรือแขนทารก 			

วัตถุประสงค์	เนื้อหาวิชา	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้คำพูด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ คำพูด		
	<p>ฉบับสมบูรณ์ช่วยเหลือให้มารดาเลี้ยงบุตรด้วยนม ตนเอง เพราะนมมารดาเป็นอาหารที่ดีที่สุด สำหรับทารก บิดาควรมีความรู้ในเรื่องการให้ นมทารกดีเท่า ๆ กับมารดา เพื่อให้การช่วยเหลือ มารดาได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ผลจากการ ช่วยเหลือจะทำให้มารดาเกิดความอบอุ่นใจ ซึ่งเสริมสัมพันธ์ภาพที่ดีในครอบครัวอีกด้วย การช่วยเหลือมารดาในการให้นมทารกถึงความรู้ ในข้างต้น บิดาสามารถปฏิบัติได้ ตั้งแต่ในระยะ เตรียมให้นมอาจจะช่วยมารดาในการทำนม สะอาดแก่นม ช่วยหีบผ้าชุบน้ำต้มสุกให้ ในขณะที่ทารกนอนควรรอผู้คอยดูแลช่วยเหลือ จนกระทั่งเมื่อทารกอิ่ม บิดาควรหัดอุ้มทารก เพื่อเธอได้ลมออกจากกระเพาะ ป้องกันอาการ ท้องอืด เป็นการฝึกทักษะการอุ้มไปในตัว และเป็นการเสริมสร้างพัฒนาการของทารก อีกด้วย</p>		<p>ทารกถึงความรู้สึก ของทารกในขณะนั้น เช่น "อึมหรืออึ้งดู" บิดา : อึมนมแล้วคือ พ่ออุ้มเธอได้ลมทะลุ หรืออาจเป็นคำพูดที่มี ใจความแสดงถึง ความรัก ความเอาใจ ใส่ของบิดา มารดา ที่มีต่อบุตร - ให้มารดาพูดคุยกับ ทารกโดยตรง เช่นเดียวกัน 2.3 ผู้วิจัยอธิบาย แนะนำถึงสิ่งที่บิดาควร ปฏิบัติต่อมารดาใน ขณะให้นมบุตรเพื่อ แสดงความรัก ความ</p>	<p>- บิดามองหน้าทารก หลังอึมนม เพื่ออุ้ม ทารกเธอได้ลม - มารดาก็มองหน้า ทารกก่อนพูดคุย - บิดาซักถามมารดา มองหน้าซึ่งกันและกัน</p>	<p>- ภาพพลิก แสดงการ อุ้มทารก เพื่อเธอ ได้ลม</p>	

วัตถุประสงค์	เนื้อหาสาระวิชา	กิจกรรม การเรียนรู้ และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้สำคัญ	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ สำคัญ		
			<p>หัวใจ จากนั้นกระตุ้น ให้บิลาซักถามอาการ ของมารดาในขณะนั้น เช่น “แม่เป็นอย่างไร บ้าง” “น้ำนมไหลสีไหม” “แม่เจ็บเต้านมไหม” “หัวนมแตกไหม” “เจ็บไหมเวลาอุกอุคนม</p> <p>3. ระยะเวลาสุดท้าย สนทนา ผู้วิจัยกระตุ้นให้ บิลา มารดา แลกเปลี่ยน ความรู้สึกและความ คิดเห็นเกี่ยวกับการฝึก ทักษะการ ให้นมมารดา พร้อมทั้งเสนอแนะสิ่ง ที่อยากให้แก่ตะผา การปฏิบัติและปรับปรุง</p>			

วัตถุประสงค์	เนื้อหาวิชา	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ไร้ค่า	พฤติกรรมที่ไม่ไร้ ค่า		
5. บอกหลักในการ ป้องกันการคิด เรื่องแก่ทารกได้ ถูกต้อง	<p>การป้องกันการคิดเรื่องแก่ทารก</p> <p>ทารกคลอดใหม่จะมีความค่านานาค่า คิดเรื่องได้ง่าย ผู้เลี้ยงดูทารกจะต้องทราบหลักสำคัญในการป้องกันการคิดเรื่องแก่ทารก ดังนี้</p> <p>1. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับทารกทุกคนจะต้องรักษาความสะอาดและล้างมือก่อนจับต้องและให้การดูแลทารกทุกครั้งเพื่อป้องกันการคิดเรื่องแก่ทารก</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - ประเมินผู้เรียน <p>โดยไร้คำถามหลังบรรยายว่า "การปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการ</p>	<p>เพื่อการปฏิสัมพันธ์ครั้งต่อไป หัวข้อการสนทนา เช่น ให้บิดาซักถามมารดา</p> <p>"แม่ชอบไหมที่พอมานั่งเป็นเพื่อนตอนให้นมลูก"</p> <p>"พ่อรู้สึกอย่างไรจะ"</p> <p>หรืออาจจะเป็นคำถามอื่น ๆ ที่มีลักษณะคำถามคล้าย ๆ กัน ในวัตถุประสงค์ของคำถาม</p> <p>1. ระวังมีสนทนากายหลังจากสอนโดยการบรรยายแล้ว ผู้เรียนนำเข้าสู่เนื้อหาการสนทนา</p> <p>มารดา : "พ่อทำได้</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บิดาพูดคุยกับมารดา มีการมองหน้า สบตา ใบหน้าแสดงความห่วงใยซึ่งกันและกัน - เป็นการนั่งสนทนากันระหว่างบิดาและมารดา มีการสบตา มองหน้าเมื่อพูดคุยกัน - ให้บิดาเป็นผู้พูดทารกไว้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพพลิก - แสดงเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อป้องกันการคิดเรื่องแก่ 	

วัตถุประสงค์	เนื้อหาวิชา	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้สำคัญ	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ สำคัญ		
	<p>2. ผู้ที่มีอาการแสดงของการติดเชื้อ เช่น เป็นหวัด ไอ จาม มีน้ำมูก จะต้องระมัดระวังอย่าเข้าใกล้ทารก อย่าจามและไอรดทารก เครื่องใช้ เช่น ผ้าเช็ดหน้า ผ้าปิดปากจมูกและเครื่องใช้อื่น ๆ เช่น แก้วน้ำ ช้อน เสื้อผ้า และเครื่องนุ่งห่ม จะต้องแยกต่างหาก อย่าให้ปะปนกับของทารก หรืออย่านำมาใช้กับทารก เพราะจะทำให้ทารกติดเชื้อได้ง่ายหรือถ้าจำเป็นต้องเข้าใกล้ทารกควรใช้ผ้าปิดปากและจมูก</p> <p>3. ห้องหรือสถานที่อยู่อาศัยของทารก จะต้องทำความสะอาดทุกวัน โดยที่ผู้อยู่อาศัยจะต้องสะอาด ไม่มีฝุ่นละออง มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก แดดส่องถึง และห่างไกลจากเสียงรบกวนต่างๆ เบาะหรือที่นอนของทารกต้องเรียบ คึง แข็ง ไม่อ่อนนุ่มจนเกินไป</p> <p>4. ผู้เลี้ยงดูทารกจะต้องคัดเลือให้สั้น กับผมให้เรียบร้อย ไม่รุงรัง เพราะปี듬และผมเป็นแหล่งสะสมของเชื้อโรคได้มาก</p>	<p>ติดเชื้อแก่ทารก ควรทำอย่างไรบ้าง”</p>	<p>ใหม่ว่าเนื้อหาการป้องกันการติดเชื้อแก่ทารกมีอะไรบ้าง” กระตุ้นให้มีความรอบคอบ มารดา</p> <p>2. ระดมสนทนา</p> <p>2.1 เป็นการสนทนาในเมื่อหาเริ่มจากให้มารดาเป็นผู้ถามและให้มีความเป็นผู้ตอบเท่านั้นไปเรื่อย ๆ ดังนี้</p> <p>มารดา : “ก่อนผู้ถูก เราจะต้องทำอะไรก่อนจ๊ะ”</p> <p>มารดา : ใครบ้างที่ไม่ควรเข้าใกล้จ๊ะ”</p> <p>มารดา : “เบาะและที่นอนถูกควรเป็น</p>	<p>มารดาสอบถามคำถามให้กัน</p>	<p>ทารก</p>	

วัตถุประสงค์	เนื้อหารายวิชา	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้คำพูด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ คำพูด		
	<p>5. เครื่องใช้ของทารก เช่น เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ฝาขวดนม และของใช้อื่น ๆ จะต้องแยกไว้ต่างหากจากเครื่องใช้ของผู้ใหญ่ ทั้งการทำความสะอาดและการเก็บเพื่อป้องกันการติดเชื้อแก่ทารก เนื่องจากทารกมีภูมิคุ้มกันต่ำ มีโอกาสติดเชื้อได้ง่าย</p> <p>6. การซักผ้าและทำความสะอาดของเครื่องใช้ของทารกโดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องนุ่งห่มต่าง ๆ ควรใช้สบู่แห้งจากซักเสร็จ แล้วควรล้างด้วยน้ำสะอาดหลาย ๆ ครั้ง ทั้งนี้เพราะสบู่อาจทำให้ระคายเคืองต่อผิวหนังทารก ซึ่งเป็นสาเหตุของการเกิดผดผื่นและแพ้ได้ง่าย นอกจากนี้จุดจางของทารกมักครูดูกด้วย เมื่อทารกถูจางถูถูกกับเสื้อผ้าที่มีครูดูกแล้ว ก็ยิ่งจะทำให้เพิ่มกรดมากขึ้น ทำให้เป็นสาเหตุของก้นเปื่อยและเป็นแผลได้</p> <p>หลังจากซักเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มแล้ว ควรนำไปตากไว้ในที่มีแสงแดดส่องถึง เพื่อจะช่วยฆ่าเชื้อได้ดีขึ้น และถ้าสามารถทำได้ควรจะรีดหลังจากซักเสร็จแล้ว ซึ่งจะช่วยฆ่าเชื้อโรคได้</p>		<p>อย่างไร”</p> <p>มารดา : “พอจะต้องดูแลผม แฉะมือ แฉะเท้า อย่างไร”</p> <p>มารดา : “ของใช้หรือเสื้อผ้าถูกควรทำความสะอาดอย่างไร”</p> <p>มารดา : “ที่โคมบ้างที่ไม่ควรนำไป”</p> <p>2.2 เป็นการพูดคุยกับทารกให้บิดาเป็นคนพูดกับทารก ดังนี้</p> <p>บิดา : “ก่อนสูบบุหรี่ต้องล้างมือนะจ๊ะ”</p> <p>บิดา : “เหมาะที่นอนลูกสะอาดนอนสบายไหมจ๊ะ”</p> <p>บิดา : “เสื้อผ้าถูกใส่สบายไหมจ๊ะ”</p>	<p>- มารดาจับมือบิดาเพื่อดูเล็บมือ เงอหน้า สบตา</p> <p>- มารดาจับเสื้อผ้า ย้อมของทารกในขณะพูดคุยกับบิดา</p> <p>- สบตามิดา</p> <p>- บิดา มารดา ก้มมองทารก</p> <p>- สบตา ยิ้ม ตามความเหมาะสม</p>		

วัตถุประสงค์	เนื้อหาวิชา	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้คำพูด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ คำพูด		
	7. ไม่ควรนำทารกไปในย่านชุมชน เช่น โรงแรมรถ ศูนย์การค้า โรงพยาบาล ฯลฯ เพราะ บริเวณต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสถานที่แออัด อากาศ เสีย และเป็นที่เพาะของเชื้อโรค ซึ่งจะทำให้ทารก ติดเชื้อได้		กำหนดให้บิดาพูดกับ ทารกทุกครั้งหลังจาก ตอบคำถามของมารดา 2.3 เป็นการพูดคุยกัน ระหว่างบิดาและมารดา มารดา : “พ่อจำ ได้ไหม” “พ่อรู้ถืออย่างไร” 3. ระยะสิ้นสุดการ สนทนา มีการพูดคุยถึงสิ่งที่ ต้องปรับปรุงเกี่ยวกับ การพูดคุยครั้งต่อไป มารดา : “มีอะไรอีกที่ เราต้องทำเพื่อป้องกัน การติดเชื้อแก่ลูก”	- บิดามองหน้าและ สบตามารดา ยิ้ม ตามความเหมาะสม		

วัตถุประสงค์	เนื้อหาหรือวิชา	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้คำพูด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ คำพูด		
<p>6. บอกถึงความสำคัญในการดูแลทารกด้านจิตใจและการส่งเสริมพัฒนาการที่สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง</p> <p>- ฝึกทักษะการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบิดาและมารดาในระหว่างการดูแลด้านจิตใจทารกและการส่งเสริมพัฒนาการ</p>	<p>การดูแลด้านจิตใจและการส่งเสริมพัฒนาการของทารก</p> <p>ด้านจิตใจทารกมีความสำคัญเท่า ๆ กับ ด้านร่างกาย ทารกต้องการความรัก ความอบอุ่นจาก บิดา มารดา ด้านร่างกายถึงแม้ว่าจะเลี้ยงดูให้ดีเพียงไรก็ตาม หากขาดความรักความอบอุ่นทางด้านจิตใจแล้ว ทารกมักจะเจริญเติบโตไม่ดีเท่าที่ควร ร้องกวน ซึมเศร้า ท้องเสียง่าย มีการพัฒนาทางด้านอารมณ์เป็นไปได้ช้ากว่าทารกที่ บิดา มารดา ให้ความรัก ความอบอุ่น และความเอาใจใส่</p> <p>การให้การดูแลทางด้านจิตใจแก่ทารกนั้น บิดา มารดา สามารถกระทำได้ ดังนี้</p> <p>1. สัมผัสทารกอย่างนุ่มนวล กอดรัด ซูบซุบ หอมกอด ชูคออุ้มทารก ถึงแม้ว่าขณะนี้ทารกจะยังไม่รู้เรื่องก็ตาม แต่ทารกก็สามารถที่จะรับรู้ในการกระทำและการพูดคุยด้วยของ บิดา มารดา นอกจากบิดาและมารดาแล้ว ควรจะเปิดโอกาสให้ญาติพี่น้องและบุคคลอื่น ๆ ในครอบครัวได้</p>	<p>- บรรยาย</p> <p>- ผู้สอนถามผู้เรียน "ทารกสามารถรับรู้การกระทำของ บิดา มารดา ได้ตั้งแต่แรกเกิดหรือไม่" "เราจะกระตุ้นพัฒนาการของทารกโดยทำอย่างไรบ้าง"</p>	<p>1. ระดมวิสนทนา</p> <p>นำเข้าสู่เนื้อหาของ การดูแลด้านจิตใจ กระตุ้นให้มีการพูดคุยกันของ บิดา มารดา โดยผู้วิจัยกำหนดให้ มารดาถามบิดาถึงความ คิดเห็นเกี่ยวกับการดูแลทารกด้านจิตใจว่า บิดา มีความคิดเห็นอย่างไรบ้าง เช่น "พ่อคิดว่า การเล่นกับลูกเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ เพราะอะไร" หรืออื่น ๆ ที่มีใจความ ท่านเองเดียวกัน</p> <p>2. ระดมสนทนา</p> <p>2.1 เป็นการสนทนา</p>	<p>- บิดา มารดา นั่งสนทนาหันหน้าเข้าหากัน ระยะใกล้อย่างเหมาะสม สำหรับรับการสนทนา สบตากันในขณะสนทนา</p>	<p>- ภาพทลิกเมื่อหาในเรื่องการดูแลด้านจิตใจทารก</p> <p>- ภาพทลิกแสดงการส่งเสริมพัฒนาการทารกด้านต่าง ๆ</p> <p>- ด้านการฟัง</p> <p>- ด้านการมอง</p> <p>- ด้านการเคลื่อนไหว</p> <p>- ด้านการ</p>	

วัตถุประสงค์	เนื้อหาวิชา	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การนิปฏิบัติสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้่าพูด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ ่าพูด		
	<p>ผู้มชอบกถ้อ พูดคุยกับทารกบ้าง ขณะรับบุคคลที่เป็นหวัด ไอ จาม และมีอาการแสดงของการติดเชื้อต่าง ๆ ควรหลีกเลี่ยงอย่าเข้าใกล้ทารก การที่ทารกได้รับการอุ้มชู หอบกถ้อ และพูดคุยจากคนหลาย ๆ คน จะทำให้ทารกตอบโต้ได้เร็วขึ้น และการพัฒนาการทางด้านอารมณ์และด้านต่างๆ จะดีกว่าทารกที่ไม่ได้มีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ</p> <p>2. การมองเป็นการแสดงความสนใจทารก เห็นว่าทารกเป็นคนสำคัญ การมองที่ตีบคามารดา ควรมองทารกแบบประสานสายตาคเพื่อให้ทารกเกิดการเรียนรู้จากการมองเห็น หรือบิดามารดา อาจทำโนบายค้สีจาว-ค้ำแขวนไว้ที่เปลนอนใกล้พอที่ทารกสามารถหอบจับได้</p> <p>3. การอุ้มและการโอบกอด บิดา มารดา ควรอุ้มทารกในลักษณะแนบไว้กับอก เป็นสิ่งที่ทำให้</p>		<p>ระหว่างบิดาและมารดาเกี่ยวกับเนื้อหาการดูแลด้านจิตใจและการส่งเสริมพัฒนาการของทารก ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการสนทนาของบิดา มารดา ให้ครอบคลุมเนื้อหา ดังนี้</p> <p>มารดา : "การส่งเสริมพัฒนาการลูกมีด้านใดบ้าง"</p> <p>มารดา : "ลูกเล่นกับเพื่อนะลูก"</p> <p>2.2 ผู้วิจัยกำหนดให้ บิดามารดา มีการพูดคุยและนิปฏิบัติสัมพันธ์กับ</p>	<p>มารดา</p> <p>- มารดาบอกบิดาในขณะที่อุ้มทารก</p>	<p>ตัวค้ค</p> <p>-การเถื่อน</p> <p>แบบสีหน้า</p> <p>-การกอด</p> <p>และอุ้ม</p>	

วัตถุประสงค์	เนื้อหาทฤษฎี	กิจกรรม การเรียนรู้ และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้คำพูด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ คำพูด		
	<p>ทารกรับรู้ถึงสัมผัสของความรัก ความผูกพัน จากบิดา มารดา ที่มีต่อทารกได้</p> <p>4. การพูดคุยกับทารก จะเป็นการกระตุ้น พัฒนาการด้านการฟังแก่ทารก ทำให้ทารกเรียนรู้ ถึงเสียง ภาษาพูด บิดา มารดา อาจทำได้โดย ทักทาย เรียกชื่อทารก ขานทารกดูในขณะที่ ให้ การดูแล เช่น การอาบน้ำ บิดามารดาอาจร้องเพลง ก่อลมเด็กให้ทารกฟัง การเปิดเพลงเบา ๆ ในช่วง ที่ทารกตื่นนอน หรือการบอกทารกให้ทราบก่อน และเมื่อสิ้นสุดการดูแลแต่ละอย่าง เป็นต้น</p> <p>5. การอ้อม หัวเราะ ในขณะที่เล่นกับทารกจะทำให้ เป็นเด็กอารมณ์ดี เบื่อง่าย</p> <p>6. การปลอบโยนเมื่อทารกร้องไห้ บิดามารดา ควรให้ความสนใจอย่าปล่อยให้ทารกร้องไห้โดย ด้่าหึ่งเป็นเวลานาน ๆ ควรปลอบโยนเมื่อทารก ทำสีหน้าไม่พอใจและร้องไห้</p> <p>7. การเลียนแบบสีหน้าท่าทางของทารก เป็น กิจกรรมการเล่นอย่างหนึ่งที่บิดามารดาควร กระทำ ทารกสามารถเลียนแบบสีหน้าของ</p>		<p>ทารก คังนี้</p> <p>การฟัง</p> <p>มารดา : “ถูกชอบฟัง เสียงสูง ๆ ฟ่อคุยกับ ลูกซิกะ”</p> <p>บิดา : “ถูกรักฟ่อโหมะ จ๊ะ”</p> <p>“ฟ่อรักลูกม๊ากม๊าก”</p> <p>มารดา : “ถูกชอบให้ ชูคบางคำบ่อช ๆ”</p> <p>บิดา : “ฟ่อ” “เม๊”</p> <p>การมอง</p> <p>บิดา : “เรียกชื่อลูก...”</p>	<p>การฟัง</p> <p>- มารดาสบตาบิดาใน ขณะที่บอกบิดาแล้ว ก้มหน้ามองทารก</p> <p>- บิดาอ้อมกับทารก ก้มหน้าใกล้ทารก สบตาทารก</p> <p>- มารดามองบิดา มองหน้าบิดาแล้ว ก้มมองทารก</p> <p>การมอง</p> <p>- บิดา อ้อมลูกไว้ตรงหน้า พยายามมองจ้องคา ทารกอ้อม หัวเราะ ชูคคุยกับทารก จากนั้นบิดาเอียงหน้า</p>		

วัตถุประสงค์	เนื้อหาพระราชวิชา	กิจกรรม การเรียนรู้ และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ไว้ค่าสูง	พฤติกรรมที่ไม่ไว้ ค่าสูง		
	<p>ผู้ใหญ่ได้ เมื่ออายุได้ประมาณ 60 นาที หลัง คลอดเมื่อบิดามารดาทำสีหน้าได้ตอบกลับจะ ทำให้ทารกพึงพอใจ มีความสุข สนุกสนานกับ การทำสีหน้าได้ต่อกันและกัน</p> <p>8. การช่วยให้ทารกมีการพัฒนาระบบประสาท ด้านการรับกลิ่นและรับรส ทารกชอบรสหวาน ชอบกลิ่นน้ำนมของมารดา บิดามารดาอาจช่วย พัฒนาการของทารกโดยการจุ่ม ทารกผ่าน ห้องครัวที่มีกลิ่นอาหารแต่ไม่จุ่มกินไป</p> <p>9. บิดาควรเล่นกับทารกในลักษณะชกแขนขา ของทารกขยับลง จับทารกพลิกตัวมา ๆ หรือการ จุ่มทารกนั่งเก้าอี้โยก เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการ การเคลื่อนไหวของทารก</p> <p>10. ไม่ควรปล่อยให้ทารกร้องอยู่ตามลำพัง นาน ๆ ควรจะได้ตอบสนองความต้องการของ ทารก เช่น ทารกหิวก็ควรให้รับประทาน ทารก ถ่ายอุจจาระหรือปัสสาวะก็ควรทำความสะอาด และเปลี่ยนผ้าอ้อมให้ ไม่ปล่อยให้ทารกนอน</p>		<p>บิดา : “คนนั่งข้างหน้า คือลูก” “คนที่อยู่ใกล้คือ พ่อกับแม่”</p> <p>การสัมผัส บิดา : “ลูกรู้สึกสบาย ไหมจ๊ะ”</p>	<p>ไปทางซ้ายขวา ๆ กลับ กันไปมา</p> <p>- บิดาจุ่มทารกเข้าหา กระบอก นิมารดา อยู่ใกล้ ๆ</p> <p>การสัมผัส - บิดาใช้ฝ่ามืออุบคด่า เบาๆ จากส่วนหัว ลงมาถึงขาและจาก กลางลำตัวออกไปสู่ แขนขา</p> <p>- บิดาจับอวัยวะส่วน ต่าง ๆ ของทารก พร้อมทั้งบอกวา คืออะไร</p> <p>- บิดาหอมแก้มทารก</p> <p>- บิดาสัมผัสตามลำตัว ทารก</p>		

วัตถุประสงค์	เนื้อหาวิชา	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้คำพูด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ คำพูด		
	<p>เมื่อกและนาน ๆ ทำให้ทารกไม่ได้รับความสุข สบายและยังเป็นสาเหตุของอาการก้นเปื้อน เป็นแผลได้ง่ายอีกด้วย และผลในด้านจิตใจ หากปล่อยให้ทารกร้องนาน ๆ ไม่ได้รับการ ตอบสนองทันที ทารกจะมีสภาพอารมณ์ที่ ไม่ปกติ หงุดหงิด ร้องงอแง เมื่อโตขึ้นได้</p> <p>11. ควรปกป้องสิ่งรบกวนอันตรายต่าง ๆ ที่จะมาถึงทารก เช่น เสียง แสง และแมลงต่าง ๆ ควรป้องกันหรือนำทารกออกไปให้ห่างจากที่ นั้น ๆ เป็นต้น</p>		<p>บิดา : “นี่คือนิ้วมือลูก นะจ๊ะ” บิดา : “นี่คือจมูกลูก นะจ๊ะ หรือบิดาอาจจับ อวัยวะส่วนอื่น ๆ ของทารกใน ลักษณะเดียวกัน การเขียนแบบสีหน้า บิดา : “เรียกชื่อ ทารก” บิดา : “ลูกเข้าปาก ไหมคะ” บิดา : “ลูกยิ้มเหมือน พ่อจ้ะ” หรืออื่น ๆ แล้วแต่ บิดาจะเป็นผู้แสดง</p>	<p>- บิดาจับนิ้วมือของ ทารก - บิดาจับจมูกทารก</p> <p>การเขียนแบบสีหน้า - บิดาทำท่าทางแสดง สีหน้าอย่างใดอย่าง หนึ่งเพื่อให้ทารก ทำตามโดยก่อนที่จะ เขียนแบบสีหน้าบิดา ต้องมองทารกแบบ ประสานสายตา เสียก่อน</p>		

วัตถุประสงค์	เนื้อหาหรือวิชา	กิจกรรม การเรียนรู้ และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ไว้ค่าชุก	พฤติกรรมที่ไม่ไว้ ค่าชุก		
			<p>การเคลื่อนไหว</p> <p>- บิดา : "นับ 1, 2"</p> <p>บิดา : "พลิกตัวหน่อขมิ จุกทำได้ไหม" หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวกับ การเคลื่อนไหว</p> <p>การถอด</p> <p>บิดา : "เอ...เอ..."</p>	<p>การเคลื่อนไหว</p> <p>- บิดา จับอวัยวะ ส่วนต่าง ๆ ของ ร่างกายของทารก ยกขึ้น-ลง เช่น - จับแขนยกขึ้น-ลง เป็นจังหวะ - บิดาหรือมารดา พลิกตัวทารกเบาๆ</p> <p>การถอด</p> <p>- บิดาถอดทารกใน ลักษณะที่โอบอุ้ม เข้ามาแนบอกอย่าง นุ่มนวล - หรือถอดทารกแกว่ง ไปมาคล้ายกับทารก นอนเปล</p>		

วัตถุประสงค์	เนื้อหาวิชา	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช่ค่าชุด	พฤติกรรมที่ไม่ใช่ ค่าชุด		
			<p>-ลักษณะการดูแลด้าน จิตใจทารก บิดาจะ เป็นผู้ปฏิบัติ โดยมี มารดาคอยช่วยเหลือ อยู่ใกล้ ๆ เมื่อสิ้นสุด การเล่นบิดามอบ ทารก</p> <p>บิดา : "ลูกสนุก ไหมจ๊ะ"</p> <p>2.3 เป็นช่วงแสดง ความรัก ความห่วงใย ของบิดามารดาที่มี ต่อกันและกัน ผู้วิจัย กำหนดให้มารดา ซักถามบิดาเมื่อการเล่น กับทารกสิ้นสุดลง เช่น "พ่อสนุกไหม"</p>	<p>- บิดามองสบตาทารก ในขณะที่อุ้มทารกไว้ ในอ้อมแขนเมื่อ สิ้นสุดการเล่น</p> <p>- บิดามารดาจับกันหน้า เข้าหากัน สบตาเมื่อ พูดคุย นั่งอยู่ในระยะ ใกล้ไกลอย่าง เหมาะสม โดยบิดา จะเป็นคนอุ้มทารก</p> <p>- น้ำเสียงของบิดา มารดาอ่อนโยน</p>		

วัตถุประสงค์	เนื้อหาวิชา	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้คำพูด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ คำพูด		
			<p>“ดูร่าน่ารักไหม” “พ่อชอบไหม” หรืออื่น ๆ ที่มีใจความ ทำนองเดียวกัน</p> <p>3. ระยะสิ้นสุดการ สนทนา เป็นช่วงที่มีการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ของบิดามารดาเกี่ยวกับ สิ่งที่ได้จากการดูแลด้าน จิตใจและการส่งเสริม พัฒนาการของทารก พร้อมข้อเสนอแนะ ปรับปรุงเพื่อการฝึก ทักษะและการมี ปฏิสัมพันธ์ครั้งต่อไป โดยให้บิดารักถาม มารดา เช่น “พ่อทำดีหรือยัง”</p>	<p>ใบหน้ายิ้มแย้ม</p> <p>- บิดามารดามีการ พูดคุยแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น มีการ ติดตามเมื่อพูดอยู่ใน ผลของการปฏิบัติ</p>		

วัตถุประสงค์	เนื้อหารายวิชา	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้ค่าชุด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ ค่าชุด		
			“มีอะไรที่คือง ปรับปรุงอีกไหม” หรืออื่น ๆ ที่มีใจความ ทำนองเดียวกัน			

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนร่วมกับการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบิดาและมารดา เรื่อง การดูแลทารกแรกเกิด ชุดที่ 2

วัตถุประสงค์	เนื้อหาวิชา	กิจกรรม การเรียนรู้ และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้ค่าชุด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ ค่าชุด		
<p>เมื่อจบการเรียนรู้ การสอนแล้วผู้เรียน สามารถ :</p> <p>1. บอกถึง ประโยชน์ในการ อาบน้ำทารก ได้ถูกต้อง</p> <p>2. บอกถึงหลักใน การอาบน้ำให้ แม่ทารกได้ ถูกต้อง</p>	<p>การอาบน้ำและสระผมทารก</p> <p>การอาบน้ำทารกให้ประโยชน์หลายประการ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ช่วยกระตุ้นการไหลเวียนของโลหิต 2. ทำให้ผิวหนังสะอาดป้องกันการติดเชื้อ 3. ทำให้ทารกสุขสบาย 4. ขณะอาบน้ำได้สำรวจความคิดปกติต่าง ๆ ของทารก <p>หลักในการอาบน้ำทารก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ควรอาบน้ำประมาณวันละ 2 ครั้ง (เช้า- บ่าย) ส่วนการสระผมควรสระประมาณวันละ 1 ครั้ง ถ้าทารกมีอาการปกติ 2. ก่อนอาบน้ำจะต้องเตรียมของเครื่องใช้ ทุกอย่างให้พร้อม ตลอดจนเครื่องแต่งตัวและ เสื้อผ้าของทารก เพื่อจะได้ไม่เสียเวลาหาขณะ อาบน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - ประเมินความรู้ ความเข้าใจโดย ถามผู้เรียนว่า “ประโยชน์ของ การอาบน้ำมี อะไรบ้าง” “สถานที่อาบน้ำ ควรเป็นเช่นไร” 			<ul style="list-style-type: none"> - ภาพพลิก ในหัวข้อ - การอาบน้ำ และสระผม ทารก - หลักในการ อาบน้ำทารก - ประโยชน์ ของการ อาบน้ำ ทารก 	

วัตถุประสงค์	เนื้อหาวิชา	กิจกรรม การเขียน และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้สำคัญ	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ สำคัญ		
	<p>3. สถานที่อาบน้ำจะต้องไม่เป็นสถานที่ที่มี ลมโกรก ควรปิดหน้าต่าง เพราะถ้าลมโกรกทารก จะหนาวสะท้าน ซึ่งเป็นอันตรายต่อทารกได้</p> <p>4. ก่อนอาบน้ำจะต้องสำรวจหรือดูอาการ ของทารกก่อนทุกครั้ง ถ้าทารกเป็นไข้ เป็นหวัด ไอ จาม หรือในวันที่อากาศเย็นจัด มีละอองฝน ไม่ควรอาบน้ำและสระผมให้ทารก ควรเช็ดหน้า ลำตัว แขน ขา ให้สะอาดก็เพียงพอ ถ้าอาการดีขึ้น อากาศไม่เย็นจัดก็สามารถอาบน้ำและสระผมได้</p> <p>5. การอาบน้ำควรใช้น้ำอุ่นเพื่อให้การไหลเวียน โลหิตของทารกดี และยังเป็นการป้องกันไม่ให้ ทารกหนาวสะท้านอีกด้วย</p> <p>6. การอาบน้ำทารกมี 2 วิธี โคนค้ำไปถึงสาย สะดือเป็นหลัก กล่าวคือกรณีที่สายสะดือไม่หลุด จะมีวิธีอาบน้ำโดยการเช็ดตัวด้วยผ้าชุบน้ำหรือ ฟองน้ำ ไม่ปาดทารกลงอ่างเพราะอาจทำให้สะดือ ถูกน้ำคิดเชื้อได้ และกรณีที่สายสะดือหลุดแล้ว จะมีวิธีการอาบน้ำโดยใช้ผ้าชุบน้ำหรือฟองน้ำ เช็ดตัวทารกแล้วสามารถนำทารกลงอ่างได้โดย</p>					

“ภายหลังจากอาบน้ำ
การโรยสะดือของ
ทารกด้วยแป้งเป็น
สิ่งที่ควรทำหรือไม่
เพราะอะไร”

วัตถุประสงค์	เนื้อหาพระราชกฤษฎีกา	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้คำพูด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ คำพูด		
	<p>หลังจากหอกสบู่แล้ว ในปัจจุบันที่นิยมปฏิบัติคือ การอาบน้ำทารกทุกราย ใช้วิธีการนำทารกลงอ่าง ได้โดยไม่ว่าสายสะดือจะหลุดหรือไม่ เพราะวิธีนี้ จะทำให้ล้างสบู่ออกจากตัวทารกได้สะดวกและ สะดวกกว่า แต่จะเน้นการดูแลและการทำความสะอาด สะดือสะดืออย่างเคร่งครัดและถูกวิธี ภายหลังจาก การอาบน้ำทุกครั้ง การเช็ดสะดือจะใช้ แอลกอฮอล์ 70 % ห้ามใช้แป้ง ยา หรือสิ่งอื่นๆ โรยสะดือโดยเด็ดขาด เพราะจะทำให้เกิดการ คัดเชื้อได้ เนื่องจากแป้งหรือสารอื่น ๆ อาจจะมีเชื้อโรคปะปนอยู่ ทำให้สะดือเป็นแหล่ง หมักหมมของเชื้อโรคได้</p> <p>7. ขณะอาบน้ำจะต้องระมัดระวังอย่าให้น้ำเข้า นูทารก จะทำให้นูอักเสบและเป็นหนองได้ ถ้า น้ำเข้านูทารกจะต้องรีบเช็ดให้แห้งโดยการใช้น้ำมัน พันดำเช็ดนูทั้ง 2 ข้าง ทุกครั้งภายหลังจาก อาบน้ำเสร็จแล้ว</p> <p>8. การทาแป้งให้ทารกภายหลังจากอาบน้ำ เสร็จแล้ว ควรระมัดระวังอย่าให้ผงแป้งเข้าตา</p>					

วัตถุประสงค์	เนื้อหาวิชา	กิจกรรม การเขียน และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้คำพูด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ คำพูด		
<p>2. - บอกวิธีการ อาบน้ำทารกและ สามารถปฏิบัติ ความได้ถูกต้อง - ฝึกปฏิสัมพันธ์ ระหว่างบิดาและ มารดาในขณะที่ทำ ความสะอาด ร่างกายทารก</p>	<p>จมูกและปากของทารกทำให้ระคายเคืองและเป็นอันตรายได้ ควรทาบึงลงบนฝ่ามือก่อนแล้ว ดูไปที่คามตัวและแขนขาทารก ไม่ควรทาบึง จากกระป๋องลงบนลำตัวทารกทันทีจะทำให้บึง ที่งกระจ่ายเข้าตา จมูก ทารกได้</p> <p>วิธีการอาบน้ำทารก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เตรียมของเครื่องใช้ทุกอย่างให้พร้อมทั้ง อุปกรณ์การอาบน้ำและอุปกรณ์การล้างตัวทารก ภายหลังจากอาบน้ำ 2. ผสมน้ำร้อนกับน้ำเย็นให้อุ่นเท่าที่ข้อศอก ด้านในของผู้เตรียมจะทนได้โดยการทดสอบก่อน 3. ห่อทารกด้วยผ้าเช็ดตัวบริเวณลำตัวและแขน ขา เหลือไว้เฉพาะบริเวณศีรษะและ ใบหน้าเพื่อ ป้องกันทารกคื่นและปิดแขนไปมาขณะอาบน้ำ 4. เช็ดตาของทารกด้วยผ้าชุบน้ำต้มสุกที่ ทิ้งไว้จนเย็น 5. ใช้ผ้าดูหรือฟองน้ำชุบน้ำบิดให้พอหมาด แล้วเช็ดหน้า จมูก ปากให้สะอาด 	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - สาธิตวิธีการ อาบน้ำทารก - ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การอาบน้ำทารก 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ธรรมะเริ่มต้น ผู้วิจัยชวนบิดา มารดาพูดคุยเพื่อนำเข้าสู่ เนื้อเรื่อง เนื้อหาในการ สนทนาเป็นเรื่องราว ทั่วไป ผู้วิจัยกำหนด ให้มารดาเป็นคนซักถาม บิดาถึงความรู้สึกของ บิดาที่มีต่อการอาบน้ำ ทารก เช่น "พอจะ อาบน้ำให้ลูกได้ไหม จ๊ะ" หรืออื่น ๆ ที่มี 			

วัตถุประสงค์	เนื้อหาวิชา	กิจกรรม การเรียนรู้ และการสอน	การปฏิบัติสัมพันธ์		ชื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ไร้ค่าชุด	พฤติกรรมที่ไม่ไร้ ค่าชุด		
	<p>6. สระผมโดยผู้คุมทากรกแนบไว้ทางซ้ายของ ดำตัว (ถ้าผู้สระผมถนัดขวา) ให้ดำตัวของทากร ทอคออยู่บนแขนซ้าย ศีรษะทากรอยู่ในอุ้งมือ ใช้ หัวแม่มือหรือนิ้วกลางพับหูทากร ปิดไว้เพื่อ ป้องกันน้ำเข้าหู (แต่ถ้าไม่ถนัดอาจจะใช้ฝ่ามือก่อน เล็กน้อย 2 ก่อนจุดหูไว้ก็ได้) ใช้ฝ่าอุ้งตัวหรือฟองน้ำ ถูผมให้ทั่ว ฟอกสบู่ให้ทั่วศีรษะ อย่างเบาควร ถูเบา ๆ แล้วใช้ฝ่าอุ้งตัวหรือฟองน้ำล้างฟองสบู่ จนสะอาด และเช็ดผมให้แห้งทันทีเพื่อป้องกัน ทากรเป็นหวัด</p> <p>7. ทางทากรลงบนเบาะที่เตรียมไว้แล้ว คลี่ผ้า เช็ดตัวที่ห่อทากรออก ใช้ฝ่าอุ้งตัวหรือฟองน้ำถู ตัวให้ทั่วแล้วใช้มือถูสบู่ให้เป็นฟอง ถูเบาแต่ ฟองและถูตัวทากรก่อนบนก่อน ให้ดูแขนและ มือทากรเป็นอันดับสุดท้าย แล้วจับมือทากรไว้ การถูสบู่จะต้องทำมากบริเวณข้อพับและซอกคอ และต้องพลิกตะแคงด้านหลังให้ทั่วด้วย</p>		<p>ข้อความคล้ายคลึงกัน</p> <p>2. ระยะเวลา</p> <p>2.1 ในระยะนี้ผู้วิจัย ให้มารดาเป็นผู้คอย ช่วยเหลือบิดาในการ ทำความสะอาด ร่างกายทากรภายใต้ การนิเทศ แนะนำ ของผู้วิจัยโดยสาธิตให้ ดูพร้อมกับให้บิดา ปฏิบัติตามหัวข้อใน เนื้อหาการอาบน้ำทากร ก่อนอาบน้ำผู้วิจัย แนะนำให้บิดารองเพลง ให้ทากรฟัง ซึ่งเป็น เพลงเดิมทุกครั้ง เพื่อให้ ทากรเกิดการเรียนรู้ไป</p>	<p>- บิดาเป็นผู้เตรียม อุปกรณ์สำหรับ อาบน้ำทากร ในขณะที่มารดาผู้ ทากรนั่งรอ เมื่อบิดา เตรียมน้ำอุ่นเรียบร้อยแล้ว จะเปลี่ยนให้บิดาเป็น คนผู้คุมทากรเพื่อ อาบน้ำ</p>		

วัตถุประสงค์	เนื้อหาทฤษฎี	กิจกรรม การเรียนรู้ และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้คำพูด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ คำพูด		
	<p>8. พอกสบู่ที่ตัวทารกก่อนล้าง แล้วเช็ดสบู่ ออกให้หมด โดยเช็ดด้วยน้ำสะอาดหลาย ๆ ครั้ง หรือนำทารกลงอ่างได้เองเพื่อล้างสบู่ ใช้ผ้าถูตัว หรือฟองน้ำเช็ดร่างกายของทารกให้สะอาดในอ่าง โดยเฉพาะบริเวณข้อพับ รอกคอ และก้นของ ทารก</p> <p>9. นำทารกวางบนผ้าเช็ดตัวผืนใหม่ แล้วรับ เช็ดตัวทารกให้แห้งทันที โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บริเวณข้อพับต่าง ๆ ต้องเช็ดให้แห้ง แล้วทาแป้ง ให้ทารก</p> <p>10. ผู้อาบน้ำมือให้สะอาดอีกครั้ง เช็ดสาบ ตะคือด้วยผ้าเช็ดตัวแบบถอกอซอล 70 % เช็ดตะคือภายหลังจากอาบน้ำทุกครั้ง วิธีการ เช็ดตะคือที่ถูกต้อง คือ</p> <p>1. ใช้มือข้างที่ไม่ถนัดจับเชือกที่ผูกสาบ ตะคือให้ตึง หอับผ้าเช็ดตัวที่นิ่งสะอาดแบบถอกอซอล 70 % เช็ดปลายตัดของสาบตะคือ</p> <p>2. เช็ดจากปลายตะคือเข้าหาโคนตะคือ โดยไม่ซ้ำที่กันจนรอบสาบตะคือ</p>		<p>โดยยึดโน้มน้าวเมื่อได้ ยินเสียงเพลงนี้แล้ว ต่อไปจะต้องมีการ อาบน้ำ เป็นการฝึก ทารกให้รู้หน้าที่ไปใน ตัว จากนั้นแนะนำบิดา มารดาพูดคุยกัน ดังนี้ บิดา : "เดี๋ยวพ่อจะ อาบน้ำให้ลูกนะ" บิดา : "แม่บอกพ่อด้วย นะถ้าพ่อทำไม่ถูก" มารดา : "สระผมลูก ระวังน้ำเข้าหูลูกนะ พ่อ" "พ่อเอานิ้วหัวแม่มือ หรือนิ้วกลางพับขูด จิกไว้นะ" มารดา : "รีบเช็ดผมให้</p>	<p>- บิดาอุ้มทารก มอง ทารก บอกทารกก่อน อาบน้ำ - เจยหน้ามองและสบตา มารดาพร้อมกับบอก มารดา - บิดาพ่อตัวทารกเสร็จ สระผม ให้ทารก สาบตามองที่ศีรษะ ของทารก การปฏิบัติ ต้องนุ่มนวลแผ่วเบา - มารดาช่วยบิดาเช็ด</p>		

วัตถุประสงค์	เนื้อหาทฤษฎี	กิจกรรม การเขียน และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้คำพูด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ คำพูด		
	<p>3. เช็ดโคนสะคือซึ่งเวลาสายสะคือให้สาว จะเป็นแองหรือชอกให้เช็ดไปทางเดียวกันจนกว่า สะอาค</p> <p>4. รอบ ๆ สายสะคือกว้างออกไป 2 ชม. และเช็ดเส้นเชือกที่ผูกสายสะคือ</p> <p>หมายเหตุ การเช็ดสะคือในแต่ละขั้นตอนจะใช้ ผ้าฝ้ายที่จีน ก็ได้จนกว่าสะคือจะสะอาคและเช็ด สะคือทารกด้วยแอลกอฮอล์ 70 % ไปจนทารก อายุครบ 1 เดือน ถึงแม้สายสะคือจะหลุดแล้ว ภายใน 7 วันก็ตาม</p> <p>11. ทำความสะอาคบุกทารกโดยใช้ผ้าฝ้ายหมาค มีวนให้แน่นสอดเข้าไปเช็ดแต่ละข้าง และทำ ความสะอาครูขุโดยใช้ไม้หันผ้าฝ้ายเช็ดรูแต่ละข้าง ภายหลังจากอาบน้ำทุกครั้ง</p> <p>12. แต่งตัวให้ทารกเพื่อให้ความอบอุ่นแก่ ร่างกายทารกหลังจากอาบน้ำและสระผม เพื่อ ป้องกันทารกหนาวสะท้านและอาจะเป็นหวัดได้</p>		<p>แห่งนะจ๊ะ”</p> <p>บิคา : “ค้อ ไปอานน้ำ นะตุก”</p> <p>มารคา : “อานน้ำตุก ฟอกสบู่แล้วต้องล้าง สบู่ออกให้หมดนะ พ่อ”</p> <p>มารคา : “เช็ดสะคือถูก อย่างถูกวิธีแบบนี้ละ”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เช็ดปลายคคสาย สะคือ 2. เช็ดจากปลายสะคือ เข้าหาโคนสะคือ 3. เช็ดตรงแองหรือ 	<p>หมทารกและบอบบิคา</p> <ul style="list-style-type: none"> - บิคาองหน้าทารก บอบทารก - มารคาช่วยบิคาอานน้ำ ทารก คมองทารก ในขณะที่พูดคุยกับ บิคา มองหน้าบิคาเป็น ครั้งคราวความความ เหมาะสม 		

วัตถุประสงค์	เนื้อหาวิชา	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้คำพูด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ คำพูด		
3. สามารถเปลี่ยน คำอ้อมและถาม เพื่อให้แก่ทารก ได้	<p>13. เก็บของเครื่องใช้ต่าง ๆ ดังทำความสะอาดและเก็บให้เข้าที่ โดยจะต้องแยกทำความสะอาดและเก็บไว้ห่างหากจากของผู้ใหญ่ทุกครั้งเพื่อป้องกันการติดเชื้อแก่ทารก</p> <p>กาเปลี่ยนคำอ้อมทารกและการชวนสิ่งทำให้แก่ทารก</p> <p>การนุงคำอ้อมให้ทารกสามารถทำได้หลายวิธี แต่ส่วนความถนัดและความเหมาะสมของขนาดคำอ้อมที่ใช้ สิ่งสำคัญคือ เวลาคิดเข็มกถัด (กรณีใช้เข็มกถัด) ควรใช้นิ้วมือสอดกันระหว่างผิวหนังของทารกกับคำอ้อมเพื่อป้องกันอันตรายจากแสงสัมผัสตา ไปถูกตัวทารกได้ หรือถ้าไม่ใช้เข็มกถัดก็อาจนุงคำอ้อมให้ทารกโดยวิธีผูกปมซึ่งทำได้หลายวิธีแต่ที่ปฏิบัติกันโดยทั่วไปคือการพับคำอ้อมให้เป็นสามเหลี่ยม แล้ววางคำอ้อมลงบนแนว จากนั้นขึงทารกนอนโดยให้ก้นของทารกอยู่บนคำอ้อม แล้วกดลงปลายคำอ้อมขึ้นระหว่างขาของทารกทั้งสองข้าง แล้วจึงผูกปมทั้งสองข้างของขาอ้อมที่บริเวณเอวของทารก</p>		<p>ชอกสะคือ</p> <p>4. เข็มรอบสะคือ วนออกประมาณ 2 ซม.”</p> <p>2.2 ผู้วิจัยแนะนำ บิดามารดาให้มีการพูด คุยกับทารกในขณะ อาบน้ำ ชวนทารกพูด ในเรื่องที่เกี่ยวกับ สถานการณ์นั้น เช่น “น้ำเย็นไหมลูก” “หนาวไหมลูก” เมื่อเสร็จสิ้นการอาบน้ำ บิดามอบทารก บิดา : “อาบน้ําเสร็จ แล้วนะลูก” “ลูกสบายตัวขึ้น ไหมจ๊ะ”</p> <p>2.3 ผู้วิจัยกระตุ้นให้</p>			

วัตถุประสงค์	เนื้อหาวิชา	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ไว้ค่าชुक	พฤติกรรมที่ไม่ไว้ ค่าชुक		
	<p>การสวมเสื้อที่มีแขนสำหรับทารกจะต้องทำด้วยความระมัดระวัง ให้ใ้ใ้มีมือของมารดาสอดเข้าไปจากปลายแขนเสื้อแล้วจับมือทารกให้สอดแขนเสื้อตามมือมารดา เสื้อผ้าทารกควรใ้ใ้ให้เหมาะสมตามฤดูกาล ควรใ้ใ้เสื้อผ้าที่บางเบาไม่หยาบแข็งและไม่ระคายเคือง</p> <p>เสื้อทารกไม่ควรใ้ใ้แบบติดกระดุม เพราะจะทำให้เกิดการกดทับ ควรเย็บผ่าหลังและใ้ใ้สายเทปหรือเชือกผูก ควรใ้ใ้ถูงมือใ้ใ้ทารกด้วยอุ้งมือหรืออุ้งเท้าทารก จะต้องเย็บใ้ใ้เย็บร้อยทั้ง 2 ด้าน เพื่อป้องกันค้ำชุกหุดชุก และเส้นค้ำชุกอาจพันนิ้วมือทารกทำให้เป็นอันตรายได้</p>		<p>บิคา มารดา ชักถาม ชुकชुक เพื่อแสดงความรัก ความห่วงใย ซึ่งกันและกัน เช่น มารดาถามบิคาว่า “พอเหนื่อยไหม” “พอชอบไหม” หรืออื่น ๆ ที่มีใจความคล้ายคลึงกัน</p> <p>3. ระยะเวลาสิ้นสุดการสนทนา</p> <p>มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขระหว่าง บิคาและมารดา เช่น คิดว่า กับสถานการณ์อื่น ๆ ผู้วิจัยใ้ใ้บิคา ชักถาม มารดาว่า “พอทำถูกต้องไหม”</p>	<p>ผู้เก็บข้อมูล</p> <p>- บิคา มองหน้า สบตา มารดาในขณะที่ผู้มทารกไว้</p> <p>- บิคา มารดา นั่งดูกัน ในระยะที่เหมาะสม สบตากันเป็นครั้งคราวตามสมควร</p>		

วัตถุประสงค์	เนื้อหาวิชา	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้คำพูด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ คำพูด		
4. สามารถบอก สาเหตุและวิธี ดูแลทารกเมื่อเกิด อาการผิดปกติ ที่พบบ่อยได้ ถูกต้อง	<p>การดูแลทารกเพื่อป้องกันอาการผิดปกติที่พบบ่อย อาการผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นบ่อย ๆ ของทารก มีหลายประการ ซึ่งบิดามารดาและผู้เลี้ยงดูจำเป็นต้อง ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ เพื่อที่จะสามารถ ช่วยเหลือทารกได้ทันที อาการเหล่านี้ได้แก่</p> <p>1. อาการผดผื่น</p> <p>อาการผดผื่น เกิดเนื่องจากอากาศร้อนและ ห่อตัวทารกมากเกินไปหรืออาจจะเกิดจากเสื้อผ้าที่ ระคายเคืองหรือหยาบแข็งและเกิดจากเก็บของ ทารกที่อ่าวและภาความตัวหรืออาจจะเกิดจาก ผ้าอ้อม หรือเสื้อผ้าที่ซักไม่หมด ซบู่ หรือ ผงซักฟอกซึ่งไม่สะอาดพอ อาจจะมีกรดทั้งค้าง อยู่ ซึ่งระคายเคืองต่อผิวหนัง ทารก ฉะนั้นควรตรวจ ร่างกายทารกอยู่เสมอ และหมั่นอาบน้ำให้ เสื้อผ้าบางเบาไม่ระคายเคือง และข้อสำคัญจะต้อง รักษาความสะอาดทารกและเช็ดให้แห้งอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณข้อพับจะต้องดูแลให้ แห้งภายหลังจากทำความสะอาดและเช็ดให้</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - ประเมินความรู้ ความเข้าใจโดย คำถามต่อไปนี้ “อาการผดผื่นมี สาเหตุเกิดจาก อะไร และมีวิธี การดูแลทารกเพื่อ ป้องกันไม่ให้เกิด ได้อย่างไร 	<p>“ห่อจะต้องปรับปรุง ทรงไหนอีก”</p> <p>1. ระวังอันตราย นำเข้าสู่เนื้อหาเรื่อง การดูแลทารกเพื่อ ป้องกันอาการผิดปกติที่ พบบ่อย กำหนดให้ มารดาถามบิดา ดังนี้ “ห่อทำได้ไหมว่า อาการที่มักเกิดขึ้น บ่อย ๆ กับลูกมีอะไร บ้าง”</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บิดา มารดา นั่งคุยกัน ในระยะเวลาที่เหมาะสม สนทนาเป็นครั้งคราว อย่างเหมาะสม - กำหนดให้บิดาเป็น ผู้ดูแลทารก 	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพพลิก แสดงเนื้อหา เกี่ยวกับการ ดูแลทารก เพื่อป้องกัน อาการ ผิดปกติ 	

วัตถุประสงค์	เนื้อหาวิชา	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้คำพูด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ คำพูด		
	<p>แห้งแล้ว</p> <p>ถ้าทารกเป็นผดผื่นชนิดตุ่มแดง ติดต่อกันมากและเป็นหนอง ควรปรึกษาแพทย์เพื่อการรักษาที่ถูกต้องและป้องกันการติดเชื้อ</p> <p>2. ความเป็นพิษ</p> <p>เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของต่อมเหงื่อและต่อมไขมันของหนังศีรษะบริเวณกระหม่อมหน้าทำให้เกิดลักษณะเหมือนแผ่นคราบสกปรกเกาะติดอยู่ โดยมากมักไม่เป็นอันตราย บิดามารดาอาจใช้น้ำมัน เช่น น้ำมันมะกอกทาบริเวณคราบสกปรก เมื่อคราบอ่อนตัว จึงใช้หวี หรือออกจากหนังศีรษะที่สำคัญบิดามารดาควรหมั่นสระผมทารกทุกวัน แล้วคราบบนหนังศีรษะจะค่อย ๆ หายไปเอง</p> <p>3. ฟันขาวในปาก</p> <p>เกิดจากมีน้ำนมค้างในปากและการย่อยผิดปกติ น้ำตาของทารกซึ่งมีคุณสมบัติเป็นกรดเป็นที่เจริญอย่างดีของเรา ติดต่อดีง่าย</p>	<p>“ถ้าหากมีคราบบนหนังศีรษะควรปฏิบัติอย่างไร”</p> <p>“การปฏิบัติเพื่อไม่ให้มีฟันขาวในปากทารก ควรทำ</p>	<p>2. ระชนทนา</p> <p>2.1 สนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาของารดูแลทารกเพื่อป้องกันอาการผิดปกติที่พบบ่อย</p> <p>กำหนดให้มารดาเป็นผู้ถาม ดังนี้</p> <p>มารดา : “เราจะต้องดูแลอย่างไรเพื่อป้องกันอาการผดผื่น”</p> <p>มารดา : “ถ้าหากมีคราบบนหนังศีรษะเราควรดูแลอย่างไร”</p> <p>มารดา : “เพื่อป้องกันฟันขาวในปากจะต้องปฏิบัติต่อกันอย่างไร”</p> <p>มารดา : “เพื่อป้องกันอาการ จาม ไอ ควร</p>	<p>- บิดามารดาของหน้า - สนทนาและกัน - ตามความเหมาะสม</p>		

วัตถุประสงค์	เนื้อหาวิชา	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้คำพูด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ คำพูด		
	<p>โคขปคิทรกอจะมีอาการดินเป็นฝ้าได้ บ้างเล็กน้อย ซึ่งก็ไม่ถือว่าผิดปกติและไม่เป็นอันตราย ควรให้ทารกดูดน้ำหลังจากรับประทานอาหารนม เพื่อล้างคราบน้ำนมที่ติดอยู่ในปากและกระพุ้งแก้ม</p> <p>ถ้าทารกมีอาการดินเป็นฝ้าขาวหนา และมีอาการของการดูดนมไม่ถนัดร่วมด้วย ควรล้างมือให้สะอาด ใช้ผ้านุ่ม ๆ ชุบน้ำสะอาดพันนิ้วชี้ของมารดาหรือผู้เลี้ยงดู กวาดเช็ดเบา ๆ บริเวณดินและกระพุ้งแก้มของทารก นอกจากปฏิบัติดังกล่าวแล้ว อาจจะต้องทายาสีม่วงหรือ Gentian Violet 1 % Solution ด้วย การทายาจะต้องทายาหลังจากที่ทารกอิ่มนมและน้ำอึแล้ว ไม่ควรเช็ดถูออก ถ้าถูแรงเกินไปจะทำให้บริเวณที่ถูตกเป็นแผลและมีเลือดออกได้</p> <p>แต่ถ้าปฏิบัติต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว อาการไม่ดีขึ้นควรปรึกษาแพทย์</p>	อย่างไร”	<p>คุณลูกอย่างไร”</p> <p>มารดา : “เพื่อป้องกัน สะคือและเราควรดูแลอย่างไร”</p> <p>มารดา : “เราจะต้องดูแลลูกอย่างไรเพื่อป้องกันอาการถ่ายเหลว”</p> <p>มารดา : “เราจะต้องดูแลลูกอย่างไรเพื่อป้องกันการแพะนม”</p> <p>มารดา : “เราจะต้องดูแลลูกอย่างไรเพื่อป้องกันอาการสะอึก”</p> <p>มารดา : “จะปฏิบัติอย่างไรเพื่อป้องกันอาการร้องไห้มาก</p>			

วัตถุประสงค์	เนื้อหาทฤษฎี	กิจกรรม การเรียนรู้ และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ไร้คำพูด	พฤติกรรมที่ไม่ไร้ คำพูด		
	<p>4. การจาม คัดจมูกและหายใจเสียงดัง ทารกจะเกิดอาการจามได้ง่ายเนื่องจากกระดาษ เคืองต่อฝุ่นละอองในอากาศและเชื้อในจมูกแห้ง แต่ไม่ได้หมายความว่า ถ้าทารกจามจะแสดงว่า ทารกเป็นหวัดนอกจากจะมีน้ำมูกไหลร่วมด้วย ส่วนอาการคัดจมูกและหายใจเสียงดัง พบได้ในระยะ 2-3 เดือนแรกหลังคลอด เกิดจาก การขยายตัวของเยื่อภายในจมูกในเวลาที่ อากาศเย็นลง ทารกจะแสดงอาการฮึดฮัด หายใจ มีเสียงดังครึคราก แต่ไม่มีน้ำมูกโดยปกติ ไม่จำเป็นต้องรักษา</p> <p>5. สะอืดสะอ้อ เกิดจากการอุดตันของหลอดลมบริเวณ ของทารกไม่ดีพอ ทำให้สะอืดสะอ้อ บิดามารดา ควรใช้แอลกอฮอล์ 70 % เช็ดบริเวณ ทุกครั้งหลังการอาบน้ำและเวลาเมื่ออุณหภูมิ ของอากาศของสะอืดโดยเช็ดให้แห้งอยู่เสมอ ห้ามใช้ ผงทึบแทน แป้งหรืออื่น ๆ โรยสะอืดทารกเด็ดขาด</p>	<p>“การปฏิบัติในกรณี ที่ทารกมีการจาม คัดจมูกและหายใจ เสียงดัง ควรทำ อย่างไร” “เพื่อป้องกัน อาการเหล่านี้ ควรปฏิบัติเช่นไร”</p> <p>“การดูแลรักษา สะอืดของทารก ควรทำอย่างไร”</p>	<p>ฝึกปฏิบัติ” มารดา : “จะป้องกัน ไม่ให้เกิดรอยเคือง จิกข่วนได้อย่างไร” มารดา : “เมื่อจุกคว่ำ เหลืองเราควรทำ อย่างไร” 2.2 บิดามารดาพูดคุย กับทารกในขณะที่ มารดามีการซักถาม บิดาภายหลังจากที่ บิดาคอบคำตามใน แต่ละข้อ กำหนดให้ บิดาพูดคุยกับทารก ดังนี้ บิดา : “จุกต้องใส่ เสื้อผ้าที่เหมาะสม กับอากาศนะจ๊ะ”</p>	<p>- บิดามารดาบอกร่าง สพดา มือจับเสื้อผ้า ทารก - บิดาจับนมทารกใน ขณะพูดคุยกับทารก</p>		

วัตถุประสงค์	เนื้อหาวิชา	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การปฏิบัติสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ไร้ค่าพูด	พฤติกรรมที่ไม่ไร้ ค่าพูด		
	<p>6. อาการถ่ายเหลว</p> <p>อาการถ่ายเหลว อาจเกิดขึ้นได้เนื่องจาก มารดาไม่ได้รับรักษาความสะอาดห้วนม เต้านม และล้างมือให้สะอาดก่อนให้นมทารก ซึ่งผู้ดูแลทารกจะต้องระวังรักษาความสะอาดเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าว</p> <p>ถ้าทารกมีอาการถ่ายเหลว และมีกลิ่นเหม็น และหรือมีูกปน แสดงว่าทารกมีอาการถ่ายเหลวหรือท้องเสีย ซึ่งดูจากระปฏิกิริยาในวันแรกๆ จะถ่ายเป็นสีน้ำตาล เขียว ต่อมาจากค้อข ๆ สีจางลง มีสีเหลืองปนมากขึ้น ถ้าทารกได้รับนมมารดา ลักษณะของอุจจาระจะละเอียดเหนียวและเนื้อออกจากกัน</p> <p>เมื่อทารกถ่ายเหลวควรดูแลในเรื่องความสะอาดดังกล่าว และให้ทารกดูดนมมารดาต่อไป พร้อมกับสังเกต สี กลิ่น ของอุจจาระที่ทารกถ่ายออกมาด้วย ไม่ควรจะปล่อยให้ทารกถ่ายเหลวนานเกิน 1 วัน เพราะทารกจะเสียน้ำมาก</p>	<p>“เมื่อทารกมีอาการถ่ายเหลว บิดา มารดาควรปฏิบัติต่อทารกอย่างไร”</p> <p>“เพื่อป้องกันอาการถ่ายเหลวบิดา มารดา ควรปฏิบัติอย่างไร”</p>	<p>บิดา : “คราบบนหนังศีรษะต้องสระผมทุกวันนะลูก”</p> <p>บิดา : “ตอนนี้ลูกมีฝ้าสีขาวในปากไหมเอ่ย”</p> <p>บิดา : “ตอนนี้สะดือลูกเป็นไงจ๊ะ”</p> <p>บิดา : “ลูกถ่ายปกติไหมจ๊ะ”</p> <p>บิดา : “หลังให้นมต้องเรอลมออกนะลูก”</p> <p>บิดา : “ตัดเล็บมือให้สั้นใส่ถุงมือด้วยเพื่อป้องกันเจ็บขวาน”</p>	<p>- บิดามารดาสุเทศานปากทารก มือจับคาง ทารกกลมมา ๆ</p> <p>- บิดามารดาดูที่สะดือทารก</p> <p>- บิดามารดาจับดูเล็บมือทารก มองสบคาทารก</p>		

วัตถุประสงค์	เนื้อหาวิชา	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ไร้ค่าชุด	พฤติกรรมที่ไม่ไร้ ค่าชุด		
	<p>มีไข้เนื่องจากขาดน้ำ ทารกดูคนไม่ได้ มีอาการซึม ซึ่งจะทำให้อาการรุนแรงต่อไปได้ ควรปรึกษาแพทย์ไม่ควรซื้อยามากินเองให้ทารกรับประทานเองโดยไม่ได้ปรึกษาแพทย์ เพราะจะทำให้เป็นอันตรายแก่ทารก</p> <p>7. อาการแหะนมหรือสำรอก</p> <p>อาการแหะนมพบได้บ่อย เนื่องจากกลืนเมื่อหูดบริเวณกระเพาะอาหารต่อกับหลอดอาหารยังไม่สามารถทำงานได้ดีเมื่อถูกกระตุ้น เช่น เปลี่ยนท่าทารกเร็วเกินไป เข่าตัวทารกหรือพลิกตัวทารกไปมา หรือลมที่เข้าไปในกระเพาะอาหารขณะดูดนมดันตัวขึ้นก็อาจจะทำให้เกิดอาการแหะนมหรืออาการสำรอกได้ อาการสำรอกมักจะมีปริมาณของนมที่สำรอกออกมามากกว่าการแหะนม และพบมากในทารกที่ได้รับนมมากเกินไป ความจุของกระเพาะอาหารของทารก มารดาควรให้นมในปริมาณที่พอเหมาะหลังจากป้อนนมแล้วไม่ควรจะเปลี่ยนท่าของทารกไปมาหรือกระตุ้นบริเวณ</p>	<p>“เมื่อทารกมีอาการแหะนมหรือสำรอกนมควรดูแลทารกอย่างไร”</p> <p>“เพื่อป้องกันอาการแหะนมหรือสำรอกควรปฏิบัติอย่างไร”</p>	<p>บิดา : “ถูกตัวเหลืองหรือแปล่นอ้อ”</p> <p>บิดาอาจจะพูดคุยกับทารกในคำพูดอื่นๆ ที่มีใจความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาการดูแลทารกในแต่ละข้อ</p> <p>2.3 เป็นการพูดคุยกันระหว่างบิดาและมารดา เป็นลักษณะการพูดคุยที่เอื้ออาทรแสดงความห่วงใยซึ่งกันและกัน เช่น “พ่อเหนื่อยไหม” “แม่เหนื่อยไหม”</p> <p>3. ระยะสิ้นสุดการสนทนา</p> <p>เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับ</p>	<p>- มีการสบตา มองหน้ากัน ระหว่างบิดาและมารดา อื่นให้แกกัน และกันตามความเหมาะสม</p> <p>- บิดา มองสบตา มารดาตามความเหมาะสม</p>		

วัตถุประสงค์	เนื้อหาทราขวิชา	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้คำพูด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ คำพูด		
	<p>ห้องของทารก และไม่ควรจะปล่อยให้ทารก ร้องไห้จนเกินขีดให้มันม ตลอดจนการจับ ทารกให้เธอได้มออกจากระเพาะอาหารทุกครั้ง หลังการดูดนมก็จะช่วยป้องกันอาการหะหรือ สำรอกนมได้ ทำที่ควรจะให้ทารกนอนหลังการ ให้นม คือ นอนตะแคงขวาเพื่อส่งเสริมให้น้ำนม ไหลตามความโค้งของกระเพาะอาหารเข้าสู่ ถ้าได้ได้สิ่งขึ้น หากมีการหะหรือสำรอกมาก และเป็นทุกครั้งหลังจากการดูดนมควรไปปรึกษา แพทย์</p> <p>8. ตะอิก</p> <p>เชื่อกันว่าเกิดจากสาเหตุที่กด้ามเมื่อกระบัง ลมซึ่งช่วย ในการหายใจของทารกในระยะแรก หลุดตัว ไม่สัมพันธ์กับจังหวะการหายใจเข้าออก เนื่องจากการถูกกระตุ้นโดยกระเพาะอาหารที่ ขยายตัวขึ้นเมื่อดูดนมเข้าไป ทำให้การปิดของ ฝาปิดกล่องเสียงไม่เป็นจังหวะจึงเกิดเสียงขึ้น บิดามารดาอาจให้ทารกคืบนำจะช่วย ให้หายใจ</p>	<p>“การปฏิบัติในกรณี ที่ทารกตะอิกควร ทำอย่างไร”</p> <p>“การดูแลทารกเพื่อ ป้องกันอาการ ตะอิกทำได้ อย่างไร”</p>	<p>สิ่งที่ได้จากการพูดคุย และสิ่งที่ยังต้อง ปรับปรุง เช่น</p> <p>“เรามีอะไรต้องแก้ไข อีก”</p> <p>“เราทำดีหรือยัง”</p>			

วัตถุประสงค์	เนื้อหาสาระวิชา	กิจกรรม การเรียนรู้ และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้คำพูด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ คำพูด		
	<p>อาการระอิกได้เร็วข้งขึ้นและหลังสุดนมทุกครั้ง ต้องกระตุ้นให้ทารกได้นมออก</p> <p>9. อาการร้องไห้หนักผิดปกติ สาเหตุยังไม่ทราบแต่จัดการทการจะมีอาการ ร้องไห้หนัก ผิดปกติพบได้ในช่วง 3 เดือนแรก ทารกจะมีอาการปวดท้อง ท้องจะแข็งคิงจากลม ในกระเพาะอาหาร มีอาการเกร็งแขนขา ร้องไห้ ร่วมกับผายลม ส่วนมากมักจะเกิดขึ้นในเวลา เย็น</p> <p>บิคามารดา ควรจับทารกเรอทุกครั้งหลังการ ดูดนมจะช่วยได้มาก และในขณะที่ทารกร้องไห้ มาก มารดาอาจจะอุ้มทารกโอบคัวไปมา หลีกเลี่ยงการให้ทารกอยู่ในบรรยากาศที่อึกทัก คึกโครม อาการเหล่านี้มักจะหายไปตัวเอง ส่วนมากจะไม่เกิน 3 เดือน</p> <p>10. รอยเล็บขีดข่วน หมั่นตัดเล็บทารกให้สั้นอยู่เสมอ สวมถุงมือ ถุงมือที่ไว้ควรทำจากผ้าบางเบา ไม่ติดตายถูกไม้</p>	<p>“การดูแลทารกเพื่อ ป้องกันทารก ร้องไห้หนัก ผิดปกติทำได้ อย่างไร”</p> <p>“การดูแลทารกเพื่อ ป้องกันรอยเล็บ</p>				

วัตถุประสงค์	เนื้อหารายวิชา	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้ค่าชุด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ ค่าชุด		
	<p>ไม่มีเส้นด้ายที่หึงนิ้วมือทารก จะเป็นเหตุให้เกิดภาวะเนื้อตายได้</p> <p>11. อาการตัวเหลือง ตาเหลือง พบได้ประมาณ 20% ของทารกที่คลอดใหม่ สาเหตุเกิดจากตับของทารกยังไม่สามารถทำงานได้เต็มที่ จึงไม่สามารถสร้างเอนไซม์ (Enzyme) ได้เมื่อเม็ดเลือดแดงของทารกแตก จะทำให้บิลิรูบิน (Bilirubin) ในกระแสโลหิตสูงขึ้น และปรากฏอยู่ตามผิวหนังทั่ว ๆ ไป ทำให้เกิดอาการตัวเหลืองและตาเหลืองขึ้น อาการนี้จะเกิดประมาณวันที่ 3-4 หลังคลอด ทารกอาจจะมีอาการซึม ไม่ยอมดูดนมร่วมด้วย</p> <p>มารดาควรให้นมแก่ทารกอย่างสม่ำเสมอ และเพียงพอ เพราะการให้นมทารกจะช่วยลดอาการตัวเหลืองได้และหากทารกมีอาการตัวเหลืองมากขึ้นควรปรึกษาแพทย์ ทั้งนี้เพราะเพราะทารกอาจมีอาการผิดปกติเกี่ยวกับระบบเลือดได้ ซึ่งจะทำให้เกิดอาการรุนแรงมากขึ้น</p>	<p>จับช่วงทำได้ อย่างไร” “การปฏิบัติต่อทารกเมื่อทารกตัวเหลืองทำได้อย่างไรบ้าง”</p>				

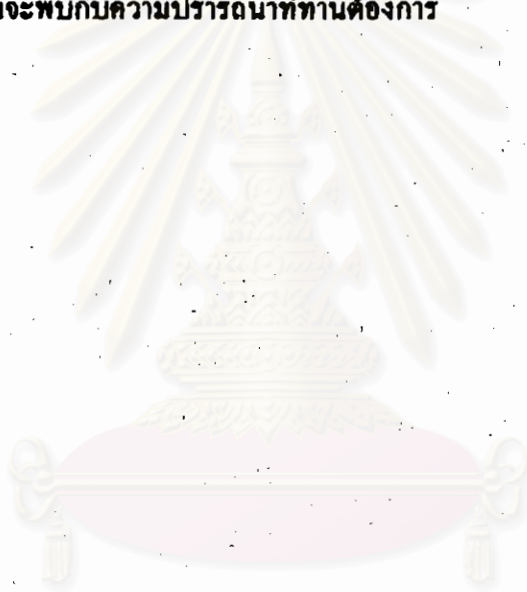
วัตถุประสงค์	เนื้อหาหรือวิชา	กิจกรรม การเรียน และการสอน	การมีปฏิสัมพันธ์		สื่อการสอน	การ ประเมินผล
			พฤติกรรมที่ใช้ค่าชุด	พฤติกรรมที่ไม่ใช้ ค่าชุด		
	<p>สรุป</p> <p>จะเห็นว่า การดูแลทารกเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน มีหลักการและขั้นตอนในการปฏิบัติ ซึ่งบิดามารดาทุกคนควรปฏิบัติตาม เพราะความรู้ที่ได้นี้จะเป็นสิ่งที่ดีที่สุดในการที่บิดามารดาจะนำไปคิดแปลงใช้กับทารกอย่างเหมาะสม เพื่อการเจริญเติบโตของทารก และเพื่อให้ทารกมีสุขภาพที่ดี ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกายหรือจิตใจ</p> <p>หลังจากจบการเรียนการสอนในวันนี้แล้วหวังว่าบิดามารดาจะให้ความสำคัญและจดจำเพื่อนำไปปฏิบัติได้เพราะประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนการสอน จะส่งผลต่อผู้เรียนและทารกโดยตรง</p> <p>ถึงแม้การดูแลทารกแรกเกิดจะเป็นเรื่องละเอียดอ่อนหลากหลายขั้นตอน แต่ไม่ว่าสิ่งที่เป็นขีดความสามารถของบิดามารดา หากมีความรัก ความตั้งใจจริงที่จะกระทำเพื่อนุตรอันเป็นที่รัก</p>	<p>ขั้นสรุป</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนและผู้เรียน - ช่วยกันสรุปเนื้อหาที่เรียน 				

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทนำ

ความสุขของครอบครัว เป็นขอพรารณาของคุณพ่อคุณแม่ทุกคน ความสุขและความอบอุ่นของครอบครัวไม่ใช่สิ่งที่ยากเลยหากคุณพ่อคุณแม่มีความรักและมุ่งมั่นที่จะทำ นั่นคือ ในขณะที่ดูแลลูกน้อยทุกครั้ง คุณพ่อต้องช่วยเหลือคุณแม่อย่างจริงจัง มีการพูดคุยหัวเราะ โอบกอดอย่างอ่อนโยนต่อกันและกันและต่อลูกน้อย สิ่งเหล่านี้จะช่วยกระชับสายสัมพันธ์ของคุณพ่อ คุณแม่ และลูกรักให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น และ... เพื่อประโยชน์อันมหาศาลต่อครอบครัวของท่าน โปรดอ่านคู่มือเล่มนี้ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ ปฏิบัติตามทุกคำพูด ทุกขั้นตอน แล้วท่านจะพบกับความปรารถนาที่ท่านต้องการ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. สิ่งที่คุณพ่อและคุณแม่ควรทำเมื่อคุณแม่ให้นมลูก

สิ่งที่ควรทำ	
การใช้ท่าทาง	การใช้คำพูด
<p>ก่อนให้นม</p> <ul style="list-style-type: none"> • คุณพ่อช่วยคุณแม่ล้างมือ • คุณพ่อช่วยคุณแม่เช็ดเต้านม • คุณพ่อช่วยคุณแม่จัดท่านั่ง • คุณพ่อช่วยคุณแม่อุ้มลูกให้ถนัด <p>เมื่อลูกน้อยอิ่มนมแล้ว</p> <ul style="list-style-type: none"> • คุณพ่อมองลูกจนทั่วร่างกาย • คุณพ่อจับนม จับงูก จับนิ้วมือลูก • คุณพ่อมองหน้าคุณแม่ <p>การปฏิบัติต่อลูกน้อยของคุณ</p> <ul style="list-style-type: none"> • คุณพ่อคุณแม่ต้องโอบกอด จับต้องลูกน้อยอย่างอ่อนโยน นุ่มนวล 	<p>คุณพ่อพูดคุยกับคุณแม่ดังนี้</p> <p>คุณพ่อ : “เคียวแม่ล้างมือก่อนนะ” : “แม่เช็ดเต้านมให้สะอาดนะ” : “แม่นั่งสบายหรือยัง” : “แม่อุ้มลูกดีแล้วใช่ไหม”</p> <p>พูดถึงความสบายของลูก</p> <p>คุณพ่อ : “ลูกสบายดีไหม” “ลูกเป็นอย่างไรบ้าง”</p> <p>พูดถึงร่างกายของลูก</p> <p>คุณพ่อ : “ผมดีค่ะ” “งูกเหมือนใคร” “นิ้วมือเด็กนิคเคียว” “ลูกตัวโตขึ้นหรือเปล่า” “ตอนนี้น้ำหนักเท่าไร”</p> <p>พูดชมเชยลูก</p> <p>คุณพ่อ : “ลูกน่ารัก” “ลูกสวยเหมือนแม่” “ลูกหล่อเหมือนใคร”</p> <p>พูดคุยเพื่อแสดงความห่วงใย</p> <p>คุณพ่อ : “แม่เป็นอย่างไรบ้าง” “น่านมไหลดีไหม” “แม่เจ็บเต้านมไหม” “หัวนมแตกไหม” “เจ็บไหมเวลาลูกดูดนม” “ชอบไหมที่พ่omanั่งเป็นเพื่อน” คุณแม่ : “แล้วพ่อล่ะ”</p> <p>คุณพ่อคุณแม่ควรพูดคุยกับลูกน้อย ดังนี้</p> <p>บอกลูกก่อนให้นม ⇨ “กินนมแม่นะลูก” บอกลูกก่อนอุ้มเธอได้ถ่ม ⇨ “เคียวพ่ออุ้มเธอได้ถ่มนะ” บอกลูกหลังให้นม ⇨ “อ้มแล้วใช่ไหม” หมั่นถามลูกว่าเป็นอย่างไรบ้าง ⇨ นมแม่หรือโยนม”</p>

2. อิงที่คุณพ่อและคุณแม่ควรทำในการป้องกันการติดเชื้อแก่ลูก

สิ่งที่ควรทำ	
การใช้ท่าทาง	การใช้คำพูด
<ul style="list-style-type: none"> หลังจากฟังการสอนเรื่องการป้องกันการติดเชื้อแก่ทารก คุณพ่อเป็นคนอุ้มทารก มีการสบตา ยิ้มกับคุณแม่ตามความเหมาะสมในขณะที่พูดคุย 	<p>คุณพ่อพูดคุยกับคุณแม่ ดังนี้</p> <p>คุณแม่ : “พ่อจำได้ไหมว่าการป้องกันการติดเชื้อแก่ลูกมีอะไรบ้าง”</p> <p> : “ก่อนอุ้มลูกต้องทำอะไรก่อน”</p> <p> : “ใครบ้าง ไม่ควรเข้าใกล้ลูก”</p> <p> : “เบาะและที่นอนลูกควรเป็นอย่างไร”</p> <p> : “ของใช้หรือเสื้อผ้าลูกควรทำความสะอาดอย่างไร”</p> <p> : “ที่ใดบ้างที่ไม่ควรพาออกไป”</p> <p>คุณพ่อคุยกับลูกน้อย ดังนี้</p> <p>คุณพ่อ : “ก่อนอุ้มลูกต้องล้างมือนะจ๊ะ”</p> <p> : “คนเป็นหวัด เป็นไข้ ลูกไม่ควรเข้าใกล้นะ”</p> <p> : “เบาะที่ลูกนอนต้องเรียบ ตึง แน่น และสะอาดนะลูก”</p> <p> : “เสื้อผ้าลูกใส่สบายไหมจ๊ะ”</p> <p> : “ลูกไม่ควรไปในที่ชุมชนแออัด เช่น ตลาด โรงหนัง นะจ๊ะ”</p> <p>คุณแม่พูดคุยกับคุณพ่อ ดังนี้</p> <p>คุณแม่ : “พ่อจำได้หรือยัง”</p> <p> : “พ่อรู้สิทุกอย่าง”</p> <p> : “มีอะไรอีกไหมที่เราต้องทำเพื่อป้องกันการติดเชื้อแก่ลูก”</p>

3. สิ่งที่คุณพ่อและคุณแม่ควรทำเพื่อกระตุ้นพัฒนาการของลูกน้อย

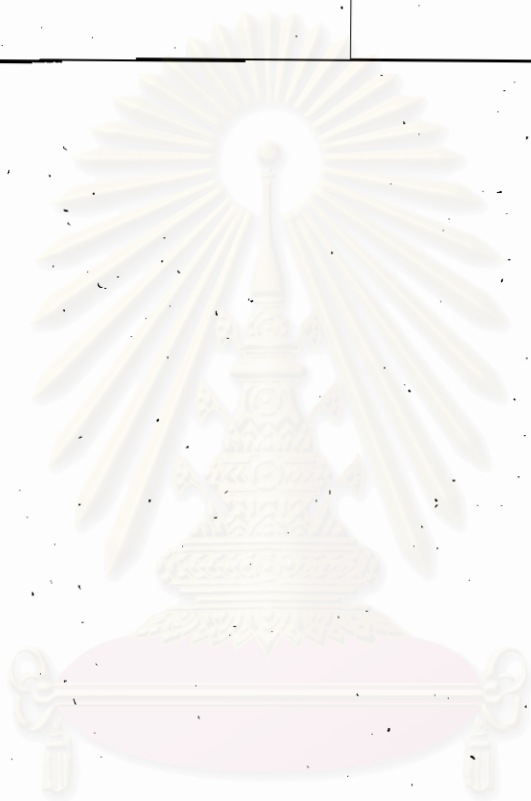
สิ่งที่ควรทำ	
การใช้ท่าทาง	การใช้คำพูด
<p>การกระตุ้นพัฒนาการด้านต่าง ๆ แก่ลูกน้อย มีดังนี้</p> <p>การฟัง</p> <ul style="list-style-type: none"> • คุณแม่บอกรูปร่างหน้าและบอกคุณพ่อ • คุณพ่อมองสบตาและพูดกับลูก • คุณแม่บอกคุณพ่อ <p>การมอง</p> <ul style="list-style-type: none"> • คุณพ่ออุ้มลูกน้อยไว้ตรงหน้า สบตาลูก ยิ้มหัวเราะ พูดคุยกับลูก จากนั้นคุณแม่เอียงหน้าไปทางขวา เพื่อให้ลูกมองตาม และเรียกชื่อลูกไปด้วย แล้วเอียงหน้าไปทางซ้ายซ้ำ ๆ สลับกันไปมา • คุณพ่ออุ้มลูกเข้าหากระงมที่คุณแม่อยู่ใกล้ ๆ <p>การสัมผัส</p> <ul style="list-style-type: none"> • คุณพ่อใช้ฝ่ามือลูบเบา ๆ จากหัวลงมาถึงขาและจากด้านหลังไปสู่นแขนขาของลูก • คุณพ่อจับนิ้วมือลูกน้อย • คุณพ่อจับจมูกลูกน้อย <p>การเขียนแบบสีหน้า</p> <ul style="list-style-type: none"> • คุณพ่ออ้าปากให้ลูกดู • คุณพ่อทำหน้ายิ้ม 	<p>คุณแม่ : “พ่อควรเล่นกับลูกหรือไม่ เพราะอะไร” : “การส่งเสริมพัฒนาการของลูกมีด้านใดบ้าง”</p> <p>คุณแม่ : “ลูกชอบฟังเสียงสูง ๆ พอลองพูดซิคะ”</p> <p>คุณพ่อ : “ลูกรักพ่อไหมจ๊ะ” “พ่อรักลูกมากมาก”</p> <p>คุณแม่ : “ลูกชอบแน่นหรือพูดบางคำบ่อยๆ พอลองพูดซิคะ”</p> <p>คุณพ่อ : “พ่อ” “แม่”</p> <p>คุณพ่อ : “เรียกชื่อลูก...”</p> <p>คุณพ่อ : “คนที่นั่งข้างหน้าคือลูก” “คนที่อยู่ใกล้ลูกคือพ่อกับแม่”</p> <p>คุณพ่อ : “ลูกรู้สึกสบายไหมจ๊ะ”</p> <p>คุณพ่อ : “นี่คือนิ้วมือลูกนะจ๊ะ” “นี่คือจมูกลูกนะจ๊ะ”</p> <p>คุณพ่อ : “ลูกอ้าปากได้ไหม” : “ลูกยิ้มเหมือนพ่อจ๊ะ”</p>

สิ่งที่ควรทำ	
การใช้ท่าทาง	การใช้คำพูด
<p>การเคลื่อนไหว</p> <ul style="list-style-type: none"> • คุณพ่อจับแขนลูกยกขึ้น-ลงเป็นจังหวะ • คุณพ่อพลิกตัวลูกเบา ๆ <p>การกอด</p> <ul style="list-style-type: none"> • คุณพ่อกอดลูกน้อยเข้าแนบอก • คุณพ่อจะเป็นคนเล่นกับลูก โดยให้คุณแม่เป็นคนช่วยเหลืออยู่ใกล้ ๆ 	<p>คุณพ่อ : “นับ 1, 2”</p> <p>คุณพ่อ “พลิกตัวหน้อยชิ ลูกทำได้ไหม”</p> <p>คุณพ่อ : “เอ...เอ”</p> <p>หลังจากคุณพ่อเล่นกับลูกน้อย ควรพูดคุยกับคุณแม่ ดังนี้</p> <p>คุณแม่ : “พ่อสนุกไหม” “ลูกเราน่ารักไหม” “พ่อชอบไหม”</p> <p>คุณพ่อ : “พ่อทำดีหรือยัง” “มีอะไรที่จะต้องปรับปรุงอีกไหม”</p>

4. สิ่งที่คุณพ่อและคุณแม่ควรทำเมื่ออาบน้ำลูกน้อย

สิ่งที่ควรทำ	
การใช้ท่าทาง	การใช้คำพูด
<ul style="list-style-type: none"> • ก่อนอาบน้ำคุณพ่อควรร้องเพลงให้ลูกน้อยฟัง ซึ่งเป็นเพลงเดิมทุกครั้ง • คุณพ่อควรหัดอาบน้ำให้ลูกน้อย เริ่มตั้งแต่เตรียมของใช้ โดยให้คุณแม่สูบลูกรอและคุณพ่อก็ลงมืออาบน้ำให้ลูกโดยมีคุณแม่เป็นคนช่วยเหลือ • คุณพ่อเตรียมสระผมให้ลูก • คุณพ่อสระผมให้ลูกเสร็จแล้ว • ก่อนอาบน้ำคุณพ่อบอกลูก • คุณพ่อบาน้ำให้ลูก • คุณพ่อเช็ดสระคือให้ลูก • ในขณะที่คุณพ่อและคุณแม่ช่วยกันแต่งตัวให้ลูกน้อยหลังอาบน้ำ • ในขณะที่อาบน้ำคุณพ่อ คุณแม่ควรปฏิบัติต่อดูกอย่างนุ่มนวล อ่อนโยน 	<p>ให้คุณพ่อเลือกเพลงกล่อมบ้านแล้วร้องเพลงนั้นให้ลูกฟังก่อนอาบน้ำ</p> <p>คุณพ่อและคุณแม่ควรพูดคุยกัน ดังนี้</p> <p>คุณแม่ : “พ่อจะอาบน้ำให้ลูกได้ไหมจ๊ะ” คุณพ่อ : “เดี๋ยวพ่อจะอาบน้ำให้ลูกนะ” “แม่บอกพ่อด้วยนะถ้าพ่อทำไม่ถูก”</p> <p>คุณแม่ : “สระผมลูกระวังน้ำเข้าหูลูกนะพ่อ” “พ่อบาน้ำหัวแม่มือหรือนิ้วกลางพับปิดหูลูกไว้นะ”</p> <p>คุณแม่ : “รีบเช็ดผมลูกให้แห้งนะจ๊ะ” คุณพ่อ : “ต่อไปอาบนานะลูก” คุณแม่ : “อาบน้ำลูก ฟอกสบู่แล้วต้องล้างสบู่ออกให้หมดนะพ่อ” “เช็ดสระคือลูกอย่างถูกวิธีแบบนี้ละ”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เช็ดปลายคิ้วสายสระคือ 2. เช็ดจากปลายสระคือเข้าหาโคนสระคือ 3. เช็ดตรงแอ่งหรือซอกสระคือ 4. เช็ดรอบสระคือวนออกประมาณ 2 เซนติเมตร” <p>คุณแม่ : “พ่อเหนื่อยไหม” “พ่อชอบไหม” คุณพ่อ : “พ่อทำถูกต้องไหม” “พ่อก็ต้องปรับปรุงตัวตรงไหนอีก”</p> <p>คุณพ่อและคุณแม่ควรพูดคุยกับลูก ดังนี้</p> <p>บอกลูกก่อนอาบน้ำ ⇨ : “เตรียมตัวอาบน้ำนะลูก” บอกลูกก่อนสระผม ⇨ : “สระผมก่อนนะลูก” บอกลูกก่อนเช็ดสระคือ ⇨ : “เช็ดสระคือนะลูก”</p>

สิ่งที่ควรทำ	
การใช้ท่าทาง	การใช้คำพูด
	<p>พูดคุยกับลูกในขณะที่อาบน้ำ ⇨: “หนาวไหม “น้ำเย็นหรือเปล่า”</p> <p>บอกลูกหลังอาบน้ำ ⇨: “อาบเสร็จแล้ว นะลูก” “สตรีนไทยจะ”</p>

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. สิ่งที่คุณพ่อและคุณแม่ควรทำเพื่อคุณเมื่อเกิดอาการ ผิดปกติเล็ก ๆ น้อย ๆ

สิ่งที่ควรทำ	
การใช้ท่าทาง	การใช้คำพูด
<ul style="list-style-type: none"> • คุณพ่อและคุณแม่ควรมีการพูดคุยกันในเรื่องอาการผิดปกติเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่เกิดขึ้นกับลูก เป็นเรื่องที่คุณพ่อคุณแม่ทุกคนควรรู้ไว้ • คุณพ่อและคุณแม่สวดมนต์ นั่งภาวนาในระยะเวลาที่สามารถพูดคุยกันได้ยินชัดเจน 	<p>คุณพ่อและคุณแม่ควรพูดคุยกันดังนี้</p> <p>คุณแม่ : “พ่อจำได้ไหมว่าอาการที่มักเกิดขึ้นบ่อย ๆ กับลูกมีอะไรบ้าง”</p> <p>: “เราจะต้องดูแลลูกอย่างไรเพื่อป้องกันผดผื่น”</p> <p>: “ถ้าลูกมีคราบบนหนังศีรษะเราควรดูแลอย่างไร”</p> <p>: “เราจะต้องดูแลลูกอย่างไรเพื่อป้องกันอาการผื่นขาวในปาก”</p> <p>: “เราจะต้องดูแลลูกอย่างไรเพื่อป้องกันอาการจาม ไอ หวัด”</p> <p>: “เราจะต้องดูแลลูกอย่างไรเพื่อป้องกันอาการสะดือแฉะ”</p> <p>: “เราจะต้องดูแลลูกอย่างไรเพื่อป้องกันอาการถ่ายเหลว”</p> <p>: “เราจะต้องดูแลลูกอย่างไรเพื่อป้องกันอาการแหงนนม”</p> <p>: “เราจะต้องดูแลลูกอย่างไรเพื่อป้องกันอาการสะอึก”</p> <p>: “เราจะต้องดูแลลูกอย่างไรเพื่อป้องกันอาการร้องไห้มากผิดปกติ”</p> <p>: “เราจะต้องดูแลลูกอย่างไรเพื่อป้องกันรอยเล็บขีดข่วน”</p> <p>: “เมื่อถูกตัวเหลืองเราควรทำอย่างไร”</p> <p>คุณพ่อ : “แม่เหนื่อยไหม”</p> <p>คุณแม่ : “แล้วพ่อล่ะ”</p> <p>: “เราทำดีหรือยัง”</p> <p>: “เรามีอะไรต้องแก้ไขอีก”</p>

สิ่งที่ควรทำ	
การใช้ท่าทาง	การใช้คำพูด
<ul style="list-style-type: none"> • ภายหลังจากคุณพ่อตอบคำถามคุณแม่แล้ว คุณพ่อควรพูดคุยกับลูกด้วย เป็นการหยอกส้อ ตามได้ความสนุกสนานของลูก • คุณพ่อจับเสื้อผ้าของลูก • คุณพ่อจับนมลูก • คุณพ่อกอดคางลูกเพื่ออุ้มไว้ในปาก • คุณพ่อจับนิ้วมือลูก 	<p>คุณแม่และคุณแม่ควรพูดคุยกับลูกน้อย ดังนี้</p> <p>คุณแม่ : “ลูกต้องใส่เสื้อผ้าเหมาะสมกับสภาพอากาศนะจ๊ะ”</p> <p>: “ครบบนหนังศีรษะต้องสระผมทุกวันนะลูก”</p> <p>: “ตอนนี้ลูกมีฟันขาวในปากไหมเอ่ย”</p> <p>: “ลูกถ่ายปกติไหมจ๊ะ”</p> <p>: “หลังให้นมลูกต้องเรอจนออกนะลูก”</p> <p>: “ตัดเล็บมือให้สั้น ใส่ถุงมือด้วยเพื่อป้องกันเล็บขีดข่วน”</p> <p>: “ลูกตัวเหลืองหรือเปล่าเอ่ย”</p>

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้วิจัย

นางสาว มิ่งฉวี การดี เกิดเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2511 ที่จังหวัดกาฬสินธุ์
 สำเร็จการศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตและผดุงครรภ์ชั้นสูง จากวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม
 เมื่อปี พ.ศ. 2534 เข้าศึกษาหลักสูตรการพยาบาลศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2537 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ 4 ศักดิ์ศุติกรรม
 ห้องคลอด โรงพยาบาลกาฬสินธุ์

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย